

2023-05-11

Handläggare
Jens Westlund
Telefon: 08-508 21 150

Till
Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd
2023-06-15

Tertialrapport 1 för 2023

Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd

Förvaltningens förslag till beslut

1. Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd godkänner förslaget till tertialrapport 1 för 2023 med helårsprognos och överlämnar den till kommunstyrelsen och stadens revisorer.
2. Nämnden fastställer omslutningsförändringar om 14,3 mnkr i enlighet med ärendet och anmäler detta till kommunstyrelsen.
3. Nämnden ansöker om budgetjustering med 0,2 mnkr för investeringar i trygghetsmedel i enlighet med ärendet.
4. Nämnden ansöker om budgetjustering avseende investeringar i maskiner och inventarier med 3,9 mnkr i enlighet med vad som anges i ärendet.
5. Nämnden fastställer ett höjt årsmål för indikatorn "Antal ungdomar som fått feriejobb i stadens regi" i enlighet med ärendet.

Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd

Telefonvägen 30, plan 9

129 04 Hägersten
Telefon:08-508 22 000

hagersten-alsvjo@stockholm.se

start.stockholm

Sammanfattning

Förvaltningen bedömer att samtliga av kommunfullmäktiges tolv mål för stadsdelsnämndens verksamhetsområden kommer att uppnås helt under året. Merparten av indikatorerna bedöms uppnås liksom samtliga av nämndens mål. Såväl före som efter resultatöverföringar redovisas ingen avvikelse mot budget.

Ärendet beredning

Ärendet har beretts av nämndkansliet och avdelningen för ekonomi och upphandling i samråd med övriga avdelningar. Ärendet samverkas i förvaltningsgruppen 7 juni 2023.

Innehållsförteckning

Sammanfattande analys	5
Uppföljning av Kommunfullmäktiges inriktningsmål	9
KF:s inriktningsmål: 1. Ett Stockholm som håller samman med en stark och jämlik välfärd i hela staden	9
KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.1 Alla barn och ungdomar ska ges möjlighet till jämlika uppväxtvillkor och trygghet samt en rik fritid.....	9
KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.2 Alla barn ska ges likvärdig möjlighet till utveckling och lärande i förskolan och skolan	11
KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.3 Stockholms stad ska ge stöd och omsorg där behoven är som störst	17
KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.4 Stockholm ska vara en bra stad att åldras i - med god omsorg och stor trygghet	28
KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.5 Alla stockholmare ska ha tillgång till ett rikt kultur-, idrotts- och föreningsliv	35
KF:s inriktningsmål: 2. Ett grönt och fossilfritt Stockholm som leder en rättvis klimatomställning	38
KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.1 Stockholm ska bli klimatpositivt – genom minskade utsläpp och ökad koldioxidlagring	38
KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.2 Stockholm ska vara en stad där den biologiska mångfalden ökar	42
KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.3 Stockholm ska vara en stad där framkomligheten ökar och utsläppen minskar	44
KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.4 Stockholmarens hälsa ska främjas genom ren luft, rent vatten och giftfria miljöer	45
KF:s inriktningsmål: 3. Ett Stockholm med en stabil och hållbar ekonomi med utbildning, jobb och bostäder för alla	48
KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.1 Stockholms ekonomi är stark, hållbar och lägger grunden för en jämlik välfärd	49
KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.2 I Stockholm ska alla ges möjlighet till ett eget jobb	50
KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.3 I Stockholm ska alla ha rätt till ett bra boende som de har råd med	56
KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.4 Medarbetare i Stockholm ska ges goda förutsättningar att göra ett bra jobb	58

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.5 Hög beredskap och stark rådighet ska råda i alla verksamhetsområden	62
KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.6 Tryggheten ska öka genom förebyggande insatser	68
KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.7 Stockholm ska vara en öppen, jämställd och demokratisk stad som samarbetar internationellt	74
Uppföljning av ekonomi	77
Uppföljning av driftbudget	77
Resultatenheter	84
Investeringar	85
Försäljningar av anläggningstillgångar.....	85
Verksamhetsprojekt (driftprojekt)	85
Omslutningsförändringar	85
Budgetjusteringar.....	86
Medel för lokaländamål.....	86
Särskilda redovisningar.....	86
Övrigt	86

Sammanfattande analys

Stadsdelsnämnden redovisar i detta ärende att den inom ramen för tillgängliga resurser bedöms uppfylla målen för verksamheterna och därför bidrar till uppfyllelse av kommunfullmäktiges tre inriktningsmål för år 2023. Sammantaget redovisas ett underskott om 12,1 mnkr före resultatöverföringar och en budget i balans efter resultatöverföringar. Nämnden bedömer att alla kommunfullmäktiges 16 mål för stadsdelsnämndens verksamhetsområden kommer att uppfyllas helt under året. Merparten av indikatorerna prognostiseras uppfyllas liksom samtliga nämndens mål. Ett ständigt arbete pågår för att ytterligare förbättra måluppfyllelsen och utveckla ekonomistyrningen.

Ett Stockholm som håller samman med en stark och jämlik välfärd i hela staden

Stadsdelsnämndens förskolor har fortsatt hög andel legitimerade förskollärare i barngrupperna och hög inskrivningsgrad. Däremot har en negativ trend identifierats avseende rekrytering av kompetenta barnskötare med relevant utbildning för uppdraget. Det minskade barnantalet fortsätter påverka verksamheten även i denna tertiäl. Ny befolkningsprognos inväntas under kommande period. Prognosen utgör grunden för analys av kommande behov av förskoleplatser samt bemannings- samt lokalförsörjningsplanering. Det långsiktiga och strategiska arbetet för likvärdig förskola fortsätter på alla nivåer i organisationen. Årets prioriterade utvecklingsområden är hållbart ledarskap och medarbetarskap, tillgänglig och inkluderande förskola samt språkutvecklande utbildning och undervisning.

Kultur integreras i stadsdelsnämndens verksamheter genom att barn ges möjlighet att möta kultur på förskolan, barn och ungdomar i fritidsaktiviteter och funktionsnedsatta samt äldre i sina aktiviteter och boenden. För att kunna erbjuda jämlika uppväxtvillkor har Liljeholmshuset öppnat och erbjuder ungdomsmottagning dagtid och mötesplats för ungdomar kvällstid.

Deltagandet i föräldrastödsprogram har ökat då fler kurser kunnat erbjudas till föräldrar. Antalet anmälningar och ansökningar inom verksamhetsområdet barn och ungdom har ökat under tertiäl 1. För att möta det ökade behovet har satsning gjorts för att samordna insatser för målgruppen ungdomar som befinner sig i riskzon för kriminalitet eller begår brott.

Stadsdelsnämnderna Hägersten-Älvsjö och Skärholmens regionala råd för funktionshinderfrågor har startat och utvecklat arbetssätt för att kunna utgöra en strategisk och rådgivande roll till nämndernas arbete avseende "Program för tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning 2018-2023".

Stadsdelsnämnden deltar i ett utvecklingsarbete inom ramen för Äldrevänlig stad. Bland annat handlar ett projektområde om att utveckla samarbeten för att äldre ska erbjudas aktiviteter för fysisk, psykisk och social hälsa. Med utgångspunkt i handlingsplanen för Äldrevänlig stad genomför nämnden brottsförebyggande och trygghetsskapande åtgärder genom att kommunpolisen besöker pensionärsrådet.

Stadsdelsnämnden ingår i ett pilotprojekt för att målgruppsanpassa ett antal av stadens naturreservat, för att öka äldres möjlighet och intresse att besöka reservaten. Som en del i detta arbete hölls en workshop med pensionärer i februari genom trafikkontorets projektledare.

Ett grönt och fossilfritt Stockholm som leder en rättvis klimatomställning

Nämndens klimatpåverkan från livsmedelsinköp ligger på en stabil nivå, under målsättningen för året. Under perioden har beslut fattats om att fortbilda den del av personalen som arbetar med livsmedel inom daglig verksamhet, på samma vis som fortbildningsinsatser tidigare gjorts gentemot förskolepersonal. Insatsen bidrar till att nå miljöprogrammets etappmål 2.1 om minskad klimatpåverkan från konsumtion samt etappmål 1.2 om minskade växthusgasutsläpp från stadens verksamheter. Det stadsdelsvisa åtgärdsförslaget för biologisk mångfald har legat till grund för planering och genomförande av aktiviteter under perioden. Exempelvis har högstubbar skapats efter tillkomna trädärenden för att främja livsmiljöer för vedlevande insekter. Därtill pågår planering och uppstart av de fyra projekt som nämnden tilldelats drift- och investeringsmedel för biologisk mångfald för.

Under tertialen har framkomlighetsfrågor prioriterats på snöröjning och halkbekämpning. Nämnden gjorde en effektiv uppföljning av entreprenaden i samband med snöfallen, vilket ledde till att framkomligheten på parkvägarna var mycket god.

Verksamheter som köper in livsmedel har arbetat för att matcha ambitionshöjningen för andelen ekologiska livsmedel och måltider, samt med den nya indikatorn om animalier med krav på djurskydd och restriktiv antibiotikaanvändning. Det finns kompetens och vilja bland medarbetare som köper in och tillreder livsmedel, men utmaningarna är många. Höga livsmedelspriser och begränsningar i upphandlade avtal och hos leverantör är de främsta. Prognosen kring ekologiska livsmedel är att andelen kommer att öka men inte till att nå målsättningen, och prognosen för svenska animalier är att målet kan nås genom analys av alternativ till nuvarande inköpsmönster.

Ett Stockholm med en stabil och hållbar ekonomi med utbildning, jobb och bostäder åt alla.

Stadsdelsnämnden har prioriterat arbetet med unga vuxna som står långt ifrån arbetsmarknaden. Syftet är att de ska få arbete genom studier eller praktik. Personer med social problematik erbjuds individuellt utformat stöd vilket syftar till att höja aktivitetsnivån, stärka självkänslan, motivera och förbereda inför en arbetsmarknadsinsats, så som Stockholmsjobb eller offentligt skyddat arbete (OSA).

Stadsdelsnämndens samverkan med Jobbtorg fungerar väl och har under tertialen utvecklats ytterligare. Nya rutiner har tagits fram som möjliggör för fler bidragstagare att snabbare nå självförsörjning genom offentligt skyddat arbete eller Stockholmsjobb. Nämnden avser utöka samarbetet med Arbetsmarknadsnämnden i syfte att utveckla det gemensamma arbetet, vilket på sikt kommer att bidra till kortare processer för den enskilde på vägen mot egen försörjning. Stadsdelsnämnden har tillhandahållit 600 platser för feriejobb under sommarlovet, vilket är cirka 200 fler jämfört med samma period förra året.

Stadsdelsnämnden arbetar utifrån stadens näringslivspolitik för att stimulera tillväxt och företagande, samt öka tryggheten för företagare. Planering pågår för sommarens platsaktivering tillsammans med fastighetsägare, lokala företag och trafikkontoret. Det trygghetsskapande arbetet innefattar både platssamverkan och en informationssatsning på appen Säkerhetscenter för företagare.

Krisberedskapen har stärkts genom kunskapsstärkande insatser bland chefer och medarbetare,

övning samt planering. Kontinuitetshöjande aktiviteter som utgår ifrån risk- och sårbarhetsanalysen ligger till grund för stora delar av arbetet. Ett särskilt fokus ligger på de samhällsviktiga verksamheterna.

För att stärka rådigheten över välfärdsverksamheter inom nämnden har ett omfattande kartläggningsarbete av verksamheterna inletts. Kartläggningen sammanställer både detaljer bland verksamheternas funktion i beredskapsplaneringssyfte, och avtalskrav som rör krisberedskap bland verksamheter på entreprenad.

Inom ramen för stadsmiljöarbetet har planering för årets trygghetsinvesteringsprojekt påbörjats. Under tertialen har även upphandling av ny parkentreprenad för Hägersten-Liljeholmen slutförts. Med det nya avtalet kommer städningen att vara behovsstyrd, vilket bedöms kunna leda till renare offentliga miljöer. Arbetet med lokala utvecklingsplaner har påbörjats, men instruktioner från stadsledningskontoret inväntas inför det fortsatta arbetet.

Stadens direktiv till samtliga nämnden och bolagsstyrelser

I kommunfullmäktiges budget 2023 anges direktiv som samtliga nämnder och bolagsstyrelser ska arbeta utifrån. Under respektive direktiv lämnas en kort sammanfattning hur långt nämnden kommit i sitt arbete.

Långsiktig hållbar ekonomi i en turbulent omvärld

Det rådande världsläget tillsammans med lågkonjunktur, hög inflation, höjda räntor och till viss del pandemins efterdyningar är osäkerhetsfaktorer som försvårar såväl budgethållningen som prognosarbetet. Utöver detta tillkommer en procentuellt hög nivå på årets lönerrevision samt en demografisk utveckling som sammantaget leder till högre kostnadsnivåer samt utmaningar med planering av lokaler, organisation och verksamhet.

Stadsdelsnämnden säkerställer och bidrar till en långsiktigt hållbar ekonomi genom en effektiv och ändamålsenlig resursanvändning. Löpande ekonomiska analyser ligger till grund för beslut som tas och en god prognossäkerhet säkerställs genom en strukturerad intern samverkan med kontinuerliga avstämningar med budgetansvariga chefer.

Klimatpolitiken - hela stadens ansvar

Miljö- och klimatarbetet har fortlöpt utifrån miljöprogrammet och nämndens miljö- och klimathandlingsplan. En långsiktig planering för klimatinvesteringar har tagits fram. Arbetet med att intensifiera verksamheternas arbete med att fasa ut skadliga kemikalier, minska klimatavtrycket från livsmedel, samt fasa ut fossildrivna transporter har inletts.

Innovation, digitalisering och upphandling

Kvalitetsforum, förvaltningsledning och chefsforum har under perioden fördjupat sig i olika aspekter av ett innovativt arbetssätt. Ett samarbete med Open Lab har inletts och ser ut att ge resultat för framtida digitaliserad modell för sammanställning och spridning av verksamheternas klimatdata.

Genom att använda stadens gemensamma system för e-handel ökar förutsättningarna för att minska klimatpåverkan, göra medvetna inköp, öka avtalstroheten samt ett förenklande av den systematiska uppföljningen. Stadsdelsnämnden samverkar med andra nämnder genom gemensamma upphandlingar.

Staden som arbetsgivare

Stadsdelsnämnden fortsätter att rusta chefer och skyddsombud inom arbetsmiljöområdet. Det övergripande resultatet från medarbetarenkäten visar att området "Hälsa och arbetsmiljö" är fortsatt prioriterat att arbeta vidare med. Genom arbete i ledningsgrupperna med stadens chefsprofil utvecklas ledarskapet med fokus på att stötta medarbetare i deras motivation, effektivitet och engagemang. För att nå en sammanhållen lönebildning på förvaltningen har övergripande lönekriterier tagits fram och detta arbete har under tertialen nått implementeringsfasen.

Samverkan för trygg och säker stad

Platssamverkan och samverkansöverenskommelsen med polisen utgör väsentliga delar av basen för det trygghetsskapande arbetet i stadsdelsområdet. Säkerhetssamordnarna bedriver klustersamverkan mellan stadsdelsnämnderna.

Samverkan för trygga barn och ungdomar med rättvisa livsvillkor

Stadsdelsnämndens förskoleavdelning och avdelningen för individ- och familjeomsorg samverkar kring rutiner för orosanmälan, för ökad transparens och kännedom om varandras verksamheter. Öppna förskolan i Liljeholmen ingår i en samlokaliserad familjecentral med barnhälsovård, barnmorskemottagning och socialtjänst, där samverkan sker utifrån barnens och vårdnadshavares behov. Introduktionsförskolan samverkar med aktörer som finns i närområdet där nyanlända familjer erbjuds introduktion till svensk förskola samt samhället i övrigt. Det särskilda arbetet med att bjuda in den romska minoritetsgruppen till öppna förskolans verksamhet fortsätter under året.

Arbetet med att se över hur mötesplatserna i stadsdelsområdet kan ha bättre och längre öppethållande och erbjuda ett bredare verksamhetsutbud har inletts. Mötesplatsen för ungdomar och ungdomsmottagningen har under första kvartalet startat upp sina verksamheter i Liljeholmshuset. Samverkan sker med skolor och polis för att ungdomar i riskzon identifieras tidigt och erbjuds insatser som behövs för att bryta utvecklingen. Arbetet har ytterligare stärkts genom en särskild samverkan i Älvsjö/Solberga. Ett arbete pågår för att starta upp verkningfulla kunskapsbaserade insatser med fokus på ungdomar med en kriminell livsstil. En samhandlingsplan mot droger är framtagen. För att se om och hur särskilda åtgärder kan vidtas för att förbättra flickors psykiska hälsa har en arbetsgrupp tillsatts. Nämnden har bidragit till att utöka antalet platser som ungdomar kan söka för att få feriearbeten i år jämfört med tidigare år.

Ett Stockholm med hållbar tillväxt

Stadsdelsnämnden arbetar utifrån näringslivspolicyn prioriterar att stimulera tillväxt och företagande, samt öka tryggheten för företagare. Planering pågår för sommarens platsaktivering på Liljeholmstorget och Älvsjö torg tillsammans med fastighetsägare, lokala företag och trafikkontoret.

Tillsammans med Arbetsmarknadsförvaltningen har under tertialen ett arbete påbörjats i syfte att erbjuda flera sätt att få Stockholmsjobb.

Stockholm som kulturellt centrum

Stadsdelsnämnden har tagit fram ett stöddokument för arbetet med kultur i förskolan. Via bland annat Kulans subventioner förverkligas ambitionen att förskolan ska vara en kulturell mötesplats där barnen får möta professionella kulturutövare, själva skapa och prova kulturella uttryck.

Samverkan för ökat bostadsbyggande och en hållbar stadsutveckling

Flera planprojekt pågår i stadsdelsområdet och stadsdelsförvaltningen deltar i de större projekten för att säkra tillgången till bland annat bra förskolor, trygga stadsmiljöer och trivsamma välfungerande parker. Remisser som besvarats under perioden gäller centrala Telefonplan samt arbetstunnlar för nya tunnelbanan.

En hållbar och demokratisk stad

Stadsdelsnämnden har en arbetsgrupp som ska arbeta med den lokala utvecklingsplanen, men inväntar vidare information från stadsledningskontoret. På medborgarkontoret planeras dialoger genomföras med invånare som besöker kontoret och arbetet med att planera medborgarbudget har påbörjats.

Uppföljning av Kommunfullmäktiges inriktningsmål

KF:s inriktningsmål: 1. Ett Stockholm som håller samman med en stark och jämlik välfärd i hela staden

 Uppfylls helt

Analys

Kommunfullmäktige har fem verksamhetsområdesmål för inriktningsmålet. Stadsdelsnämnden har formulerat åtta nämndmål som ska bidra till att uppfylla kommunfullmäktiges inriktningsmål om "Ett Stockholm som håller samman med en stark och jämlik välfärd i hela staden".

Stadsdelsnämnden bedömer att inriktningsmålet kommer att uppfyllas helt under året. Nämnden konstaterar att alla fem verksamhetsområdesmål bedöms under året uppfyllts helt och sju av åtta nämndmål uppfylls helt. Av de 31 indikatorerna - som mäter och ligger grund för måluppfyllnaden - prognostiseras 26 stycken uppnå målet helt under året och fem uppnås delvis. Av 44 aktiviteter pågår 42 enligt plan, en är klar och en är pausad.

Hur nämnden har bidragit till att uppfylla inriktningsmålet redovisas under respektive mål för verksamhetsområdet.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.1 Alla barn och ungdomar ska ges möjlighet till jämlika uppväxtvillkor och trygghet samt en rik fritid

 Uppfylls helt

Analys

Stadsdelsnämnden bedömer att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet kommer att uppnås helt. Bedömningen av måluppfyllelsen baseras på prognos för helåret som utgår från att förväntat resultat på underliggande nämndmål nås och att kommunfullmäktiges och nämndens aktivitet genomförs.

Parklekarnas verksamhet pågår som tidigare med undantag för parkleken Vippan som för tillfället är stängd. Detta med anledning av att den sista etappen av ombyggnationen av Kerstin Hesselgrens park pågår. Liljeholmshuset öppnade under februari och erbjuder nu ungdomsmottagning dagtid och mötesplats för ungdomar kvällstid. Där arrangeras planerade och återkommande aktiviteter bland annat inom kultur, hälsa, träning, demokrati och delaktighet. Inom övriga mötesplatser bedrivs verksamheten enligt plan.

Goda exempel

Fritidsledare har inom ramen för sitt uppdrag påbörjat ett nytt arbetssätt vilket innebär att de lotsar ungdomar till förvaltningens verksamhet och till externa fritidsaktiviteter. Att ge ungdomar en meningsfull fritid är en viktig skyddsfaktor och förebygger problem.

I Liljeholmshuset erbjuds aktiviteter såsom återbruksverkstad och "book me up" (fokus på läsning), samt berättande och skapande i form av miniatyrbyggen och animation. Aktiviteterna planeras utifrån önskemål från målgruppen.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Kulturnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna och i samråd med fastighetsnämnden utforma en strategi för användande och utveckling av parkleksverksamheten och användning av parkleksbyggnader	2023-01-01	2023-06-30	

Nämndmål: Barn och ungdomar erbjuds en jämlik, meningsfull och trygg fritid

 Uppfylls helt

Beskrivning

Målen nås genom att mötesplatser för ungdomar erbjuder både öppen, riktad och platsobunden verksamhet. Fritidsverksamheterna anpassas för att inkludera alla med särskilt fokus på unga flickor, nyanlända, hbtqi+-personer samt ungdomar med funktionsnedsättning. Verksamheterna arbetar förebyggande och använder kunskapsbaserade metoder för att vara trygga, jämlika och drogfria. Parklekarna riktar sig till barn upp till tolv år och erbjuder ett varierat utbud av aktiviteter, grönytor för lek och bollspel samt plaskdammar. Inriktningen har fokus på kultur, djur och natur samt lek och rörelse. Dialoger med deltagande unga sker i form av olika råd som en del i verksamhetsutvecklingen. Samarbete sker med civilsamhället för att kunna erbjuda en bred och flexibel verksamhet vad gäller idrott, kultur och bildning, utifrån målgruppens behov och önskemål.

Förväntat resultat

- Fler barn och ungdomar deltar i mötesplatsernas och parklekarnas verksamhet.
- Ett rikt och varierat kultur- och fritidsutbud för barn och ungdomar finns i stadsdelens park och fritidsverksamheter
- Fritidsverksamheterna är jämlika och trygga.

Analys

Stadsdelsnämnden bedömer att nämndmålet kommer att uppnås helt. Bedömningen grundas på att förväntat resultat prognostiseras uppnås och att aktiviteterna genomförs under året.

Mötesplatser för unga

Liljeholmshuset öppnade under februari och erbjuder ungdomsmottagning dagtid och mötesplats för unga kvällstid samt en lördag per månad. Där arrangeras planerade och återkommande aktiviteter inom kultur, hälsa, träning, demokrati och delaktighet. Vid övriga mötesplatser löper verksamheten på och planeras samråd med besökarna. Antalet besök på ungdomsmottagningen minskade under första tertialen. En förklaring kan vara att verksamheten har flyttat och håller på att etableras i Liljeholmen. Genom att ytterligare tillgängliggöra verksamheten för målgruppen förväntas besöksantalet öka under året. Klassbesök, drop-in och kvällsöppet är igång efter ett uppehåll under flytten. Marknadsföring av verksamheten planeras att intensifieras för att nå ut till en bred målgrupp. Regionen och stadsdelsnämnden arbetar för att hitta gemensamma metoder för att utveckla arbetet med att främja flickors psykiska hälsa.

Parklekar

Parklekarnas öppettider har utökats något och planering för ytterligare utökning pågår. I parkleken Kristallen finns personal lördagar och söndagar och parkleken Lugnet har öppet en söndag i månaden. Parklekarnas verksamhet pågår som tidigare med undantag för parkleken Vippan som för tillfället är stängd på grund av ombyggnationen av Kerstin Hesselgrens park där parkleken Vippan ligger.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Stadsdelsnämnden ska utreda hur öppettider och bemanning kan öka samt se över möjligheten till samlokalisering gällande parklekar och mötesplatser för ungdomar	2023-01-01	2023-08-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.2 Alla barn ska ges likvärdig möjlighet till utveckling och lärande i förskolan och skolan

 Uppfylls helt

Analys

Stadsdelsnämnden bedömer att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet kommer att uppnås helt. Bedömningen av måluppfyllelsen baseras på prognos på helåret som utgår från att förväntat resultat på underliggande nämndmål och att tre av kommunfullmäktiges fyra indikatorer nås målet. I den fjärde indikatorn nås målet delvis. I bedömningen har även vägs

in att kommunfullmäktiges och nämndens aktiviteter genomförs under året.

Inskrivningsgraden är fortsatt högst i staden. Vid mätning 31 december 2022 var 96,7 procent barn i ålder 2-5 år inskrivna på förskola, varav 71,9 procent inom kommunal verksamhet. En strukturell förutsättning för likvärdig utbildning med hög kvalitet är andelen legitimerade förskollärare som bedriver undervisning. Verksamheten fortsätter ha hög andel legitimerade förskollärare, 38,1 procent i förhållande till kommunfullmäktiges mål om 33 procent.

Under tertialen har barnantalet fortsatt att minska som påverkar verksamheten. Inför nästa tertial kommer ny befolkningsprognos som kommer ligga till grund för analys om det fortsatta behovet av förskoleplatser. Prognosen kommer i hög grad påverka bemannings- samt lokalförsörjningsplanering.

Ytterligare faktor som påverkar förskolans verksamhet är den negativa trend som identifierades förra året gällande rekryteringen av barnskötare. Det är allt svårare att rekrytera kompetenta barnskötare med relevant utbildning. På grund av bristen på barnskötare avser förskoleavdelningen återuppta samarbetet med Midsommarkransens gymnasium.

Det långsiktiga och strategiska arbetet för likvärdig förskola fortsätter på alla nivåer i organisationen. Årets prioriterade utvecklingsområden är hållbart ledarskap och medarbetarskap, tillgänglig och inkluderande förskola samt språkutvecklande utbildning och undervisning. Strukturer för kompetensutveckling, stöd och uppföljning är väl förankrade på övergripande nivå. Arbetsgrupper där alla enheter är representerade arbetar kontinuerligt med årets utvecklingsområden.

Goda exempel

Goda exempel - filmer

Under hösten 2022 bidrog alla enheter med en kort film där de delar med sig av ett gott exempel på språkutvecklande arbete på sin förskola. Filmerna är samlade på stadens utbildningsplattform och tillgängliga för alla medarbetare. Syftet är att uppmuntra till kollegialt erfarenhetsutbyte och skapa möjlighet för kollegialt lärande.

Leda som arbetslag - ledarskap och yrkesroller i förskolan

Under hösten 2023 startar en långsiktig kompetensutvecklingssatsning om ledarskap och medarbetarskap i förskolan. Satsningen avslutas våren 2025, förutsatt att förvaltningen fortsatt beviljas Skolverkets statsbidrag för kvalitetshöjande åtgärder i förskolan.

Måltid och hållbar utveckling

Förskolan fortsätter bidra till de miljömässiga hållbarhetsmålen i Agenda 2030. Under 2022 gick alla kökspersonal/kockar i Hägersten-Älvsjö en utbildning under temat "God, hälsosam och klimatsmart mat". I år fortsätter satsningen och inkluderar samtliga yrkesgrupper i förskolan.

Praktiskt språk och kommunikationsträning för förskolepersonal

Sedan hösten 2022 erbjuder Skolverket, på uppdrag av regeringen, språkfrämjande och kompetensutvecklande insatser för anställda i förskolan. Insatserna vänder sig framför allt till

anställda i behov av språkfrämjande stöd i yrkessvenska. Hägersten - Älvsjö förskoleavdelning var först ut att delta med femton medarbetare som avslutade kursen i februari i år. En uppföljning av insatsens effekter görs i maj och redovisas i nästa tertiäl. En ny grupp om femton medarbetare går för närvarande kursen.

Läsmiljöer och lärmiljöer

Enheternas tertiälrapporter visar en ökad medvetenhet och breddat perspektiv avseende lärmiljöer utifrån de tre aspekterna - fysisk, social och pedagogisk lärmiljö. Enheterna beskriver ett intensivt arbete med att fortsätta utveckla barnens läs- och lärmiljöer. Detta arbete kommer fortsätta löpande under 2023, bland annat genom deltagande i SPSM:s och Skolverkets moduler om specialpedagogik för lärande.

Nationella minoriteter

Aktuell forskning visar att barn som regelbundet deltar i förskola har bättre förutsättningar att lyckas i grundskolan. I samverkan med grundskoleavdelningens projektledare för romsk inkludering startades ett projekt under 2022 i syfte att introducera romska familjer för öppna förskolans verksamhet. Målet är att besöken på öppna förskolan leder till att fler barn från målgrupper börjar i ordinarie förskoleverksamhet. Projektet fortsätter under 2023. På förskolan Metronomen fortsätter en avdelningen erbjuda undervisning på finska.

Barns rättigheter

Stadsdelsnämndens förskoleavdelningen har en samlingssida för alla styrdokument och riktlinjer rörande barns rätt på stadens intranät. Stadens övergripande och stadsdelsnämndens eget framtagna dokument är alltid uppdaterade och lättillgängliga för alla medarbetare. Samlingssidan innehåller dokument så som Säker förskola, Akutmatris vid misstanke om brott mot barn, Handlingsplan för allvarliga händelser och kriser, Aktiva åtgärder och plan mot kränkande behandling, blankett för orosanmälan, checklista för arbetet med barn i behov av särskilt stöd, sekretess och skydd av identitet m.m. Barns rätt till pedagogisk, säker och hållbar lärmiljö av hög kvalitet säkerställs via barnsäkerhetsrond och barnkonsekvensanalyser. Förskolor genomför årliga barnsäkerhetsronder som en del av det systematiska kvalitetsarbetet. Syftet är att identifiera och åtgärda det som kan orsaka fysisk och psykisk ohälsa och/eller direkt skada barnet. Barnkonsekvensanalys är ett verktyg som används för att synliggöra ett barns bästa, en grupp barns bästa eller barns bästa i allmänhet när det gäller förändringar eller åtgärder som påverkar barns vistelse på förskolan. Barns rätt till inflytande och rätt att uttrycka sig ligger till grund för utbildningen, där barns åsikter, tankar och idéer påverkar undervisningens innehåll. Barngrupper delas i mindre konstellationer under dagen för att möjliggöra samtalsstid och social interaktion mellan barn och mellan barn och vuxen.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2022	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel legitimerade förskollärare av totalt antal anställda (årsarbetare)	38,1 %	2 %	36,2 %	39,5 %	33 %	33 %	33 %	Tertial 1 2023
  Antal barn per grupp	17,1 barn/avd.			17,2 barn/avd.	16 st	15	15	Tertial 1 2023
Analys Målet nås inte i tertial 1. Förvaltningens bedömning är att det kommer vara svårt att nå målet om 15 barn per grupp utan negativ påverkan på målet om budget i balans. Rektorer fortsätter kontinuerligt vidta åtgärder vid sammansättning av barngrupper och utgår från barnens ålder och individuella behov, resurstilldelning, arbetslagets sammansättning och kompetens samt lokalens storlek och utformning. Ytterligare åtgärd är att organisera undervisningen så att barn delas in i mindre grupper under större delen av dagen. Det faktiska antalet närvarande barn i grupperna påverkas av barns ledigheter och sjukdomsfrånvaro och varierar således dagligen.								
  Antal förskolebarn per anställd (årsarbetare)	5,3 st			5,5 st	4,9 st	4,9	4,9	Tertial 1 2023
Analys Indikatorn förväntas uppnås under kommande tertial då antalet inskrivna barn generellt är lägre.								
  Förskollärartäthet	16,1 st				15,5 st	15,5 st	15,5	Tertial 1 2023
Analys Målet nås inte i tertial 1. Bedömningen är att målet nås i kommande tertial. Periodens utfall kan vara missvisande utifrån syftet att följa personaltätheten på förskolan. Detta utifrån att antalet legitimerade förskollärare omräknas till årsarbetare, uträkningen görs utifrån tjänstgöringsgrad. Cirka tjugo procent av förskollärarna arbetar deltid vilket kan påverka utfallet. Det faktiska antalet legitimerade förskollärare är 359 vilket skulle ge ett utfall på 15,6 i tertialrapport 1 om man i mätmetoden bortsåg från tjänstgöringsgraden.								

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Stadsdelsnämnderna ska i samarbete med utbildningsnämnden och socialnämnden samt i samråd polis och boende verka preventivt för att öka tryggheten i skolan. Den samverkan ska ske på samma sätt gentemot fristående skolor	2023-01-01	2023-12-31	
  Utbildningsnämnden ska i samarbete med arbetsmarknadsnämnden och stadsdelsnämnderna utveckla stödet till elever med funktionsnedsättningar som går ut gymnasieskola och gymnasiesärskola	2023-01-01	2023-12-31	

Nämndmål: Alla barn i förskolan stimuleras och lär utifrån sina förmågor i en utbildning med likvärdig och tillgänglig lärmiljö

 Uppfylls helt

Beskrivning

Målet nås genom att utbildningen bedrivs i likvärdiga och tillgängliga lärmiljöer som uppmuntrar till kommunikation, lek och utforskande. Social, pedagogisk och fysisk miljö skapar tillsammans förutsättningar för barns lärande och utveckling. Språkutvecklande arbete

ligger som ett raster över hela utbildningen. Rektor leder och samordnar det pedagogiska arbetet och organiserar de strukturella förutsättningarna för utbildningen. Förskolläraren ansvarar för att undervisning bedrivs i enlighet med målen i läroplanen. Arbetslaget genomför utbildningen utifrån sina respektive uppdrag.

Gemensamt framtagna stöddokument anger riktning för utbildningen och undervisningen inom prioriterade områden som likvärdiga och tillgängliga lärmiljöer, språk, digitalisering, kultur, måltider och fysisk aktivitet.

Förväntat resultat

Utbildningen ger varje barn förutsättningar att utveckla:

- Nyfikenhet, kreativitet och lust att leka och lära
- Ett nyanserat talspråk och ordförråd samt förmåga att leka med ord, berätta, uttrycka tankar, ställa frågor, argumentera och kommunicera med andra i olika sammanhang och med skilda syften.

Analys

Stadsdelsnämnden bedömer att nämndmålet kommer att uppnås helt. Bedömningen grundas på att förväntat resultat prognostiseras uppnås och att nämndens aktiviteter planeras genomföras under året. Stadsdelsnämndens förskoleavdelning fortsätter prioritera språkutvecklande arbetssätt och barns rätt till likvärdig och tillgänglig utbildning och undervisning. Satsningar på språkutveckling ger tydliga effekter på kvaliteten på den utbildning och undervisning barnen erbjuds samt på barns lärande och utveckling. Flertalet enheter deltar i eller planerar att delta i Skolverkets kompetensutvecklingssatsning Specialpedagogik för lärande. Syftet är att stärka arbetslagens kompetens i att möta alla barns behov och förutsättningar i en inkluderande social, pedagogisk och fysisk undervisningsmiljö. Alla enheter tar del av digitala föreläsningar kopplade till språk, lek och drama och implementerar arbetssätten i sin verksamhet utifrån lokala förutsättningar och behov.

Revidering av stöddokument pågår tillsammans med representanter från alla enheter. De stadsdelsövergripande arbetsgrupperna är navet i arbetet med att hålla kvar fokus och fördjupa kunskaper, samt identifiera behov av stöd på enheterna. Barnen får förutsättningar att utveckla sin nyfikenhet, kreativitet och lust att leka och lära. Pedagogerna erbjuder en undervisning där förutsättningar ges för barnen att utveckla ett nyanserat talspråk och ordförråd samt förmåga att leka med ord, berätta, uttrycka tankar, ställa frågor, argumentera och kommunicera med andra i olika sammanhang och med skilda syften.

	Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
▶	Stadsdelsnämnden ska genom förskoleavdelningen utforma och genomföra kompetenshöjande insatser för förskollärare och arbetslag i pedagogiskt ledarskap utifrån läroplansuppdraget.	2023-01-01	2023-12-31	
▶	Stadsdelsnämnden ska genom förskoleavdelningen utreda hur arbetet med läroplansmålen under hela förskoleperioden kan utvecklas.	2023-01-01	2023-12-31	
▶	Stadsdelsnämndens förskoleenheter ska fortsätta utveckla sina läsmiljöer och lärmiljöer med fokus på drama, musik, berättande och skapande.	2023-01-01	2023-12-31	

Nämndmål: Alla barn i förskolan utvecklar sin förståelse för grundläggande demokratiska värden i en inkluderande utbildning

● Uppfylls helt

Beskrivning

Målet nås genom att förskolans arbete med normer och värden präglas av barnkonventionens intentioner i en inkluderande utbildning för alla barn. Utbildningen skapar likvärdiga möjligheter för alla barn att uttrycka sina tankar och åsikter för att ha inflytande över sin vardag. Utbildningen är trygg och säker, riktlinjerna i Säker förskola, där arbetet med Aktiva åtgärder är en del, är vägledande i det arbetet. Rektor säkerställer att alla barn får det stöd de behöver för sin utveckling inom ramen för förskolans uppdrag. Undervisningen kännetecknas av lek, språk samt hållbar utveckling, där barnens förmågor och intressen tas tillvara i undervisningens utformning.

Gemensamt framtagna stöddokument anger riktning för utbildningen och undervisningen inom prioriterade områden som likvärdiga och tillgängliga lärmiljöer, språk, digitalisering, kultur, måltider och fysisk aktivitet.

Förväntat resultat

Utbildningen ger varje barn förutsättningar att utveckla:

- Självständighet och tillit till sin egen förmåga
- Förmåga att fungera enskilt och i grupp, samarbeta, hantera konflikter och förstå rättigheter och skyldigheter samt att ta ansvar för gemensamma regler

Analys

Stadsdelsnämnden bedömer att nämndmålet kommer att uppnås helt. Bedömningen grundas på att förväntat resultat prognostiseras uppnås och att nämndens aktiviteter planeras genomföras under året. Avdelningens förskoleenheter beskriver tydligt i sina verksamhetsplaner kopplingar mellan barnkonventionens intentioner och organisationen av undervisningen och utbildningen. Arbetet med aktiva åtgärder fortlöper systematiskt. Vissa enheter uttrycker behov av att ytterligare systematisera arbetet för att löpande levandegöra det i undervisningen. Arbetslag söker stöd av Resursenheten för att utveckla kunskaperna om

gruppdynamik och tillgänglighet i den sociala, fysiska och pedagogiska miljön. Barn som utmanar på olika sätt är ytterligare exempel på tema som resursenhetens team stöttar kring via handledning och föreläsningar.

Arbetslagens planeringar och dokumentationer av undervisningstillfällen visar på att barn ges förutsättningar att utveckla självständighet och tillit till sin egen förmåga, samt att förstå rättigheter och skyldigheter och öva sig på att samarbeta och hantera konflikter, enskilt och i grupp.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Stadsdelsnämnden ska fortsätta utveckla arbetet med nationella minoriteters rättigheter.	2023-01-09	2023-12-31	
 Stadsdelsnämnden ska fortsätta utveckla rutiner för orosanmälan genom samverkan mellan förskoleavdelningen och avdelningen för social omsorg.	2023-01-01	2023-12-31	
 Stadsdelsnämnden ska genom förskoleavdelningen fortsätta utvecklingsarbetet av övergångar från förskola till grundskola i samverkan med utbildningsnämnden.	2023-01-01	2023-12-31	
 Stadsdelsnämnden ska genom förskoleavdelningen genomföra en behovskartläggning avseende barn i behov av särskilt stöd i syfte att identifiera utvecklings- och stödbehov hos enheterna.	2023-01-01	2023-08-31	
 Stadsdelsnämndens förskoleenheter ska fortsätta utveckla förskolans lärmiljöer som en del i det förebyggande och inkluderande arbetet.	2023-01-01	2023-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.3 Stockholms stad ska ge stöd och omsorg där behoven är som störst

 Uppfylls helt

Analys

Stadsdelsnämnden bedömer att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet kommer att uppnås helt. Bedömningen av måluppfyllelsen baseras på prognos för helåret som utgår från att förväntat resultat på två av tre underliggande nämndmål nås under året och att elva av kommunfullmäktiges tolv indikatorer nås målet. I den tolfte indikatorn nås målet delvis. I bedömningen har även vägts in att samtliga av kommunfullmäktiges och nämndens aktiviteter planeras genomföras under året. Ärenden med komplex problematik ökar och utgör en stor del av inflödet.

Inflödet av nya anmälningar och ansökningar gällande barn, ungdomar och vuxna avseende socialtjänstens myndighetsutövning har ökat under de senaste tre åren. Ökningen har fortsatt under första tertialen. Även antalet beviljade insatser har ökat till följd av det höga inflödet, detta jämfört med samma tertial föregående år.

Barnrättsnätverket, som består av barnrättsombud inom individ- och familjeomsorgen respektive funktionsnedsättning och socialpsykiatri, har genomfört två nätverksträffar. Att fortsätta öka barnrättsombudens kunskap om barns rättigheter i enlighet med FN:s barnkonvention har prioriterats. Vidare har kollegiegranskning och internkontroller

prioriterats för att säkerställa barnrättsperspektivet i handläggning av barn- som vuxenärenden.

Goda exempel

Samverkan

En ny BUS-organisation (barn i behov av särskilt stöd) har etablerats och ett nytt arbetssätt håller på att införas. Detta har resulterat en lokal handlingsplan och en ny struktur för samverkan. En informationsträff har mellan familjeenheten och rektorerna för grundskolorna kring anmälningsskyldighet samt förebyggande insatser har genomförts. Samverkansrutinen mellan socialtjänstens familjeenhet och förskoleavdelningen har följts upp och reviderats.

Funktionsnedsättning och socialpsykiatri

Beställarenheten för funktionsnedsättning har påbörjat ett arbete med systematisk uppföljning av insatsen boende med särskild service för vuxna. En tvärgrupp arbetar med ett stödmaterial kring suicidprevention och enheten har påbörjat ett arbete med att använda metoden Signs of Safety (SofS) vid möten och uppföljningar. Signs of Safety är ett förhållningssätt med utgångspunkt i lösningsfokuserat nätverksarbete med fokus på att samarbete och fungerande relationer är avgörande för utfallet.

Den dagliga verksamheten Glasade gången har startat ett nytt café. Café Glasklart är en mer yrkesinriktad verksamhet beläget på Konstfack. Glasade gångens digitaliseringsgrupp har fortsatt arbetet med QR-koder och digitala underlag kring användning av olika maskiner och apparater. Örnbergs dagliga verksamhet har utformat kommunikationskort för att underlätta kommunikationen med varje deltagare så att personal och deltagare kan pekprata för att förstå varandra. Steget framåt dagliga verksamhet erbjuder VIP-kurser till enhetens deltagare för att förebygga våld i nära relationer. Kursen går ut på att medvetandegöra och stärka personens självbestämmande och hantera känslor. I mars startade verksamheten med studieförbundet Vuxenskolan en FunkisTV-kurs med deltagare från Liljans dagliga verksamhet och Trofast hunddagis.

Enheten för grupp- och servicebostäder har fortsatt med implementeringen av alternativ kommunikation parallellt med en satsning på att öka möjligheten att kunna använda digitala hjälpmedel. Detta sker genom att ytterligare förstärka de enheter som saknar tillräckligt kraftfull wifi-anslutning i fastigheten. Olika former av kognitiva hjälpmedel används för att uppnå brukardelaktighet och för att kunna genomföra enkäter i digital form i brukarnas egna lägenheter.

Individ- och familjeomsorg

Familjecentralen i Älvsjö som är samlokaliserad med barnmorskemottagningen är igång, stadsdelens skolsociala team arbetar aktivt med de skolor som ingår i satsningen och fältassistenter arbetar uppsökande i skolor dagtid och vardagskvällar i stadsdelsområdet. Väntetiden för föräldrar som vill gå föräldrastödsprogrammet Komet är numera kortare än tidigare. För övriga föräldrastödskurser finns just nu inga väntetider. Uppföljning med deltagare visar nöjdhet med de föräldrautbildningar som getts.

Under perioden har fokus varit att förbättra arbetssätt och metoder avseende målgruppen unga kriminella. Nämnden deltar i Socialstyrelsens satsning på stöd för implementering av

kunskapsstödet "Insatser för att motverka fortsatt normbrytande beteende och återfall i brott". Satsningen på Signs of Safety bidrar till att barn, ungdomar och deras föräldrar är mer delaktiga i val och planering av insatser. Stadsdelsnämnden har tillsammans med Skärholmen beviljats socialfondsmedel för att förstärka arbetet kring familjehem och därigenom motverka sammanbrott och omplaceringar. Implementeringsarbetet är påbörjat.

Beroendedelen har börjat använda ASI Spel som bedömningsverktyg där problematiskt spel om pengar uppmärksammas. Inom ramen för den statliga satsningen *Uppdrag Psykisk Hälsa* har medel hittills fördelats ut via socialnämnden till stadsdelsnämnder och facknämnder. Arbetet för att ge stöd till utveckling för fortgår enligt planering med satsningar inom områdena samsjuklighet, samverkan och stöd kring ungdomskriminalitet samt stöd och rådgivning till småbarnsföräldrar.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2022	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel barn och unga som åter blir föremål för anmälan/ansökan efter avslutad utredning	24,7 %	26,1 %	23,1 %	22,4 %	22 %	22 %	24 %	Tertial 1 2023
  Andel brukare inom omsorgen för personer med funktionsnedsättning som inte upplever diskriminering				88 %		94 %	öka	2023
  Andel brukare inom socialpsykiatri som inte upplever diskriminering				91 %		97 %	öka	2023
  Andel brukare som är nöjd med sin insats - Funktionsnedsättning (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)				86 %		85 %	80 %	2023
  Andel personer med funktionsnedsättning som upplever att de blir väl bemötta av stadens personal (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)				93 %		92 %	90 %	2023
  Andel personer med funktionsnedsättning som upplever att de kan påverka insatsens utformning (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)				83 %		80 %	79 %	2023

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2022	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel personer som själva upplever att de får en förbättrad situation av insatserna de fått från socialtjänsten (socialpsykiatri)				61,9		62 %	Tas fram av nämnd	2023
  Andel personer som själva upplever att de får en förbättrad situation av insatserna de fått från socialtjänsten (vuxna missbruk)				56,25		100 %	Tas fram av nämnd	2023
  Andel personer som själva upplever att de får en förbättrad situation av insatserna de fått från socialtjänsten (våld i nära relation)						100	Tas fram av nämnd	2023
  Andel placerade barn i skolåldern som klarar målen i kärnämnen i grundskolan	59,26	61,54 %	64,29 %	68,97	70	75 %	75 %	Tertial 1 2023
Analys 71 procent av familjehemsplacerade barn når målen.								
Åtgärdsplan Enheten kommer att prioritera arbetet så att fler barn når målen. Skolsamordnarna kommer ha särskilt fokus på barn i behandlingsfamiljer samt utveckla kompetensen hos placerande socialsekreterare.								
  Andel utredningar av barn och unga där barnet varit delaktigt och fått återkoppling	83,08	80,69 %	84,43 %	75,49	80	80 %	Tas fram av nämnd	Tertial 1 2023
  Brukarens upplevelse av trygghet - LSS-boende, vuxna och barn (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)				71 %		90 %	Tas fram av nämnd	2023

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Socialnämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen och stadsdelsnämnderna förbereda för en centralisering av hälso- och sjukvården inom socialpsykiatrins bostäder med särskild service från den 1 januari 2024	2023-01-01	2023-12-31	
  Socialnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna samla och följa statistik över antal ansökningar, beslut och avslag avseende ledsagning/ledsagarservice och biträde av kontaktperson i syfte att säkerställa likställighet	2023-01-01	2023-12-31	

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Stadsdelsnämnderna ska i samarbete med utbildningsnämnden och socialnämnden vidareutveckla skolsociala team i hela staden, samt utöka socialtjänstens närvaro i skolan, fritidshem och fritidsklubbar	2023-01-01	2023-12-31	

Nämndmål: Barn och ungdomar har goda uppväxtvillkor

 Uppfylls delvis

Beskrivning

Målet nås genom samverkan, kunskapsbaserat förebyggande arbete, tidiga och samordnade insatser samt intensivt stöd till barn och ungdomar och deras föräldrar med stora behov. Arbetet omfattar såväl familjerättsliga frågor och uppsökande fältarbete som insatser med och utan biståndsbeslut. Informationsutbyte mellan socialtjänst, polis och andra relevanta myndigheter fungerar väl i syfte att barn och ungdomar får rätt stöd i rätt tid. kompetensutveckling erbjuds samarbetsaktörer vad gäller orosanmälningar. Arbetssättet Signs of Safety kommer att fortsätta implementeras i verksamheten.

Barn i behov av stöd är delaktiga i sin utredning och får insatser med god kvalitet. Medarbetare är drivande i arbetet avseende jämställdhet, jämlikhet samt barns rättigheter.

Förväntat resultat

- Färre ungdomar hamnar i missbruk, kriminalitet och drabbas av psykisk ohälsa.
- Barn och ungdomar i behov av stöd, upptäcks tidigt och erhåller ett kunskapsbaserat stöd
- Barn och ungdomar får tidiga och samordnade insatser.
- Föräldrar erbjuds stöd och får verktyg för föräldraskap.
- Stadsdelsnämnden och samverkansaktörer har god kännedom om orosanmälningar och hur sekretess/informationsutbyte kan ske.

Analys

Stadsdelsnämnden bedömer att nämndmålet delvis kommer att uppnås. Bedömningen grundas på att förväntat resultat delvis prognostiseras uppnås under året. De av nämnden framtagna aktiviteterna pågår enligt plan och förväntas genomföras under året.

Inflödet av nya orosanmälningar kring barn och ungdomar är fortsatt högt. Under tertialen har 1 360 anmälningar/ansökningar/begäran om yttranden inkommit. Detta kan jämföras med samma period förra året då antalet var 1 085. Det höga inflödet påverkar att färre förhandsbedömningar handläggs inom lagstiftad tid om 14 dagar jämfört med samma period förra året och det är utmanande att hantera det stora inflödet och samtidigt bevara en hög kvalitet i bedömningarna. 85 procent av utredningarna har avslutats inom lagstadgad tidsgräns, en ökning sedan 2022. Detta förklaras bland annat av att förhandsbedömningarna inleds med en kartläggning enligt Signs of Safety, vilket i sin tur möjliggör snabbare handläggning. Satsningen på Signs of Safety bidrar även till att barn och ungdomar och deras föräldrar är än mer delaktiga i val och planering av insatser och bedöms leda till bättre behovsanpassade

insatser och ett bättre utfall. Verksamheten följer utvecklingen och bemannar utifrån behov för att säkerställa att bedömningarna sker inom lagstadgad tid.

Antal individer i egen öppenvård är 259 personer, en ökning jämfört med 194 individer under samma period år 2022. Detta visar på att öppenvården som ges i egen regi har varit efterfrågad och det är förtillfället väntetid för att få insats i öppenvården.

Samverkan

I mars höll familjeenheten en informationsträff med rektorerna för grundskolorna. Information gavs bland annat om skolans anmälningsplikt och kontaktvägar för konsultation. Fokus i samverkan har varit förebyggande insatser och skolsocionomernas arbete som fortsätter i fem prioriterade skolor. Förberedelser har gjorts för att våren kunna anordna två digitala informationsträffar med förskolerektorerna om anmälningsplikten och vad anmälningarna ska innehålla. Syftet är att stärka kunskapen gällande bristande omsorg och hur detta identifieras. Samverkansrutinen mellan socialtjänstens familjeenhet och förskoleavdelningen har följts upp och utvärderats.

Familjerätten sydväst har under tertiälven bedrivit ett arbete med att öka samverkan med andra enheter och har under perioden haft flera olika samverkansmöten både i Hägersten-Älvsjö och i Skärholmen. Sedan årsskiftet kartläggs merparten av alla vårdnads-, boende- och umgängesutredningar enligt Signs of Safety, med syfte att öka rättssäkerheten i bedömning och förslag till beslut.

Förebyggande arbete

Under tertiålet påbörjades tolv föräldrastödsutbildningar varav sju ABC-kurser, fyra Komet-kurser och en kurs i "Föräldraskap i Sverige". Information om föräldrastöd har bland annat spridits via elevhälsoteamen i Älvsjös skolor. Det är inte längre några väntetider till flertalet föräldrastödsutbildningar - förutom till kursen Komet. Föräldrar som genomgått en föräldrastödsutbildning är nöjda med utbildningen. Den organisationsförändring som genomfördes år 2022 har lett till att samverkan inom förvaltningen har förbättrats. Nya gruppleddare har tillkommit under tertiålet. Bedömningen är att det till sommaren finns tillräckligt med gruppleddare att tillgå gällande ABC och Komet.

Familjecentralen i Älvsjö som är samlokaliserad med barnmorskemottagningen är igång och verksamheten erbjuder fem öppna samtal till föräldrar som har barn 0-5 år (KOS-samtal). Under tertiälven har 18 föräldrar haft möjlighet att gå i KOS-samtal. Elva personer står för närvarande i kö till samtal. Ett nytt uppföljningsverktyg har tagits fram under perioden. En informationsbroschyr om föräldrarådgivningen på familjecentralerna har tagits fram under tertiälven för kunna sprida information om verksamheten till kommuninvånare och samarbetspartners.

Stadsdelens skolsociala team (SST) arbetar för närvarande med 16 elever och har under tertiälven avslutat åtta elever. De tre skolsocionomerna har kapacitet att ha cirka åtta elever pågående var, sammanlagt 24 elever. Sex av de avslutade eleverna har vid uppföljning förbättrat sitt mående och sin situation och fem har en lägre frånvaro vid avslut. Nytt för i år är att erbjuda en kortare punktinsats för de som avslutat insatsen för att säkerställa att skolnärvaron fortsätter. Skolsocionomerna följer systematiskt upp arbetet för varje elev.

De ungdomar som fältassistenterna har träffat i sitt arbete, bedöms ha fler riskfaktorer än tidigare. Föräldrastödsprogrammet "På rätt väg" kommer inom kort att kunna erbjudas till enskilda föräldrar med barn/ungdomar i riskzonen för kriminalitet.

Biståndsbedömda insatser

En ny broschyr gällande handlägningsprocessen under utredningar är på väg att tas fram. Bedömningsinstrumentet Savry används när det är motiverat vilket bidrar till bättre behovsanpassade insatser när det gäller barn och unga med ett normbrytande eller kriminellt beteende.

Intensivteamet har under tertialen haft ett arbete med insatser till nio barn och ungdomar. De som avslutats uppvisar god måluppfyllelse. Mer än hälften är aktuella på grund av kriminalitet eller normbrytande beteende och samtliga aktuella för insatsen hade en neuropsykiatrisk diagnos (NPF). Intensivteamet har påbörjat utvärdering om insatsens effekt och planerar söka externa medel för att fullfölja detta.

Ny rutin gällande öppenvårdsinsatser är framtagen, ett av syftena med rutinen är att förbättra uppföljningar av insatser inklusive att öka kvalitén på genomförandeplaner. Öppenvården arbetar fortsatt med ett uppföljningsverktyg, ORS/SRS, vilket möjliggör för barn, unga och familjer att påverka utformningen av pågående öppenvårdsinsatser samt möjliggör utvärdering av hur väl insatserna leder till nöjdhet och måluppfyllelse. En rutin gällande digitala möten med placerade barn har tagits fram under tertialen som syftar till att tydliggöra när det är lämpligt att ha digitala möten med barn och unga och hur mötena anpassas för att vara rättssäkra tillgodose barnets bästa.

Uppföljning av projektet skolsamordnare, som har fokus på placerade barn, visar att vårdnadshavarna är positiva till att det finns särskild utsedd person som samordnar skolan. Familjeenheten arbetar enligt SAMS-modellen (modell för att säkra samverkan mellan socialtjänst och skolan), och rapporterar till Skolfam (förebyggande arbetsmodell för att stärka skolresultat för barn i familjehem), för att säkerställa att barn som är stadigvarande placerade får fungerande skolgång.

Nämnden har beviljats medel från stadens sociala investeringsfond för arbete med ett nytt projekt "Förstärkta familjehem" i samverkan med Skärholmens stadsdelsnämnd. Planeringsarbetet har pågått och tjänster kommer under våren att tillsättas. Familjeenheten fortsätter att införa Signs of Safety bland annat genom verktyg för uppföljning och utbildning till ledningsgruppen.

Våld i nära relationer

Samarbetet utifrån Islandsmodellen fortgår. Syftet med arbetet är att snabbt och enkelt kunna samverka i de familjer där förövaren inte frihetsberövas, men där barnskyddet är avhängigt att förövaren inte befinner sig i hemmet.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Stadsdelsnämnden ska förstärka och förbättra insatserna till unga kriminella, med eller utan biståndsbeslut, som ges i egen regi.	2023-01-01	2023-12-31	
 Stadsdelsnämnden ska utreda hur det administrativa stödet till handläggare kan stärkas, effektiviseras och förbättras samt se över möjligheten för utveckling och samordning av administrativa processer inom avdelningen för individ- och familjeomsorg.	2023-01-01	2023-08-31	
 Stadsdelsnämnden ska vidareutveckla metoder och arbetssätt för att förbättra den psykiska hälsan.	2023-01-01	2023-12-31	
 Stadsdelsnämnden söker medel från stadens sociala investeringsfond för arbete med projekt "Förstärkta familjehem" i samverkan Skärholmens stadsdelsnämnd	2023-01-01	2023-06-30	
Analys Ansökan har godkänts. Stadsdelsförvaltningen har erhållit medel till en satsning med Skärholmen som kommer fortgå i tre år avseende förstärkta familjehem. Uppstart och rekrytering påbörjas under kommande tertiäl.			

Nämndmål: Personer med funktionsnedsättning tillförsäkras självbestämmande och möjlighet att kunna delta på lika villkor i samhällets gemenskap genom de insatser som ges

 Uppfylls helt

Beskrivning

Målet uppnås genom att kvinnor och män, flickor och pojkar med fysiska eller psykiska funktionsnedsättningar tillförsäkras stöd och service genom individuellt anpassade insatser. Erbjudande om insatser utgår ifrån den enskildes egna behov och önskemål med en hög grad av delaktighet i genomförandet. Behovet av stöd för barn och unga vuxna med funktionsnedsättningar tillgodoses bland annat för att säkerställa möjlighet till regelbundet deltagande i fritidsaktiviteter. Personer med en funktionsnedsättning tillförsäkras behövligt stöd och service i form av till exempel boendestöd, gruppboende, sysselsättning, daglig verksamhet och stöd till att få en anställning.

Förväntat resultat

- Invånare med fysisk och psykisk funktionsnedsättning i behov av stöd, erbjuds individuella stödinsatser av god kvalitet
- Personer med funktionsnedsättning får stöd för att delta i samhällets gemenskap och arbetsliv.
- Verksamheterna håller god kvalitet, är rättssäker och likställig samt bidrar till delaktighet.

Analys

Stadsdelsnämnden bedömer att nämndmålet kommer att uppnås helt. Bedömningen grundas på att förväntat resultat prognostiseras uppnås och att nämndens aktiviteterna planeras genomföras under året.

Under tertiälerna har boendeplanen för funktionsnedsättning blivit klar och lämnats till Socialförvaltningen. Enligt beslut i stadsdelsnämnden ska Kyrkogatans gruppboende

avvecklas och boende beräknas under sommaren vara utflyttade till nya lämpliga boenden.

Myndighetsutövning

Planering pågår för en ansökan om LUM-medel, ett projekt som syftar till högre delaktighet bland personer inom socialpsykiatri, vid HVB-hem eller bostad med särskild service.

Daglig verksamhet

Café Glasklart har startat upp sin verksamhet på Konstfack och tagit över driften av deras café. Glasade gångens digitaliseringsgrupp har fortsatt med arbetet med implementering av fler QR-koder och digitala underlag som kan användas i verksamheten. Samarbete med gymnasieskolorna har stärkts, verksamheten har under våren haft flera praktikanter som har fördelats inom verksamheten.

Under våren har den dagliga verksamheten Nätverket, startat ett samarbete med nättidningen Bättre stadsdel som bevakar stadsdelen Hägersten-Älvsjö. Nätverkets deltagare läser in utvalda artiklar av tidningen och gör dem mer tillgängliga. Nätverket deltar i en nystartad arbetsgrupp som ska tillgängliggöra nyheter och information som stadsdelsförvaltningen förmedlar.

I mars startade en daglig verksamhet kurs där deltagarna lär sig tv-produktion med Studieförbundet Vuxenskolan. Deltagarna lär sig att vara både framför och bakom kameran. På en nystartad kurs för seniorer diskuteras frågor som pension och sysselsättning. Båda dessa kurser är populära och har gett ny kunskap och känsla av delaktighet.

Örnsbergs dagliga verksamhet arbetar med den kommunikativa miljön i verksamheten i syfte att arbeta med varje deltagares självständighet. Personal har utformat kommunikationskort som underlättar kommunikationen med varje deltagare. Med dessa kan personal och deltagare pekprata för att förstå varandra.

Grupp- och servicebostäder

Enheten för grupp- och servicebostäder har fortsatt med implementeringen av alternativ kommunikation parallellt med en satsning på att öka möjligheten att konkret kunna använda digitala hjälpmedel genom att ytterligare förstärka de enheter som saknar tillräckligt kraftfull wifi-anslutning i fastigheten. Detta kommer att öka brukardelaktighet och förbättra möjligheten att genomföra enkäter i digital form, då det kan ske i brukarnas egna lägenheter och använda redan digitala hjälpmedel.

Grupp- och servicebostäder deltar aktivt i utbildningssatsningen och stöttar medarbetare att delta i kompetensutveckling till stödassistenter.

Personlig assistans och ledsagning

Utifrån resultat i tidigare års verksamhetsuppföljning har enheten tagit fram en tids- och aktivitetsplan för åtgärder för att vidareutveckla verksamhetens metoder och arbetssätt under året samt för att förbättra kvalitén. En del av åtgärderna med fokus på att uppdatera rutiner, vidareutveckla metoder och förbättra vissa arbetssätt har genomförts och arbetet löper enligt plan. Arbetet beräknas pågå under hela 2023. Flertalet brukare som valt kommunens utförarverksamhet har fått kontakt med enheten inom två veckor och så gott som samtliga beslut har kunnat verkställas inom tre månader.

Stöd och aktiviteter inom socialpsykiatri

Sysselsättningsverksamhet Lilla skafferiet och träfflokaler har skapat olika kulturella aktiviteter vilket varit mycket uppskattat av brukarna. Ett brukarråd har hållits och ett nytt kommer hållas i maj.

Våld i nära relationer

Den dagliga verksamheten Steget framåt, erbjuder en kurs för att förebygga våld, en VIP-kurs (viktig intressant person). Kursen går ut på att medvetandegöra och stärka personens självbestämmande och hantera känslor. Beställarenheten för funktionsnedsättning har inlett ett utvecklingsarbete med använda screeningsverktyget FREDA-kortfrågor vid möten med brukare.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Stadsdelsnämnden ska se över möjligheten att arrangera någon form av öppet hus för dagliga verksamheter i egen regi.	2023-01-01	2023-12-31	
 Stadsdelsnämnden ska skapa fler insatser och stärka arbetet med att ge brukare/deltagare stöd och möjlighet att komma ut på arbetsmarknaden.	2023-01-01	2023-12-31	
 Stadsdelsnämnden ska utreda möjligheterna att tillsammans med lokala medieaktörer skapa lättillgänglig kommunikation om lokala händelser.	2023-01-01	2023-08-31	
 Stadsdelsnämnderna ska utveckla arbetet så att invånare med funktionsnedsättning bättre kan delta i hälsofrämjande aktiviteter på fritiden.	2023-01-01	2023-12-31	

Nämndmål: Vuxna invånare lever ett självständigt liv utifrån sina förutsättningar

 Uppfylls helt

Beskrivning

Målet nås genom att personer får stöd utifrån egna förutsättningar för att kunna delta i samhällets gemenskap och leva ett självständigt liv. Insatser i egen regi erbjuds i ett tidigt skede vilket minskar risken för att större åtgärder behöver erbjudas på längre sikt. Samarbetet om samsjuklighet prioriteras och samordning med Region Stockholm är avgörande för att ge ett sammanhållet stöd. Barnrättsperspektivet beaktas alltid när en förälder aktualiseras hos socialtjänsten så att barnets behov kan tillgodoses.

Vuxna och barn som är utsatta för våld i nära relation eller utsätts för hedersrelaterat våld och förtryck upptäcks och får stöd samt erbjuds insatser. Stöd att förändra sitt beteende erbjuds till våldsutövare.

Den som vill lämna en kriminell livsstil erbjuds professionellt stöd genom en första kontakt inom 24 timmar. Rutinen för avhoppare ska vara känd i stadsdelsnämnden och samarbetsaktörer.

Förväntat resultat

- Vuxna med beroendeproblematik får stöd att hantera sin livssituation och leva ett självständigt liv.
- Stöd ges till invånare som utsätts för våld, anhöriga till våldsutsatta samt till personer som utsätter andra för våld.
- Den som vill som vill lämna en kriminell livsstil får stöd att göra det.

Analys

Stadsdelsnämnden bedömer att nämndmålet kommer att uppnås helt. Bedömningen grundas på att förväntat resultat prognostiseras uppnås och att nämndens aktiviteter planeras genomföras under året.

Samsjuklighet och beroende

I arbetet med personer med beroendeproblem har ett arbete inletts med att följa och utvärdera de ärenden som avslutas i syfte att se utveckla kvalitén och fokusera på det arbete som har givit resultat genom att bidra till drogfrihet. En översyn av rutiner pågår med målsättningen att det sociala arbetet med den enskilde i centrum ska ges mer utrymme, för att på så vis möjliggöra självständigt liv utifrån den enskildes förutsättningar.

Beroendedelen har under tertialen aktivt börja använda ASI Spel som verktyg i sina utredningar i individärenden där problematiskt spel om pengar uppmärksammas, samt i de ärenden där individen söker stöd för just spel.

Våld i nära relationer

Relationsvåldscentrum Sydväst (RVC) erbjuder stöd och behandling till våldsutsatta, våldsutövande personer samt stöd till barn som upplevt våld. Andelen personer som är aktuella för insatser i verksamheten har ökat under första tertialen 2023 jämfört med 2022. Utvecklingsmedel från Socialstyrelsen för att utveckla arbetet för stadigvarande boende för våldsutsatta har beviljats, och en samordnare ska driva arbetet.

Under tertialen har kompetenssatsningen fortsatt på enheten för ekonomiskt bistånd och beroende och användandet av FREDA-kortfrågor har återupptagits. Alla medarbetare bjuds in till utbildning och information genom RVC samtidigt som även staden under året erbjuder utbildning avseende FREDA samt om arbetet med våldsutövare, vilket medarbetarna också kommer att ges möjlighet att gå. Detta är ett led i den utökade aktiviteten avseende att uppmärksamma så väl våldsutsatta som våldsutövare.

Avhoppare

Andelen personer och anhöriga som vill ha stöd har ökat. Stadsdelsnämndens avdelning för individ och familjeomsorg har reviderat samverkansrutinen för stöd till avhoppare från kriminella nätverk. Avdelningen kommer under året att fortsätta arbeta med ytterligare samverkanspartners och samverkansrutiner.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Stadsdelsnämnden ska skapa förutsättningar för en tillgänglig, trygg och trygg besökscentré på Telefonvägen	2023-01-01	2023-12-31	
 Stadsdelsnämnden ska skapa möjligheter att ge öppna insatser utan biståndsbeslut för personer med beroendeproblematik	2023-01-01	2023-12-31	
 Stadsdelsnämnden ska stärka samordning för personer som utsätts för relationsvåld samt insatserna för våldsutövare	2023-01-01	2023-12-31	
 Stadsdelsnämnden ska utveckla arbetet mot välfärdsbrott	2023-01-01	2023-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.4 Stockholm ska vara en bra stad att åldras i - med god omsorg och stor trygghet

 Uppfylls helt

Analys

Stadsdelsnämnden bedömer att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet kommer att uppnås helt. Bedömningen av måluppfyllelsen baseras på prognos för helåret som utgår från att förväntat resultat på underliggande nämndmål nås. I bedömningen har även vägs in att sju av kommunfullmäktiges tio indikatorer uppnås helt och tre delvis. Därtill pågår nämndens aktiviteter enligt plan och förväntas genomföras under året.

Äldrevänlig stad

I staden pågår ett utvecklingsarbete inom ramen för Äldrevänlig stad, där bland annat Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd deltar. Ett projektområde handlar om att utveckla samarbeten för att äldre ska erbjudas aktiviteter för fysisk, psykisk och social hälsa, i samverkan med stadsdelsnämnderna, idrottsnämnden och kulturnämnden. I uppdraget ingår det att informera och kommunicera med äldre, om olika aktiviteter som erbjuds och om vad äldre efterfrågar samt att utveckla formerna för samverkan med föreningar och civilsamhället.

Med utgångspunkt i handlingsplanen för Äldrevänlig stad genomför förvaltningen brottsförebyggande och trygghetsskapande åtgärder. Under perioden har trygghetsstrateg tillsammans med representanter från två lokalpolisområden besökt pensionärsrådet för att ge aktuell information om hur äldre kan skydda sig mot brott. Information sprids via upprättade kontaktkanaler mellan förvaltningen och pensionärsråd, pensionärsföreningar samt äldreomsorgens verksamheter. Äldre bjuds in till kommande trygghetsvandringar samt trygghetsinventeringar.

Hägersten-Älvsjö ingår i ett pilotprojekt för att målgruppsanpassa ett antal av stadens naturreservat, för att öka äldres möjlighet och intresse att besöka reservaten. Projektet leds av trafikkontoret och förvaltningen deltar i arbetet med att stärka Älvsjöskogens naturreservat som målpunkt för äldre. Som en del i detta arbete hölls en workshop med pensionärer i februari genom trafikkontorets projektledare.

Goda exempel

DöBra - Ett nationellt forskningsprogram i syfte att utveckla kompetens och stärka individer och personal för att bättre kunna hantera frågor som rör livets slutskede. Programmet erbjuder

verktyg som kan användas i utvecklingsarbetet, bland annat DöBra-kortleken samt DöBra-filmer. Särskilda boenden inom äldreomsorgen har börjat att se filmerna samt använda sig av kortleken.

Matlyftet - Hemtjänst har ett samverkansprojekt tillsammans med Regionens primärvårdsrehabilitering. Hemtjänstpersonalen har fördjupat sina kunskaper kring kost och nutrition för att på så vis identifiera de äldre som visar tidiga tecken på undernäring eller risk för undernäring. De äldre erbjuds kontakt med dietist inom primärvårdsrehabiliteringen för en utredning.

Jämställdhet

Äldreomsorgens insatser utgår ifrån den äldres individuella behov och att vården och omsorgen är personcentrerad. Jämställdhetsarbetet är integrerat i såväl biståndsbedömningen som i verksamheterna. I biståndsbedömningen har en intervjuguide använts som stöd i utredningsarbetet där vikten av att ställa könsneutrala och jämställda frågor tas upp.

På vård- och omsorgsboende, servicehusen, dagverksamheterna och mötesplatserna har t.ex. olika aktiviteter erbjudits som passar både män och kvinnor och där den äldre också har möjlighet att välja utifrån sina intressen och önskemål.

Nationella minoriteter

Äldreomsorgens beställarenhet lämnar ut information om nationella minoriteters rättigheter vid hembesök och erbjuder vid behov finsktalande handläggare. På Trekantens servicehus och på Fruängsgårdens verksamheter är några av de boende finsktalande och det finns finsktalande personal. På Fruängsgården uppmärksammas minoriteters högtidsdagar under året, och finsk litteratur har samlats. På Trekantens servicehus erbjuds finsk karaoke varje torsdag.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2022	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel omsorgstagare som upplever att de kan påverka hur hjälpen utförs i hemtjänsten				84 %		87 %	87 %	2023
Analys								
Resultat från Socialstyrelsens brukarundersökning "Vad tycker de äldre om äldreomsorgen" har inte kommit än. Förra årets utfall låg på 84 procent.								
Hemtjänsten arbetar med att planerare tillsammans med kontaktman genomför första besöket hos ny kund för att se helheten och lyssna till kundens önskemål om dagar och tider. Arbete pågår med att öka kunskapen i upprättandet av genomförandeplaner samt tydliggörandet av kontaktmannaskapet.								
  Andel omsorgstagare som upplever att de kan påverka hur hjälpen utförs på vård- och omsorgsboende				73 %		79 %	79 %	2023

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2022	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel seniorer som är nöjda med tillgången till information om Stockholm Stad och dess verksamheter						65 %	Tas fram av nämnd	2023
  Andel äldre personer som vet vart de ska vända sig för att ansöka om hjälpinsatser						65 %	65 %	2023
  Andel äldre som anger att de känner till stadsdelens aktivitetscenter och mötesplatser						65 %	Tas fram av nämnd	2023
  Andel äldre som på det hela taget är nöjda med möjligheten att ta del av ledarledd idrott/motion i Stockholm						68 %	Tas fram av nämnd	2023
  Andelen nöjda omsorgstagare i dagverksamhet				98 %		93 %	93 %	2023
  Andelen nöjda omsorgstagare i hemtjänst				83 %		86 %	86 %	2023
Analys Resultat från Socialstyrelsens brukarundersökning har inte kommit än. Förra årets utfall låg på 83 procent. Hemtjänsten arbetar med ökad personalkontinuitet hos kund genom att planera in samma personal i så stor utsträckning som möjligt hos kund.								
  Andelen nöjda omsorgstagare i vård- och omsorgsboende				75 %		82 %	82 %	2023
  Antal personal en hemtjänsttagare med minst två besök om dagen möter under en 14-dagarsperiod				11,8		10	Max 10 personer	2023
Analys Hemtjänsten arbetar vidare med att höja kontinuitet genom att se över schemaplanering samt bemanna in vikarier i samma arbetsgrupper.								

Nämndmål: Äldre har ett tryggt, hälsosamt och självständigt liv samt en god personcentrerad vård och omsorg

 Uppfylls helt

Beskrivning

Äldres hälsa och välbefinnande ska stå i fokus, med utgångspunkt i ett salutogent förhållningssätt, för äldreomsorgens verksamheter och insatser.

Äldreomsorgens förebyggande arbete är viktigt för att motverka ofrivillig ensamhet och isolering. Äldreomsorgen har 10 mötesplatser varav två aktivitetscenter för alla äldre över 65 år i stadsdelsområdet. Genom Seniorhälsans verksamhet erbjuds ett välorganiserat och brett utbud av olika aktiviteter, och äldreomsorgen fortsätter att utveckla möjligheter till ökat samarbete med pensionärsorganisationerna, föreningar och civilsamhället. Arbetet med hälsa och motion fortsätter att utvecklas i samarbete med vårdcentralerna och för att nå ut till äldre som inte är kända av äldreomsorgen.

Verksamheterna arbetar efter stadens mat- och måltidspolicy med fokus på måltidsmodellen Five Aspects Meal Model (FAMM). Arbetet med maten och måltiden är viktig för att förebygga undernäring samt bibehålla en god hälsa hos de äldre där äldreomsorgens dietist har en viktig roll. I samarbete mellan hemtjänst och primärvårdsrehabiliteringen pågår ett utvecklingsarbete där personal inom hemtjänsten ska bli bättre på att identifiera äldre som löper risk för undernäring. Inom vård och omsorgsboende och servicehus utbildas sjuksköterskor med särskilt nutritionsuppdrag (SNUD). Matlyftet fortsätter och hemtjänsten kommer utbilda måltidsobservatörer i syfte att förbättra måltidssituationen.

Hemtjänsten fortsätter att utveckla arbetet med att stärka kontinuiteten, bemanningen planeras så att brukaren får hjälp av samma personal så långt som möjligt för att bidra till ökad trygghet och nöjdhet samt att möta kravet på att den fasta omsorgskontakten är en undersköterska. Hemtjänsten arbetar för att Stjärnmärka hemtjänsten och profilera hemtjänsten till målgruppen äldre med psykisk ohälsa och/eller missbruk.

De äldre vid vård- och omsorgsboende ska erbjudas daglig utevistelse, sociala aktiviteter, mötesplatser och kulturupplevelser. För att främja sociala och kulturella upplevelser deltar verksamheterna i stadens satsning på kulturevenemang, ungdomsbesök samt vårdjur på vård- och omsorgsboendena och servicehus. En välfungerande samverkan och korrekt informationsöverföring säkrar en god och nära vård till den enskilde. Det är också en förutsättning för det tvärprofessionella teamarbetet. Vård- och omsorgsboendena och servicehusen ska vidareutveckla teambaserat arbetssätt där olika professioners kompetens tas tillvara och ger bästa möjliga effekt för den enskilde.

Utredningar och behovsbedömningar baseras på den enskildes individuella behov och resurser. Utredningar görs enligt stadens kartläggnings- och bedömningsinstrument vilket ger ett allsidigt underlag inför beslut. Arbetssättet tryggt mottagande för en säker och trygg hemgång efter sjukhusvistelse fortsätter.

Omvårdnadspersonal i äldreomsorgen ska erbjudas möjlighet att vidareutbilda sig för att möta kommande kompetenskrav avseende undersköterskor och vårdbiträden. Undersköterskor erbjuds kompetensutveckling inom geriatrik och demens, sjuksköterskor erbjuds utbildning i

geriatrisk specialkompetens. Satsningen på ökade språkkunskaper fortsätter under året. Under året erbjuds och genomförs utbildningsinsatser i bland annat förflyttningsteknik, ergonomi och palliativ vård.

Förväntat resultat

- Äldre känner sig trygga och är nöjda samt är delaktiga i utformandet av sin äldreomsorg.
- Kvinnor och män har en likvärdig äldreomsorg och att hög kontinuitet präglar insatserna.
- Äldre stärks i sin förmåga att leva värdig och självständigt.
- Äldres välbefinnande ökar med god kost och nutrition samt är nöjda med mat- och måltidssituationen.
- Verksamheterna bedriver ett systematiskt kvalitetsarbete och att hälso- och sjukvården är patientsäker och följs upp systematiskt.

Analys

Stadsdelsnämnden bedömer att nämndmålet kommer att uppnås helt. Bedömningen grundas på att förväntat resultat prognostiseras uppnås och att nämndens aktiviteter pågår enligt plan och förväntas genomföras under året. Inom verksamheterna bedrivs ett utvecklingsarbete där ett utvecklingsforum har startat för att arbeta strategiskt med kvalitetsfrågor samt säkerställa att äldreomsorgen arbetar med rätt saker. Forumets arbete bidrar till ökat samarbete mellan verksamheter, lära av varandra och att säkerställa jämlik omsorg. Beställarenheten utvecklar arbetet kring kvalitetsuppföljningar på individnivå såväl på boenden som inom hemtjänsten och använder äldreförvaltningens stadsövergripande rutiner för kvalitetsuppföljning på individnivå. Under tertialen har verksamhetsuppföljningarna av vård- och omsorgsboenden påbörjats och fortskrider enligt plan.

Förebyggande och uppsökande arbetet

I det förebyggande arbetet för att minska ofrivillig ensamhet och isolering har Seniorhälsan ett brett utbud av hälsofrämjande sociala-, fysiska- och kulturella aktiviteter samt stöd och service på flera platser i stadsdelsområdet. En viktig service till seniorerna är IT-Stöd Senior, stödet hjälper seniorer att minska deras digitala utanförskap i samhället. Vidare har samtal inleds med Äldreförvaltningen, Digidel som upprättar center för IT-stöd vid landets bibliotek och förvaltningens medborgarkontor för att utforska behovet och möjlighet till vidareutveckling för IT-stöd för invånarna. Samarbetet mellan Seniorhälsan och Västertorps sim- och idrottshall har startat med två inplanerade introduktionstillfällen för seniorerna i idrottshallen. Seniorerna har möjlighet att se sim- och idrottshallen och det som erbjuds där samtidigt får de information om Seniorhälsan utbud. Seniorhälsan samarbetar med bio Aspen och pensionärsorganisationerna och har bio dagtid en gång i månaden.

Beställarenheten och enheten för utveckling och förebyggande arbete har tillsammans påbörjat ett systematiskt uppsökande arbete där fokus för beställarenheten blir att i samverkan med enheten för utveckling och förebyggande arbete kontakta enskilda som kan ha behov av insatser.

Anhörigstöd

Inom anhörig- och äldrestöd har en ny målgrupp av anhöriga identifierats, vuxna i 30-50 års

åldern som har en förälder med kognitiv sjukdom. Dessa anhöriga har behov av att träffa andra i samma situation som dem själva. Planering finns att erbjuda en sådan grupp på kvällstid en gång i månaden.

Mat och måltider

Matlyftet fortsätter och hemtjänsten har påbörjat utbildning av måltidsobservatörer. Samarbetet mellan hemtjänst och primärvårdsrehabiliteringen pågår, personal inom hemtjänsten har fått fördjupade kunskaper för att identifiera äldre som löper risk för undernäring. Inom ramen för matlyftet anordnar Seniorhälsan lunchträff med socialsamarvaro på Västertorpsträffen, det är en uppskattad aktivitet. Inom vård- och omsorgsboende och servicehus fortsätter arbetet med att utbilda sjuksköterskor med särskilt nutritionsuppdrag (SNUD). Nattfastemätning och måltidsobservation har genomförts på vård- och omsorgsboendena, enligt stadens mat- och måltidspolicy. Arbetet med att minska nattfastan och förbättra måltidsmiljön fortgår utifrån resultat och analys av mätningarna/observationerna.

Myndighetsutövning

Beställarenheten arbetar vidare med att säkerställa rättssäkerheten och likställdheten i myndighetsutövningen genom olika insatser och fokus ligger på följsamhet till regelverket kring ramtidsbeslut.

Hemtjänst

Hemtjänstens arbetar med att öka personalkontinuiteten pågår genom att planerarna säkerställer dagligen att kundens hjälpinsatser är planerade så att kontinuiteten blir så hög som möjligt. Arbetet med att erbjuda heltid och öka tillsvidareanställningar i kombination med schemaförändringar bedöms ge effekt på personalkontinuiteten.

Hemtjänsten arbetar med att utveckla den sociala dokumentationen med fokus på genomförandeplaner. Parasol-handledarna tillsammans med kontaktman ser över arbetssättet för att upprätta genomförandeplanen. Detta föra att öka kundens möjlighet till att påverka hur hjälpen utförs, arbetet är även ett led i att införa ramtid fullt ut.

Nyckelfri hemtjänst har kommit igång, installationer och utbildning av personal har genomförts. Hemtjänstens demensgrupp har påbörjat utbildning till att bli Stjärnmärkt. De olika ombuden genomför nätverksträffar för att dela erfarenheter och stötta varandra i arbetet. Hemtjänsten fortsätter att implementera reflektionsgrupper i de arbetsgrupper som inte ännu har det.

Vård- och omsorgsboende och Servicehus

Vård- och omsorgsboende och servicehusens aktivitetssombud arbetar tillsammans med Senior-Glädje och UngOmsorg för att kunna erbjuda varierande aktiviteter för en meningsfull vardag.

Implementering av rutin om nytt arbetssätt, Visam, beslutsstöd i klinisk bedömning för sjuksköterskor, har påbörjats.

Äldreomsorgen fortsätter att förtydliga, utveckla och kvalitetssäkra arbetet med den palliativa vården genom att utbilda palliativa ombud. *DöBra* kortleken; ett verktyg som hjälper till att

reflektera kring och samtala om tiden när livet börjar närma sig sitt slut. En verksamhet har tagit fram ett närstående-brev, som skickas till närstående efter dödsfall för att erbjuda efterlevandesamtal på ett strukturerat sätt. Samverkan med läkarorganisationen fortsätter för att öka graden av att brytpunktssamtal utförs.

Kompetensutveckling

Flera medarbetare inom äldreomsorgen har påbörjat undersköterskeutbildning genom staden. Språkutbildning är pågående genom att en SFI lärare kommer till verksamheterna och undervisar i svenska språket, arbetsplatsförlagd utbildning. Språkombud har utbildats.

Inventering av kompetensbehov pågår för att fastställa utbildningsbehov som finns hos äldreomsorgens undersköterskor och vårdbiträde, för att kunna möta upp mot nya krav som träder i kraft 1 juli. Hägersten-Älvsjö ingår tillsammans med två andra stadsdelsförvaltningar samt Utbildningsförvaltningen och Arbetsmarknadsförvaltningen i ett ESF projekt i syfte att ta fram ett utbildningspaket för medarbetare inom äldreomsorgen. Om ansökan och medel för vikarieersättning godkänns är planen att projektet ska pågå under de närmaste åren.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Stadsdelsnämnden ska erbjuda medarbetare inom äldreomsorgen utbildning enligt kompetensutvecklingsplan.	2023-01-01	2023-12-31	
 Stadsdelsnämnden ska erbjuda språkutbildning till berörda medarbetare i äldreomsorgen.	2023-01-01	2023-12-31	
 Stadsdelsnämnden ska fortsätta att utveckla arbetet med digitalisering och välfärdsteknik inom äldreomsorgen.	2023-01-01	2023-12-31	
 Stadsdelsnämnden ska fortsätta att utveckla och implementera arbetssättet för sjuksköterskor med särskilt nutritionsuppdrag vid vård- och omsorgsboende och servicehus.	2023-01-01	2023-12-31	
 Stadsdelsnämnden ska fortsätta utvecklingsarbetet utifrån stadens Mat- och måltidspolicy med fokus på måltidsupplevelsen och måltidsmiljön.	2023-01-01	2023-12-31	
 Stadsdelsnämnden ska genom äldreomsorgens dietist och hemtjänst fortsätta utveckla samverkan för stöd till äldre om kost och nutrition tillsammans med primärvårdens rehabilitering.	2023-01-01	2023-12-31	
 Stadsdelsnämnden ska genom äldreomsorgens enhet för förebyggande arbete fortsätta utveckla samverkan för stöd till äldre om hälsa, motion och välmående tillsammans med vårdcentraler och primärvårdens rehabilitering.	2023-01-01	2023-12-31	
 Stadsdelsnämnden ska inom äldreomsorgens verksamheter uppmärksamma nationella minoritetsdagar.	2023-01-01	2023-12-31	
 Stadsdelsnämnden ska se över, samordna och utveckla informationen samt det uppsökande arbetet inom äldreomsorgen.	2023-01-01	2023-12-31	
 Stadsdelsnämnden ska stärka och tydliggöra ombudsrollerna i verksamheterna.	2023-01-01	2023-12-31	
 Stadsdelsnämnden ska stärka och utveckla teamarbetet inom verksamheterna samt samverkan med läkarorganisationen för en personcentrerad vård och omsorg om den äldre.	2023-01-01	2023-12-31	
 Stadsdelsnämnden ska säkerställa att äldreomsorgens medarbetare får kompetensutveckling kring bemötande av särskilt sårbara grupper - Våld i nära relation och HBTQI personer.	2023-01-01	2023-12-31	

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Stadsdelsnämnden ska säkerställa kompetensen för de basala hygienrutinerna och att rutiner finns och följs upp.	2023-01-01	2023-12-31	
 Stadsdelsnämnden ska säkerställa och utveckla möjligheterna till aktiviteter och utevistelse på vård- och omsorgsboende.	2023-01-01	2023-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.5 Alla stockholmare ska ha tillgång till ett rikt kultur-, idrotts- och föreningsliv

 Uppfylls helt

Analys

Stadsdelsnämnden bedömer att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet kommer att uppnås helt. Bedömningen av måluppfyllelsen baseras på prognos för helåret som utgår från att förväntat resultat på underliggande nämndmål nås och att kommunfullmäktiges fem indikatorer nås. Därutöver bedömer nämnden att kommunfullmäktiges och nämndens aktiviteter kommer genomföras under året.

Under tertialet har kultur integrerats målmedvetet i stadsdelsnämndens verksamheter. Kultursatsningar har främst gjorts inom verksamheter där målgruppen befinner sig. Barn ges möjlighet att möta kultur på förskolan, barn och ungdomar i fritidsaktiviteter och funktionsnedsatta samt äldre i sina aktiviteter och boenden. Liljeholmshuset har öppnat och erbjuder ungdomsmottagning dagtid och mötesplats för ungdomar kvällstid. Stadsdelsnämndens stöddokument för pedagogiskt arbete med kultur i förskolan revideras och planeras att färdigställas under kommande period.

Goda exempel

En givande samverkan med och mellan föreningar i stadsdelen har bidragit till att genomföra och utveckla kultur och evenemang inom stadsdelsområdet.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2022	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel barn och ungdomar som deltar i idrottsaktiviteter på fritiden				85		75 %	75 %	2023
  Andel barn och ungdomar som deltar i kulturaktiviteter på fritiden					77	77 %	77%	2023
  Andel barn och ungdomar som är nöjda med tillgången till idrottsaktiviteter				72 %		76 %	76 %	2023
  Andel barn och ungdomar som är nöjda med tillgången till kulturaktiviteter på fritiden				74 %		77 %	77%	2023

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2022	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel ungdomar som deltar i föreningsliv				68 %		66 %	66 %	2023

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Kommunstyrelsen ska i samarbete med idrottsnämnden, kulturnämnden, socialnämnden och stadsdelsnämnderna utreda hur staden kan förbättra och förenkla för föreningslivet i Stockholm med målet att Stockholm ska ha Sveriges bästa föreningsklimat	2023-01-01	2023-12-31	
  Kommunstyrelsen ska tillsammans med exploateringsnämnden, idrottsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, trafiknämnden, stadsdelsnämnderna och Stockholms Hamn AB planera för inrättandet av fler strand- och bryggbad där det är lämpligt och kartlägga möjligheterna att anlägga fler vinterbadplatser med möjlighet till bastubad	2023-01-01	2023-08-31	

Nämndmål: Invånarna har tillgång till ett rikt utbud av kultur, fritidsaktiviteter och föreningsliv

 Uppfylls helt

Beskrivning

Målet nås genom att stadsdelsnämndens enheter integrerar kultur i verksamhetens vardagliga arbete. Särskilda medel finns avsatt för detta. Tillgång till kultur spelar en viktig roll för barn och unga som skapar sin identitet. De äldre erbjuds olika kulturmöten på boenden, mötesplatser och genom sina organisationer. Förskolan är därför en given mötesplats som kan ge lika möjligheter till deltagande och skapande i enlighet med Stockholm stads kulturstrategiska program. Kulturpengen till förskolan samt stöd i hur arbetet med kultur kan utformas och utvecklas ökar förutsättningarna för att lyckas med intentionen.

Förskolan är en kulturell mötesplats där barnen får möta och själva prova olika former av kultur och skapande. Barnen i förskolan har ett varierat utbud av böcker och besöker bibliotek. Barnen möter olika former av kultur och kulturyttringar samt skapande verksamhet som integreras i undervisningen. Ungar får möta kultur och prova eget skapande i stadsdelsnämndens verksamheter. Fritidsgårdar och öppna mötesplatser erbjuder besökarna ett brett utbud av kulturaktiviteter som riktar sig och är tillgängliga för alla. Fritidsgårdarna samarbetar med lokalt civilsamhälle och andra fritidsgårdar för att tillsammans erbjuda ett brett verksamhetsutbud.

Lokala föreningar har möjlighet att söka verksamhetsbidrag och bidrar på det sättet att utveckla kultur- och fritidsverksamheter i stadsdelsområdet.

Förvaltningen initierar samarbeten som utvecklar och stärker nätverk till och mellan föreningar och deras verksamheter. Bland annat planeras kulturprojekt som i samverkan med

föreningar, förskolor, skolor, fritidsaktiviteter bjuder in till samverkan, synliggör aktörerna och stimulerar till samarbete.

Ett utvecklingsarbete pågår för att bygga kontaktytor och samarbeten mellan olika föreningar och verksamheter. Syftet är att utveckla och bredda deltagandet, nå nya målgrupper, öka social inkludering, minska ojämlikhet och stärka skyddsfaktorer hos barn och unga.

Vid bidragsgivning till föreningar samordnas regler och arbetssätt med stadens andra bidragsgivare för en effektivare handläggning och bättre service. Arbete pågår för att tydliggöra och utveckla regler och syfte med bidrag till föreningar samtidigt som en rättssäker process säkerställs och oegentligheter motverkas.

Utifrån Stockholms stads kulturstrategiska program, utvecklar stadsdelsförvaltningen arbetet med att inventera lokalbestånd och behov av lokaler för kultur, fritid och föreningsliv i stadsdelsområdet. Stadsdelsområdets parker är viktiga mötesplatser som ska erbjuda både aktiviteter och rekreation.

Förväntat resultat

- Kultur- och fritidsaktiviteter planeras för att nå nya målgrupper, bredda deltagandet i syfte att öka social inkludering, minska ojämlikhet och stärka skyddsfaktorer hos barn och unga.
- Kultur, fritidsaktiviteter och skapande integreras i verksamhetens ordinarie arbete.
- Barn på förskola och unga i stadsdelsnämndens verksamheter får möta och själva prova olika former av kultur och skapande.
- De äldre erbjuds olika kulturmöten på boenden, träffpunkter och genom sina organisationer.
- Boende i stadsdelsnämndens grupp- och servicebostäder får stöd i att ha en rik fritid och att kunna delta i hälsofrämjande aktiviteter utifrån sina intressen.
- Föreningar har möjlighet att söka bidrag för lokal verksamhet. samarbete med föreningar och nätverks mellan föreningar och verksamheter utvecklas.

Analys

Stadsdelsnämnden bedömer att nämndmålet kommer att uppnås helt. Bedömningen grundas på att förväntat resultat prognostiseras uppnås och att nämndens aktivitet planeras genomföras under året.

Enheterna har rapporterat om sitt pågående och planerade arbete med kultur under årets första fyra månader. Varje avdelning har dagligen bidragit till måluppfyllelse genom att erbjuda olika aktiviteter utifrån brukarnas önskemål. På gruppboendena har aktiviteter genomförts för de boende, bland annat filmvisning. Ung fritid har med stöd av kulturpengen utvecklat lovaktiviteter med fler kreativa inslag och kulturutövare.

Stadsdelsnämnden har tagit fram ett stöddokument för arbetet med kultur i förskolan som just nu revideras. Revideringen färdigställs under nästa tertiäl.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Stadsdelsnämndens äldreomsorg ska erbjuda de äldre kulturella aktiviteter.	2023-01-01	2023-12-31	

KF:s inriktningsmål: 2. Ett grönt och fossilfritt Stockholm som leder en rättvis klimatomställning

● Uppfylls helt

Analys

Kommunfullmäktige har fyra verksamhetsområdesmål för inriktningsmålet. Stadsdelsnämnden har formulerat fyra nämndmål som ska bidra till att uppfylla kommunfullmäktiges inriktningsmål "Ett grönt och fossilfritt Stockholm som leder en rättvis klimatomställning".

Stadsdelsnämnden bedömer att inriktningsmålet kommer att uppfyllas helt under året. Nämnden konstaterar att alla fyra verksamhetsområdesmål och fyra nämndmål bedöms uppfyllas helt under året. Av de sex indikatorerna - som mäter och ligger till grund för måluppfyllnaden - prognostiseras fem stycken uppnå målet helt under året och en uppnås delvis. Samtliga 22 aktiviteter pågår enligt plan.

Hur nämnden har bidragit till att uppfylla inriktningsmålet redovisas under respektive mål för verksamhetsområde.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.1 Stockholm ska bli klimatpositivt – genom minskade utsläpp och ökad koldioxidlagring

● Uppfylls helt

Analys

Stadsdelsnämnden bedömer att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet kommer att uppnås helt. Bedömningen av måluppfyllelsen baseras på prognos för helåret som utgår från att förväntat resultat på underliggande nämndmål och att målen i kommunfullmäktiges indikatorer kommer att uppnås. I bedömningen har även vägts in att kommunfullmäktiges och nämndens aktiviteter genomförs under året.

Klimatpåverkan från livsmedelsinköp ligger på en stabil nivå, under målsättningen för året. Under perioden har beslut fattats om att fortbilda den del av personalen som arbetar med livsmedel inom daglig verksamhet, på samma vis som fortbildningsinsatser tidigare gjorts gentemot förskolepersonal. Insatsen bidrar till att nå miljöprogrammets etappmål 2.1 om minskad klimatpåverkan från konsumtion samt etappmål 1.2 om minskade växthusgasutsläpp från stadens verksamheter.

Uppföljning av åtgärder för att minska elförbrukningen

Under vintersäsongen då det särskilda uppdraget för att minska elförbrukningen var aktuellt, arbetade förvaltningen intensivt med att kartlägga och minska den förbrukningen som inte gav konsekvenser för verksamheterna. Arbetet samordnades av förvaltningens miljösamordnare, med stöd av kommunikatör, och samtliga enheter var involverade. För stadsdelsförvaltningen låg ett stort fokus på minskad förbrukning genom beteendeförändringar, och i det arbetet

spelade kommunikationsinsatser med bland annat målgruppsanpassade budskap en stor roll. En enkät skickades tidigt under processen ut till samtliga enhetschefer, och utifrån svaren vidtogs en rad åtgärder som exempelvis justerade tider för belysning, minskad användning av säsongsbelysning, samt minskad användning av el under höglasttimmarna. Arbetet har hittills utvärderats i mindre skala, och ett exempel på en slutsats som dragits är att samverka med stadens fastighetsägande bolag bör initieras i ett tidigare skede - för tydligare ansvarsfördelning och samarbete. En annan slutsats är att modellen med verksamhetsanpassade checklistor var framgångsrik. En tredje slutsats är att det finns stora utmaningar med att beräkna besparingar på beteendeförändringar.

Flertalet mer långsiktiga förändringar för att minska elförbrukningen planeras - däribland ett antal investeringar i bland annat byte till LED-belysning och energieffektiva vitvaror.

Goda exempel

Ett gott exempel på hur nämnden arbetar strategiskt med innovativa lösningar på klimatområdet är samarbetet med Open lab. Studenterna har i uppdrag att ge förslag till lösning på hur nämndens miljö- och klimatdata ska kunna nå och användas av slutanvändare i verksamheterna i större utsträckning. Under planperioden har olika prototyper tagits fram och ett antal av dem vidareutvecklats.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2022	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel hämtställen med matavfallsinsamling av hämtställen med möjlighet till matavfallsinsamling				90 %		100 %	100 %	2023
  Klimatpåverkan från upphandlade livsmedel och måltider				1,36 kg CO2 per kg livsmedel el		1,4 kg CO2 per kg livsmedel el	1,6 kg CO2 per kg livsmedel el	2023
  Köpt energi i stadens verksamheter				3,16 GWh		3,12 GWh	1945 GWh	2023

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Stockholm Vatten och Avfall AB ska i samarbete med exploateringsnämnden, trafiknämnden, stadsdelsnämnderna, Stockholm Stadshus AB och Stockholm Exergi inventera hur mycket biokol som staden har behov av samt ta fram en plan för att etablera en storskalig anläggning för produktion av biokol som ska etableras senast år 2024	2023-01-01	2023-12-31	
  Trafiknämnden ska i samarbete med miljö- och hälsoskyddsnämnden och Stockholm Vatten och Avfall AB och i samråd med kommunstyrelsen och stadsdelsnämnderna definiera ansvarsgränser och upprätta rutiner och former för skyfallskommunikation	2023-01-01	2023-12-31	

Nämndmål: Stadsdelsnämnden är en fossilbränslefri organisation med minimal klimatpåverkan

 Uppfylls helt

Beskrivning

Målet nås genom att stadsdelsnämnden arbetar utifrån stadens klimathandlingsplan samt miljöprogrammet i sitt miljö- och klimatarbete. Stadsdelsnämndens lokala miljö- och klimathandlingsplan sträcker sig fram till slutet av 2023. Stadsdelsnämnden tar med sin handlingsplan ett krafttag vad gäller miljö- och klimatfrågorna, och växlar nu upp arbetet ytterligare i och med skärpta miljö- och klimatmål.

Stadsdelsnämnden arbetar med att kartlägga verksamheternas klimatpåverkan, och tar fram strategier för hur utsläppsminskningar ska ske. De två metoder som främst används är investeringar i utsläppsminskande utrustning och beteendeförändringar.

Klimatinvesteringsmedel söks för de projekt där investering i utsläppsminskande åtgärder inom stadsmiljöverksamhet eller verksamhetslokaler ses som den bästa lösningen. För att åstadkomma beteendeförändringar satsar nämnden på kompetenshöjande insatser i form av bland annat utbildningar i energieffektivt beteende i storkök och hållbara kontor, samt utvecklad intern samverkan om miljö- och klimatfrågor.

När upphandlingen av ny parkentreprenad görs under 2023 ska tydliga miljökrav ställas för att minska nämndens indirekta klimatpåverkan.

Verksamheter som köper in livsmedel ska genom ökad medvetenhet minska livsmedels negativa klimatpåverkan. Genom verktyget Hantera Livs och regelbunden uppföljning ska stadsdelsnämnden få ner sina utsläpp från livsmedel ytterligare under 2023. Livsmedelsinköp är stadsdelsnämndens största källa av växthusgaser.

Stadsdelsnämnden kommer att utveckla former för att inkludera civilsamhälle och näringsliv i klimatarbetet i större utsträckning. En del i detta är att arbeta med utökad medborgardialog.

Förväntat resultat

- Stadsdelsnämnden har slutfört samtliga aktiviteter i den lokala miljö- och klimathandlingsplanen.
- Klimatpåverkan från konsumtion har minskat, stadsdelsnämnden är på god väg att bli en fossilbränslefri organisation och klimatanpassningsåtgärder har vidtagits.
- Avfall som uppstår tas om hand på ett resurseffektivt sätt enligt avfallshierarkin och matavfall sorteras i alla lokaler där det är möjligt.
- Stadsdelsnämndens energiförbrukning har minskat med en fjärdedel av mandatperiodens mål om en 10 procentig minskning.
- Användningen av plast och engångsartiklar har minskat.

Analys

Stadsdelsnämnden bedömer att nämndmålet kommer att uppnås helt. Bedömningen grundas på att förväntat resultat prognostiseras uppnås och att nämndens aktiviteter planeras genomföras under året. Under tertialen har arbetet med att minska klimatpåverkan från inköp intensifierats genom innovationssatsning i samarbete med Openlab och genom en genomlysning av det system med tillhörande statistik som används för uppföljning av klimatpåverkan från livsmedelsinköp. Därtill kommer personalgrupper att utbildas i klimatsmart matlagning.

Under tertialen har arbetet med att fasa ut fossilfria transporter tagit vid. En fordonsinventering har gjorts samt en analys av de främsta utmaningarna kopplade till området har genomförts.

En upphandling av parkentreprenad blev färdig under tertialen vilket har inneburit att förbättrade miljökrav ställs på den upphandlade aktören, vilket bidrar till att minska nämndens indirekta klimatpåverkan.

Arbetet med att utbilda kring och operativa åtgärder för klimatanpassningar har fortsatt. Flertalet av de projekt som finansieras av klimatinvesteringsmedel syftar till att stärka resiliensen i parkmiljöer där grupper som är särskilt sårbara för exempelvis värmeböljor ofta vistas. Planering för dessa pågår.

En omfattande inventering av samtliga verksamheters avfallshantering samt behov av klimatinvesteringar i form av energieffektiva inventarier har genomförts. Resultaten färdigställs i början av maj och kommer att utgöra grund för arbetet framåt för såväl arbetet med avfallsplanen samt ansökningar om klimatinvesteringsmedel.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Stadsdelsnämnden ska fortsatt bidra med kunskap till förskolornas kockar om livsmedels påverkan på klimatet och biologisk mångfald.	2022-01-01	2023-12-31	
 Stadsdelsnämnden ska genomföra kommunikationsinsatser och utveckla rutiner för Stocket som förstahandsval före inköp av inventarier	2023-01-01	2023-12-31	
 Stadsdelsnämnden ska genomföra kunskapshöjande insatser för minskad klimatpåverkan i relevanta verksamheter	2023-01-01	2023-12-31	
 Stadsdelsnämnden ska inventera och säkerställa att matavfallsinsamling är på plats i samtliga verksamhetslokaler där det är möjligt	2023-01-01	2023-12-31	
 Stadsdelsnämnden ska inventera organisationens fordonsflotta och resvanor samt ta fram en plan för hur fordonsflottan och resor ska vara 100 % fossilbränslefria	2023-01-01	2023-12-31	
 Stadsdelsnämnden ska starta upp ett miljö- och klimatnätverk, som samlar berörda delar av förvaltningen för effektiv samordning	2023-01-01	2023-12-31	
 Stadsdelsnämnden ska utreda hur sly ska kunna återvinnas och omvandlas till biokol	2023-01-01	2023-12-31	
 Stadsdelsnämnden ska utveckla en anpassad modell för hur relevant klimatdata når relevanta enheter	2023-01-01	2023-12-31	
 Stadsdelsnämndens medarbetare som arbetar i tillagningskök eller mottagningskök ska gå e-utbildningen om energieffektivt beteende i storkök	2023-01-01	2023-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.2 Stockholm ska vara en stad där den biologiska mångfalden ökar

 Uppfylls helt

Analys

Stadsdelsnämnden bedömer att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet kommer att uppnås helt. Bedömningen av måluppfyllelsen baseras på prognos för helåret som utgår från att förväntat resultat på underliggande nämndmål kommer att uppnås. I bedömningen har även vägt in att kommunfullmäktiges och nämndens aktivitet genomförs under året.

Det stadsdelsvisa åtgärdsförslaget för biologisk mångfald har legat till grund för planering och genomförande av aktiviteter under perioden. Exempelvis har högstubbar skapats efter tillkomna trädärenden för att främja livsmiljöer för vedlevande insekter. Därtill pågår planering och uppstart av de fyra projekt som nämnden tilldelats drift- och investeringsmedel för biologisk mångfald för.

Stadsdelsnämndens stundande inventering av fladdermöss och kärleväxter, som planering pågått för under den första tertialen, kommer att bidra till en heltäckande inventering av den biologiska mångfalden i stadsdelsområdet i och med miljöförvaltningens inventering av bland annat fåglar och groddjur.

Goda exempel

Under mars och april månad har naturmarksvård utförts i stadsdelsområdet, och i samband med det har benjeshäckar av grenar och sly tillskapats i direkt anslutning till berörd plats. Benjeshäckarna är en innovativ metod som bidrar till såväl den biologiska mångfalden, minskade transporter och därmed minskade utsläpp och kostnader.

Samtliga ovanstående processer och aktiviteter bidrar till att nå följande etappmål i stadens miljöprogram: 5.1 Upprätthållna funktioner och samband för biologisk mångfald i stadens blå och gröna infrastruktur samt 5.2 Ökat genomförande av förstärkningsåtgärder, ekologisk kompensation och naturvårdsskötsel.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Miljö- och hälsoskyddsnämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen, trafiknämnden och stadsdelsnämnderna ta fram en strategi för stadens utomhusbelysning som ska innefatta energieffektivisering, smart belysning vid rätt platser, biologisk mångfald, ljusföroreningar och trygghetsaspekten	2023-01-01	2023-12-31	
  Miljö- och hälsoskyddsnämnden ska i samarbete med trafiknämnden, stadsdelsnämnderna, AB Svenska Bostäder, Familjebostäder AB och Stockholmshem AB skapa nya växtbeklädda väggar	2023-01-01	2023-12-31	
  Utbildningsnämnden ska i samarbete med förskolenämnden, stadsdelsnämnderna och SISAB ta fram en strategi för gröna skol- och förskolegårdar som ska syfta till att byta ut traditionella material, och hårdgjorda ytor mot mer gröna ytor och naturmaterial, samt prioritera plantering av fler träd och buskar på gårdar med höga temperaturer	2023-01-01	2023-08-31	

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Utbildningsnämnden ska i samarbete med förskolenämnden, stadsdelsnämnderna och SISAB, med Malmö stad som förebild, ta fram ett koncept för gröna skol- och förskolegårdar med en plan för hur detta kan genomföras på minst 15 skol- eller förskolegårdar under mandatperioden	2023-01-01	2023-12-31	

Nämndmål: Parker, förskolegårdar och naturmark har en rik biologisk mångfald

 Uppfylls helt

Beskrivning

Målet nås genom att vidta åtgärder som finns beskrivna i miljöprogrammet 2020-2023, i den lokala miljö- och klimathandlingsplanen, i stadens handlingsplan för biologisk mångfald samt stadsdelsvist åtgärdsförslag för biologisk mångfald. Skötselplanen för biologisk mångfald ligger till grund för arbetet med att stärka den biologiska mångfalden i Älvsjöskogens naturreservat. Reservatet fyller en viktig funktion för den biologiska mångfalden i stadsdelsområdet och i staden.

Under 2023 kommer en omfattande inventering av den biologiska mångfalden i stadsdelsområdet att göras, vilken kommer kunna ligga till grund för framtida beslut och strategier - samt utgöra en referenspunkt vid utvärdering av insatsers effekt på den biologiska mångfalden.

Stadsdelsnämnden ansöker om medel för att vidta åtgärder för att stärka den biologiska mångfalden under 2023. Åtgärderna består i betande kor på Sjöängen, en fladdermusinventering, artificiella bon åt pollinatörer och fladdermöss, samt friställning av ek- och tallmiljöer i enlighet med det stadsdelsvisa åtgärdsförslaget.

Medel kommer även att sökas för åtgärder som syftar till att lindra effekterna av kraftiga skyfall och värmeböljor samt motverka värmeöar. Bland åtgärderna finns bland annat trädplanteringar i parklekar och lekparker.

Förväntat resultat

- Stadsdelsnämnden uppnår stadens mål i handlingsplanen för biologisk mångfald och miljöprogrammet.
- Nämndens miljö- och klimathandlingsplan är implementerad för att stärka den biologiska mångfalden i stadsdelsområdet och på andra platser genom stadens processer och inköp.
- Stadsdelsnämnden har stärkt den biologiska mångfalden genom att vidta flertalet åtgärder utifrån de förslag som anges i det stadsdelsvisa åtgärdsförslaget för biologisk mångfald (SÅF) från 2022.

Analys

Stadsdelsnämnden bedömer att nämndmålet kommer att uppnås helt. Bedömningen grundas på att förväntat resultat prognostiseras uppnås och att nämndens aktivitet planeras genomföras under året.

Vid årets naturmarksvård har nämnden valt att på utvalda platser uppföra benjeshäckar för att främja livsmiljöer för vedlevande insekter. Insatsen bidrar även till minskade transporter, då grenar och sly inte behöver transporteras till annan plats. Generellt pågår ett arbete med att lämna faunadepåer på de platser där det är möjligt - och där ger benjeshäckarna ett mer ordnat intryck. Vid en del av de trädärenden som åtgärdats under perioden, samt efter vinterns många grenbrott på träd, har förvaltningen på utvalda platser valt att göra högstubbar som också blir fina livsmiljöer för vedlevande insekter.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Stadsdelsnämnden ska inventera den biologiska mångfalden i stadsdelsområdet	2023-01-01	2023-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.3 Stockholm ska vara en stad där framkomligheten ökar och utsläppen minskar

 Uppfylls helt

Analys

Stadsdelsnämnden bedömer att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet kommer att uppnås helt. Bedömningen av måluppfyllelsen baseras på prognos för helåret som utgår från förväntat resultat på underliggande nämndmål och att nämndens aktiviteter genomförs under året.

Under årets första månader har det stora fokuset för framkomlighet legat på snöröjning och halkbekämpning. Förvaltningen gjorde en mycket effektiv uppföljning av entreprenaden i samband med snöfallen, vilket ledde till att framkomligheten på parkvägarna var mycket god.

Arbetet med en god framkomlighet i stadsdelsområdet bidrar till följande mål i miljöprogrammet: 1.1 (minskade växthusgasutsläpp), 6.1 (minskad exponering av kväveoxid och partiklar för stadens medborgare) samt 6.2 (minskat omgivningsbuller).

Nämndmål: Parkvägarna har god framkomlighet

 Uppfylls helt

Beskrivning

Målet nås genom att stadsdelsnämnden arbetar enligt stadens gång- och cykelplan och utifrån ett genomgripande tillgänglighetsperspektiv. Parkvägarna i stadsdelsområdet är tillgängliga och hinder avhjälpas så fort det är möjligt. Snöröjning och halkbekämpning är effektiv och sker smidigt.

I samtliga planprojekt driver stadsdelsnämnden att parkvägar ska vara tillgänglighetsanpassade. Stadsdelsnämnden följer riktlinjen om placering av parkbänkar längs parkvägarna så att äldre och andra kan vila vid behov. Parkvägar har också god sikt för att öka tryggheten i stadsdelsområdet.

Förväntat resultat

- Parkvägarna håller hög kvalitet och gynnar gång- och cykeltrafik i stadsdelsområdet.
- Infrastrukturen är tillgänglig och gångvägar följer normen för tillgänglighetsanpassning.
- Stadsdelsnämnden har en effektiv vinterväghållning för att stimulera gång- och cykeltrafik vintertid, samt minska risken för olyckor och personskador.

Analys

Stadsdelsnämnden bedömer att nämndmålet kommer att uppnås helt. Bedömningen grundas på att förväntat resultat prognostiseras uppnås och att nämndens aktiviteter planeras genomföras under året.

Under tertialen har ett stort fokus legat på snöröjning och halkbekämpning. Flertalet större snöfall ägde rum under perioden och vinterväghållningen nådde upp till ställda krav på ett mer tillfredsställande sätt än under slutet av 2022.

Problematiken med parkmark som annekteras av privata aktörer har under perioden hanterats genom framtagande av en handlingsplan för återtagande. Handlingsplanen kommer att arbetas in med berörda och samverkande parter under året. Syftet med arbetet är att motverka den försvårade omständigheten för framkomlighet, som annekterade offentliga ytor utgör.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Stadsdelsnämnden ska inventera annekterad parkmark och ta fram en handlingsplan för återtagande	2023-01-01	2023-12-31	
 Stadsdelsnämnden ska inventera parkvägar och trappor för att få en sammanställning av vägarnas tillstånd och behov av upprustning. Utifrån inventeringen ska en prioriteringsplan för upprustning av trappor och parkvägar tas fram.	2023-01-01	2023-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.4 Stockholmarnas hälsa ska främjas genom ren luft, rent vatten och giffria miljöer

 Uppfylls helt

Analys

Stadsdelsnämnden bedömer att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet kommer att uppnås helt. Bedömningen av måluppfyllelsen baseras på prognos för helåret som utgår från att förväntat resultat på underliggande nämndmål och att två av kommunfullmäktiges tre indikatorer kommer uppnås helt. En indikator uppnår målet delvis. I bedömningen har även vägts in att kommunfullmäktiges och nämndens aktiviteter genomförs under året.

Under tertialen har planering och uppstart för omtag kring arbetet med såväl Chemsoft som Byggvarubedömningen ägt rum. Ett arbete kring att analysera inköpsstatistik för engångsartiklar har också startat som kommer att integreras i arbetet utifrån vägledningarna "Hållbara kontor och Hållbar vård och omsorg".

Verksamheter som köper in livsmedel har arbetat hårt för att matcha ambitionshöjningen för andelen ekologiska livsmedel och måltider, samt med den nya indikatorn om animalier med

krav på djurskydd och restriktiv antibiotikaanvändning. Det finns stor kompetens och vilja bland medarbetare som köper in och tillreder livsmedel, men utmaningarna är många. Höga livsmedelspriser och begränsningar i upphandlade avtal och hos leverantör är de främsta. Prognosen kring ekologiska livsmedel är att andelen kommer att öka men inte till att nå målsättningen, och prognosen för svenska animalier är att målet kan nås genom analys av alternativ till nuvarande inköpsmönster.

Under tertialen har Kommunstyrelsen fattat beslut om att etablera två offentliga badplatser i stadsdelsområdet: en i Vinterviken och en vid Herrängens brygga. Beslutet innebär att stockholmarna får än större tillgång till två natursköna platser vid vattnet, varav den ena platsen - Vinterviken - tidigare varit kraftigt förorenad. Efter många års arbete är Vinterviken nu istället en giftfri rekreativmiljö.

Goda exempel

Medarbetare som arbetar med inköp och tillredning av livsmedel inom en av nämndens största dagliga verksamheter - Glasade gången - ska under året gå en genomgripande kurs i klimatsmart och ekologisk matlagning. Kursen innehåller bland annat moment i ett menyplaneringsverktyg som kan leda till bättre följsamhet i relation till målsättningarna samt minskat svinn. Kompetensutbildningen finansieras med medel för miljösamordning.

Ovanstående processer och aktiviteter bidrar till att nå ett eller flera av följande etappmål i stadens miljöprogram: 5.3 Ökad andel livsmedel och varor i stadens inköp som gynnar biologisk mångfald samt 5.4 Förbättrad vattenkvalitet i stadens sjöar, vattendrag och kustvatten.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2022	Prognos helår	Arsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel bygg- och anläggningsentreprenader i stadens regioner som uppfyller stadens krav avseende användning av Byggsvarubedömning (BVB) eller därmed jämförbara system				100 %		100 %	100 %	2023
  Andel inköpta animalier med krav på djurskydd och restriktiv antibiotikaanvändning i nivå med svensk lagstiftning						88	88 %	2023
  Andel inköpta ekologiska måltider och livsmedel i staden i kronor av totala värdet av inköpta måltider och livsmedel						70 %	70 %	2023

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2022	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Analys								
Målet ser inte ut att nås till följd av det ekonomiskt ansträngda läget med höga prisökningar på livsmedelsmarknaden. Förvaltningen arbetar dock med uppföljning och analys för att förbättra andelen under året. Inom förskolan görs en fortbildningsinsats för pedagogerna, och personal som hanterar livsmedel inom daglig verksamhet går under året en kurs i klimatsmart matlagning.								

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Trafiknämnden ska i samråd med stadsdelsnämnderna och Stockholm Hamn AB samordna implementeringen av lagändringar gällande nedskräpningsavgifter och producentansvar för tobaksvaror	2023-01-01	2023-12-31	

Nämndmål: Stadsdelsnämnden bidrar till en god livsmiljö och har giftfria verksamheter

 Uppfylls helt

Beskrivning

Målet nås genom att arbeta systematiskt med verktygen Chemsoft och Byggvarubedömningen. Under 2023 ska arbetet med de båda verktygen utvecklas, i syfte att vässa arbetet.

Vidare nås målet genom att växla upp arbetet med skadlig påverkan från livsmedelsinköp. Stadsdelsnämnden ska undersöka orsaker till att nämnden historiskt sett haft svårt att nå målen för ekologiska livsmedel, samt se över möjliga lösningar för bättre måluppfyllelse framöver. Till detta hör också arbetet med att utveckla strategier för miljö- och klimatsmarta inköp av livsmedel inom äldreomsorg och social omsorg - där förskoleavdelningens lyckosamma arbete under de senaste åren fungerar som modell.

Förväntat resultat

- Stadsdelsnämnden bidrar i möjligaste mån inom nämndens rådighet till att minska buller, dålig luft och förorenat vatten i stadsdelsområdet.
- Verksamheterna arbetar systematiskt med att fasa ut skadliga kemikalier bland förbrukningsprodukter.
- Stadsdelsnämnden har en plan som följs för att bygg- och anläggningsprojekt följer kraven i Byggvarubedömningen.
- Det finns ett systematiskt arbete för att öka andelen inköpta ekologiska livsmedel och animalier som har krav på djurskydd samt restriktiv antibiotikaanvändning ökar inom stadsdelsnämndens alla verksamheter som köper in livsmedel.

Analys

Stadsdelsnämnden bedömer att nämndmålet kommer att uppnås helt. Bedömningen grundas på att förväntat resultat prognostiseras uppnås och att nämndens aktiviteter planeras

genomföras under året. Under tertialen har planering för alla trädplanteringar pågått. Tillförseln av träd bidrar till både renare luft och vatten genom sina ekosystemtjänster.

Stadsdelsnämnden deltar i ett projekt som Stockholm vatten och avfall AB (SVOA) driver, i enlighet med den lokala åtgärdsplanen för Långsjön. Syftet med projektet är att dagvatten från villagatorna i området ska renas via infiltration och sedimentation innan det når sjön - och på så vis bidra till renare vatten.

Arbetet med att inventera och fasa ut nämndens fossildrivna bilar bidrar till att minska buller och renare luft och vatten.

Stadsdelsnämnden har haft ett samarbete med Långsjöns miljögrupp kring frågor som rör kringboendes beteende för att värna rent vatten i Långsjön. Nämnden har stöttat miljögruppen med att sätta upp en skylt vid sjön, med smarta uppmaningar om hur vi bäst tar hand om Långsjön tillsammans.

Under tertialen har en plan för omtaget med förvaltningens kemikaliehantering tagits fram. Fortbildning av medarbetare i Chemsoft kommer att äga rum inför höstens årliga uppdatering av register över kemiska produkter, och vikten av att fasa ut skadliga kemikalier förmedlas. Ett omtag i arbetet med Byggvarubedömningen har också inletts under perioden.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Stadsdelsnämnden ska upprätta en plan för arbetet med Byggvarubedömningen i alla bygg- och anläggningsprojekt	2023-01-01	2023-12-31	
 Stadsdelsnämnden ska utveckla strategier för miljö- och klimatsmarta inköp av livsmedel inom äldreomsorg och social omsorg	2023-01-01	2023-12-31	
 Stadsdelsnämndens förskoleenheter ska genomföra åtgärder för att bibehålla nivå 2 samt arbeta för att uppfylla kraven i nivå 3 enligt kemikaliecentrums vägledning för kemikaliesmart förskola.	2022-01-01	2023-12-31	

KF:s inriktningsmål: 3. Ett Stockholm med en stabil och hållbar ekonomi med utbildning, jobb och bostäder för alla

 Uppfylls helt

Analys

Kommunfullmäktige har sju verksamhetsområdesmål för inriktningsmålet. Stadsdelsnämnden har formulerat tolv nämndmål som ska bidra till att uppfylla kommunfullmäktiges inriktningsmål om "Ett Stockholm med en stabil och hållbar ekonomi med utbildning, jobb och bostäder åt alla". Stadsdelsnämnden bedömer att inriktningsmålet kommer att uppfyllas helt under året. Nämnden konstaterar att samtliga sju verksamhetsområdesmål och tolv nämndmål bedöms under året uppfyllas helt. Av de 22 indikatorerna - som mäter och ligger grund för måluppfyllnaden - prognostiseras 16 stycken uppnå målet helt under året, fem delvis och en inte uppnå målet. Av 37 aktiviteter pågår 34 enligt plan, två är klara och en är pausad. Hur nämnden har bidragit till att uppfylla inriktningsmålet redovisas under respektive mål för verksamhetsområde.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.1 Stockholms ekonomi är stark, hållbar och lägger grunden för en jämlik välfärd

 Uppfylls helt

Analys

Stadsdelsnämnden bedömer att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet har uppnåtts under året. Bedömningen grundas på en helhetsbedömning av uppfyllt förväntat resultat på underliggande nämndmål och att målen på de tre kommunfullmäktige indikatorerna har uppnåtts. I bedömningen har även vägts in att kommunfullmäktiges och nämndens aktiviteter kommer att genomföra under året.

Nämnden arbetar för en ekonomi i balans genom att kontinuerligt arbeta för att resurserna ska användas väl med fokus på resultat och effekt för våra invånare. Nämnden bidrar till kommunfullmäktiges mål genom att se till så att nämndens verksamheter ryms inom fastställd budget.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2022	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Nämndens budgetföljsamhet efter resultatöverföringar	100 %			99,5 %		100 %	100 %	Tertial 1 2023
  Nämndens budgetföljsamhet före resultatöverföringar	99,6 %			99,2 %		100 %	100 %	Tertial 1 2023
  Nämndens prognossäkerhet T2				-1 %		+/-1 %	+/- 1 %	2023

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Kommunstyrelsen ska i samarbete med stadsdelsnämnderna upphandla och införa ett gemensamt digitalt system för handläggning av stadsdelsnämndernas föreningsbidrag	2023-01-01	2023-12-31	

Nämndmål: Stadsdelsnämnden bedriver verksamheterna inom tilldelad ekonomisk ram

 Uppfylls helt

Beskrivning

Verksamheterna ska bedrivas inom beslutad budget. Styrning och uppföljning ska vara tydlig. En tydlig ekonomistyrning och säkerhet i prognoser är en förutsättning för att skapa och behålla stabilitet i verksamheten. Enheterna följer regelbundet upp ekonomin genom kontakter mellan enhetschef, avdelningschef och controller inför månads- och tertialrapporter.

Nämndens lokalförsörjningsplan tas fram i samband med Underlag för budget 2024-2026. I

lokalförsörjningsplanen slås nämndens långsiktiga arbete med lokaler fast, i syfte att tillgodose verksamheternas krav på ändamålsenliga och kostnadseffektiva lokaler. Inriktningen framåt är att hyra lokaler av stadens fastighetsägande bolag. Under 2023 kommer nämnden att öppna en ny förskola om sex avdelningar i kvarteret Zachrisberg nära Årstabergets pendeltågsstation.

Förväntat resultat

- Verksamheterna bedrivs på ett kostnadseffektivt sätt.
- Stadsdelsnämnden hyr lokaler som är ändamålsenliga och kostnadseffektiva

Analys

Stadsdelsnämnden bedömer att nämndmålet kommer att uppnås helt. Bedömningen grundas på att förväntat resultat prognostiseras uppnås och att nämndens aktivitet planeras genomföras under året. Nämnden arbetar för en ekonomi i balans genom att kontinuerligt prioritera så att resurserna används väl med fokus på resultat och effekt för invånarna. Nämnden bidrar till kommunfullmäktiges mål genom att se till att nämndens verksamheter ryms inom fastställd budget.

Nämndens lokalförsörjningsplan har tagits fram under planperioden. Den förändrade inriktningen om att i första hand hyra lokaler av stadens bolag genomsyrar nämndens långsiktiga lokalförsörjningsplanering. Under årets första månader har förvaltningen även färdigställt renoveringen av två våningsplan i förvaltningshuset, i syfte att skapa mer ändamålsenliga kontorsmiljöer i lokalerna.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Stadsdelsnämnden ska utveckla arbetet med individbaserad resultatuppföljning samt gemensam verksamhets- och ekonomiredovisning	2023-01-01	2023-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.2 I Stockholm ska alla ges möjlighet till ett eget jobb

 Uppfylls helt

Analys

Stadsdelsnämnden bedömer att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet kommer att uppnås helt. Bedömningen av måluppfyllelsen baseras på prognos för helåret som utgår från att förväntat resultat på underliggande tre nämndmål och att målen i kommunfullmäktiges indikatorer kommer uppnås helt. I bedömningen har även vägts in att nämndens aktiviteter genomförs under året.

Stadsdelsnämnden har prioriterat arbetet med unga vuxna som står långt ifrån arbetsmarknaden. Syftet är att de ska närma sig ett arbete genom studier eller praktik. Personer med social problematik, fysisk och/ eller psykisk ohälsa har erbjudits individuellt utformat stöd vilket syftat till att höja aktivitetsnivån, stärka självkänslan, motivera och

förbereda inför en arbetsmarknadsinsats, så som Stockholmsjobb eller OSA. För personer med beroendeproblematik har en arbetskonsulent/casemanager arbetat för att korta vägen in på arbetsmarknaden för målgruppen.

Samverkan med Jobbtorg fungerar väl och har under årets första månader utvecklats ytterligare. Nya rutiner har arbetats fram som möjliggör för fler bidragstagare att snabbare nå självförsörjning genom offentligt skyddat arbete (OSA) eller Stockholmsjobb när så är motiverat och möjligt. Ett ständigt arbete pågår för att bibehålla och stärka samverkan med Arbetsförmedlingen. Under året utökades samarbetet med Arbetsmarknadsnämnden genom workshops för att utveckla det gemensamma arbetet, vilket på sikt bidrar till kortare processer för den enskilde på vägen mot egen försörjning.

Stadsdelsnämnden har tillhandahållit 600 platser för feriejobb under sommarlovet, vilket är cirka 200 fler jämfört med samma period förra året. Under tertialet har årsmålet höjts med 250 platser.

Stadsdelsnämnden arbetar utifrån stadens näringslivspolicy för att stimulera tillväxt och företagande, samt öka tryggheten för företagare. Planering pågår för sommarens platsaktivering tillsammans med fastighetsägare, lokala företag och trafikkontoret. Utnämningen Årets lokala företag blev mycket uppskattat förra året och stadsdelsförvaltningen planerar att delta även i år. Det trygghetsskapande arbetet innefattar både platssamverkan som beskrivs under mål 3.6 och en informationssatsning på appen Säkerhetscenter för företagare.

Goda exempel

För att öka antalet platser som stadsdelsnämnden tillhandahåller samt öka antalet aspiranter som påbörjar anställning har stadsdelsnämnden under tertialen påbörjat ett arbete tillsammans med Arbetsmarknadsförvaltningen i syfte att öppna flera vägar till Stockholmsjobb. Insatsen är ett led i att ytterligare förkorta vägen ut i egen försörjning.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2022	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel barn som lever i familjer som har ekonomiskt bistånd	0,9 %			0,9 %	1 %	2,7 %	2,7 %	Tertial 1 2023
   Andel personer som har ekonomiskt bistånd i förhållande till befolkningen	0,76 %			0,78 %		1,5 %	1,5 %	Tertial 1 2023
  Andel personer som själva upplever att de får en förbättrad situation av insatsen/insatserna de fått från socialtjänsten (ekonomiskt bistånd)				56,25 %		80 %	Tas fram av nämnd	2023

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2022	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel vuxna med långvarigt ekonomiskt bistånd jämfört med samtliga vuxna invånare	0,59 %	0,62 %	0,56 %	0,59 %	0,6 %	1 %	1,0 %	Tertial 1 2023
  Antal tillhandahållna platser för feriejobb	600			587	1 000	1 000 st	Tas fram av nämnd/ styrelse	Tertial 1 2023
  Antal tillhandahållna platser för Stockholmsjobb	13			13	60	60 st	Tas fram av nämnd/ styrelse	Tertial 1 2023
  Antal tillhandahållna praktikplatser för högskolestuderande samt platser för verksamhetsförlagd utbildning	95 st			161 st	128 st	127 st	Tas fram av nämnd	Tertial 1 2023
  Antal ungdomar som fått feriejobb i stadens regi	0 st	0 st	0 st	500 st	950	950 st	11 000	Tertial 1 2023

Nämndmål: Invånarna är självförsörjande

 Uppfylls helt

Beskrivning

Målet nås genom att den som är i behov av ekonomiskt bistånd får stöd i att finna egen försörjning utifrån sina förutsättningar. Stadens utrednings- och bedömningsinstrument används. Invånare som kontakter nämnden angående ekonomiskt bistånd får snabb och enkel information om rätten till bistånd och handlägningsprocessen. Nämnden arbetar aktivt med att förebygga felaktiga utbetalningar (FUT) genom att ge tydlig information till de sökande, egenkontroll, god kunskap om socialförsäkringarna och handlägnings- och kontrollrutiner. Om det framkommer misstanke om bidragsbrott, görs polisanmälan.

Insatser från Jobbtorgen kopplas på i ett tidigt skede. Interna och externa insatser planeras och den enskilde görs delaktig i planeringen. Nämndens egna arbetsmarknadsinsatser, arbetsträning, matchning, offentligt skyddad anställning (OSA) och Stockholmsjobb är steg på vägen mot ett eget arbete och försörjning för personer som står långt från arbetsmarknaden. Insatserna syftar bland annat till att öka möjligheterna för personer med funktionsnedsättning att komma i arbete.

Förväntat resultat

- Invånare i behov av ekonomiskt bistånd ges förutsättningar att kunna försörja sig själva genom individuellt utformade insatser och vägledning mot arbete.

- Handläggningen av ekonomiskt bistånd utgår från rättssäkerhet, tillgänglighet och tydlig information. Felaktiga utbetalningar motverkas genom tydlig information och kontroller.
- Barn i familjer som är i behov av ekonomiskt bistånd uppmärksammas särskilt och handläggningen sker med ett tydligt barnperspektiv.
- Unga utan gymnasieexamen, personer med social problematik, fysisk och/eller psykisk ohälsa eller funktionsnedsättningar uppmärksammas särskilt och ges lokala arbetsmarknadsinsatser av god kvalitet för att förberedas för insatser från Jobbtorgen.

Analys

Stadsdelsnämnden bedömer att nämndmålet kommer att uppnås helt. Bedömningen grundas på att förväntat resultat prognostiseras uppnås.

Efter att antalet hushåll i behov av ekonomiskt bistånd ökade under pandemin, vände trenden under 2022 och minskade ett lägre antal hushåll än innan pandemin. Andelen vuxna med ekonomiskt bistånd i relation till befolkningen låg i november 2022 på 0,78 procent, vilket var den lägsta andelen på fem år. Under den första tertialen har andelen ytterligare sjunkit. Siffran kan jämföras med stadens snitt om 1,27 procent.

I februari 2023 var 670 hushåll aktuella för ekonomiskt bistånd. Det kan jämföras med 707 hushåll under samma månad föregående år, en minskning med 37.

Andelen barnfamiljer i behov av bistånd har ytterligare minskat något och ligger nu på 0,9 procent vilket kan jämföras med stadens snitt om 2,1 procent. På grund av det ekonomiska läget vad gäller lågkonjunktur är det troligt att antalet hushåll i behov av ekonomiskt bistånd kommer att stiga under 2023. Riksnormen höjdes med 8,6 procent vid årsskiftet vilket i sig väntades bidra till att fler hushåll skulle bli berättigade till ekonomiskt bistånd, något som ännu inte inträffat. Sammantaget bedöms situationen under årets första månader vara förhållandevis stabil för stadsdelens hushåll.

I staden och i stadsdelsområdet har antalet hushåll minskat, samtidigt som personer som har varit aktuella lång tid kvarstår. Målgruppen långvarigt biståndsbehövande är komplex och kräver stort engagemang och samverkan på flera nivåer. En del i arbetet med samverkanspartner är nya "Kommunhubben", en förstärkt samverkan med bland annat Arbetsförmedlingen, för att göra det enklare för myndigheter att kommunicera och samverka.

Befintliga rutiner och strukturer utvärderas och utvecklas för att skapa mer effektiva metoder och därmed ökat utrymme för det sociala arbetet. I kombination med ökad digitalisering och förbättrade arbetssätt, är ambitionen att det administrativa arbetet ska minska.

Budget- och skuldrådgivningen har stärkt sitt förebyggande arbete vilket medfört att väntetiderna kunnat kortas från fyra veckor 2022 till två veckor denna tertial, detta trots att antalet pågående ärenden ökat. Budget- och skuldrådgivarna har under tertialen också genomgått en webbutbildning om suicidprevention.

Nämndmål: Stadsdelsnämnden samverkar med det lokala näringslivet och bidrar till ett gott företagsklimat

● Uppfylls helt

Beskrivning

Målet nås genom att arbeta utifrån stadens näringslivspolicy, och därmed lotsa frågor från näringsidkare till rätt instans i staden, sprida information om aktiviteter och åtgärder som staden vidtar, bevaka lokala intressen i stadsmiljö- och tillståndsfrågor, samt att arbeta för en trygg och trivsamt miljö inom ramen för platssamverkan.

Genom platssamverkan involveras näringslivet och fastighetsägare i gemensamt arbete tillsammans med staden, civilsamhället, polisen, regionen och aktörer för att öka trygghet, trivsel och utveckling, med särskilt fokus på utpekade platser där särskilda behov finns. Utöver platssamverkan på dessa etablerade platser, kommer stadsdelsnämnden att medverka till att utveckla arbetsmetoder och rutiner för samverkan mellan olika verksamheter på andra platser där ordningsstörningar påverkar näringslivet, tillsammans med Stockholm Business Region och stadsledningskontoret.

Under 2023 fortsätter stadsdelsnämnden att arbeta för att ytterligare utveckla samarbetet med de företagareföreningar och motsvarande nätverk som finns i stadsdelsområdet. Detta ska göras dels genom att öka kännedomen om stadens samlade näringslivsarbete, dels genom att uppmuntra till och underlätta kontakt företag och företagsgrupper sinsemellan.

Stadsdelsnämnden ska stödja arbetet med ökad samverkan mellan skola och näringsliv. Stadsdelsnämnden medverkar även i lokala aktiviteter som arrangeras av företagareföreningarna.

Tillsammans med Företagsgruppen Liljeholmen kommer stadsdelsnämnden att utvärdera konceptet Årets lokala företag i Hägersten-Älvsjö som genomfördes 2022, och ta ställning till om det ska bli en återkommande utmärkelse.

Förväntat resultat

- Samverkan mellan de lokala företagareföreningarna har ökat.
- Lokala företag är engagerade i lokal platssamverkan.

Analys

Stadsdelsnämnden bedömer att nämndmålet kommer att uppnås helt. Bedömningen grundas på att förväntat resultat prognostiseras uppnås och att nämndens aktiviteter planeras genomföras under året. Utifrån stadens näringslivspolicy har förvaltningen arbetat vidare med sina kontakter med det lokala näringslivet genom företagareföreningarna och enskilda företag och fastighetsägare.

Planering pågår för sommarens platsaktivering på Liljeholmstorget och Älvsjö torg

tillsammans med fastighetsägare. Trafikkontorets sommarmöblering på dessa torg inom Levande Stockholm har stämts av med stadsdelsförvaltningen för att fungera med platsaktiviteterna. Stadsdelsnämnden har tillsammans med Liljeholmens företagsgrupp gått igenom erfarenheterna av förra årets utnämning "Årets lokala företag", och konstaterat att det var mycket positivt. Utnämningen kommer att genomföras även i år och stadsdelsförvaltningen kommer att delta inom en av kategorierna. För att öka tryggheten för företagare görs under våren en satsning på att implementera appen Säkerhetscenter från Svensk Handel. Platssamverkan är också en del av näringslivsarbetet och beskrivs under mål 3.6.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Stadsdelsnämnden ska genomföra trygghetsvandringar tillsammans med representanter från det lokala näringslivet	2023-01-01	2023-12-31	
 Stadsdelsnämnden ska utveckla former för hur det lokala näringslivet kan involveras i nämndens arbete med klimat- och miljöfrågor	2023-01-01	2023-12-31	

Nämndmål: Ungdomar erbjuds meningsfulla feriejobb

 Uppfylls helt

Beskrivning

Målet nås genom att avsätta resurser för att utveckla arbetet med feriejobb. Stadsdelsnämnden ska erbjuda ungdomar feriejobb i syfte att skapa en meningsfull tillvaro under loven. Feriejobben är för många en första fot in på arbetsmarknaden, och mötet med arbetslivet kan få stor betydelse för unga människors framtidstro och utveckling. Stadsdelsnämndens arbete med feriejobb ska utvecklas under året och fler feriejobb ska erbjudas - särskilt inom stadsmiljöverksamhet. Möjligheter att erbjuda fler jobb inom integrations- och klimatområdet framöver ska undersökas under året.

Förväntat resultat

- Antalet tillhandahållna platser för feriejobb och antalet ungdomar som fått feriejobb i stadens regi har ökat.
- Stadsdelsnämndens arbete med feriejobben har utvecklats.

Analys

Stadsdelsnämnden bedömer att nämndmålet kommer att uppnås helt. Bedömningen grundas på att förväntat resultat prognostiseras uppnås. Under tertialen har enheten för medborgarservice förstärkts med ytterligare en heltidstjänst. Förändringen ger de rätta förutsättningarna för att kunna tillsätta 950 feriejobb under året.

Stadsdelsnämnden har tillhandahållit 600 platser för feriejobb under sommarlovet, vilket är cirka 200 fler jämfört med samma period förra året. Arbetet med matchning inför sommarlovet feriejobb har pågått under april månad. Nämndens enhet Medborgarservice planerar att tillsätta 550 feriejobb under sommarlovet, 300 under höstlovet och 100 under jullovet.

Under tertialen har 1 406 ungdomar sökt feriejobb inför sommarlovet. Det är cirka 800 ungdomar färre än 2022. Minskningen beror sannolikt till stor del på att ungdomar har lättare att få ett sommarjobb via den ordinarie arbetsmarknaden i och med att alla restriktioner kopplade till pandemin har tagits bort. Arbetsmarknadsförvaltningen har även i år valt att inte använda sig av annonsering via SL för att sprida information om feriejobb.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.3 I Stockholm ska alla ha rätt till ett bra boende som de har råd med

 Uppfylls helt

Analys

Stadsdelsnämnden bedömer att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet kommer att uppnås. Den samlade bedömningen baseras på prognos för helåret som utgår från att förväntat resultat på underliggande nämndmål uppnås och att två av kommunfullmäktiges fyra indikatorer uppnås. Av resterande två indikatorer uppnås en delvis och en inte. Att en indikator inte uppnås beror på att stadsdelsnämnden har en nollvision gällande vräkningar vilket inte är realistiskt att uppnå då dessa förekommer utan möjlighet för nämndens aktivitet genomförs under året.

Målet nås genom nämndens förebyggande och stödjande arbete för personer som befinner sig i osäkra boendeförhållanden och för särskilt sårbara grupper.

Goda exempel

Samhandlingsteamet "Bosam" arbetar avdelningsövergripande för att förebygga vräkning, teamet har en samordnande funktion som kompletterar enheternas arbete och består av representanter från myndighetsutövande enheter samt handläggare som arbetar uppsökande gentemot personer som riskerar att förlora sin bostad. Det fungerar som en kompetensbank, ett forum där insatser till personer som riskerar att bli avhysta följs upp. När en underrättelse inkommer tas en uppsökande kontakt via brev, telefon och besök till dess att det står klart att situationen är löst eller den enskilde klargör att hen tackar nej till stöd, med undantag för om det finns barn i familjen. Då görs en orosanmälan i fall situationen inte löser sig. Genom ett vräkningsförebyggande samarbete med de större fastighetsägarna i stadsdelen kan andra problem kring boende uppmärksammas och stöd erbjudas tidigt.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2022	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel avhysningar som kunnat avvärijas efter inkommet meddelande till förvaltningen från hyresvärden	95,72 %				55 %	55 %	Tas fram av nämnd	Tertial 1 2023

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2022	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel personer med bostadskontrakt enligt Bostad först som behåller kontraktet efter 12 månader	80	75 %	100 %	100	90	100 %	Tas fram av nämnd	2023
Analys Fem personer har haft insatsen Bostad först och bott mer än 12 månader, vilket är för få för att lämna sig för jämställdhetsanalys. Behov av eventuella förbättringsåtgärder kommer att analyseras i det aktuella ärendet där insatsen inte kunnat fortlöpa. Utfallet visar på en överlag välfungerande insats och stöd. Ytterligare fem personer har haft insatsen men har avslutats inom 12 månader då de ordnat andra boendelösningar.								
  Antal barnfamiljer som beviljats en akutboendelösning på hotell/vandrarhem	1			2		3	Tas fram av nämnd	2023
  Antal vräkningar som berör barn	4			2	4	0	Tas fram av nämnd	2023
Analys Under tertialen har fyra hushåll som berör barn varit föremål för vräkning, totalt fem barn har berörts och för dem har andra boendelösningar kunnat ordnas inom familjen. Sedan föregående år har indikatorn förändrats och breddats vad gäller vilka barn som ingår i statistiken.								

Nämndmål: Invånarna ges förutsättningar till ett varaktigt boende

 Uppfylls helt

Beskrivning

Målen nås genom att personer med osäkra boendeförhållanden ges vid behov stöd till hållbara och långsiktiga boendelösningar. Nämnden erbjuder därför ett socialt stöd som är effektivt, samordnat och av god kvalitet. Barnfamiljer som lever i otrygga boendeförhållanden erbjuds stöd utifrån barnens behov.

Nämnden erbjuder "boskola" och samarbetar med SHIS gällande bostadsvägledning i syfte att öka möjligheten för den enskilde att få en stabil bostadssituation. Ett samordnat vräkningsförebyggande arbete bedrivs. Alla personer som beviljas tillfälligt boende av socialtjänsten får en individuell boendeplan som bland annat syftar till att undanröja de hinder som finns för den enskilde att komma vidare till eget boende.

Samverkansteam arbetar uppsökande för att i ett tidigt skede komma i kontakt med invånare som riskerar att förlora sin bostad, i syfte att förebygga att så sker.

Förväntat resultat

- Invånare har eget, varaktigt boende och kan leva ett självständigt liv.
- Vräkningar förhindras genom att invånare som befinner sig i en osäker boendesituation får stöd för att klara ett varaktigt boende.

Analys

Stadsdelsnämnden bedömningen att nämndmålet kommer att uppnås helt. Bedömningen grundas på att förväntat resultat prognostiseras uppnås och att aktiviteten genomförs under året.

Under den första tertialen har 187 meddelanden om uppsägning inkommit till nämnden. Den vanligaste orsaken till meddelande om uppsägning är hyresskulder, följt av störningar. Informationsbrev skickas ut till alla hushåll som riskerar vräkning, med kontaktuppgifter och information om stöd som kan erbjudas. I 80 av de inkomna ärendena har rådgivande samtal, stöd och guidning genomförts. Det vräkningsförebyggande arbetet har hittills i år bidragit till att 96 procent av eventuella vräkningar kunnat avväjas. Nämnden fortsätter att arbeta förebyggande och uppsökande för de hushåll som i förlängningen riskerar vräkning.

En akut boendelösning i form av hotell/vandrarhem har beviljats till ett hushåll med barn i samband med utflytt från SHIS vilket är över den nollvision stadsdelsnämnden önskar. Samverkan i god tid är viktig för att förebygga behov att akuta boendelösningar. Arbetet med uppföljning av boende i SHIS där maxtiden för boende närmar sig är ett identifierat utvecklingsområde som kommer att ses över.

När det gäller "träningsslägenheter" har fyra kontrakt konverteras till förstahandskontrakt, större delen av de som nu har ett förstahandskontrakt är kvinnor vilket är ett trendbrott. Under den resterande delen av året väntas flera kontrakt konverteras. Fortsatt behov av insatsen "försökslägenhet" finns, för att fler individer i behov av stöd ska få möjlighet till ett förstahandskontrakt.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Stadsdelsnämnden ska förbättra metoder och arbetssätt för försöks- och träningsslägenheter samt stödboenden med fokus på socialt stöd och förvaltning av bostaden.	2023-01-01	2023-08-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.4 Medarbetare i Stockholm ska ges goda förutsättningar att göra ett bra jobb

 Uppfylls helt

Analys

Stadsdelsnämnden bedömer att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet kommer att uppnås helt. Bedömningen av måluppfyllelsen baseras på prognos för helåret som utgår från att förväntat resultat på underliggande nämndmålet och att tre av fyra mål i kommunfullmäktiges indikatorer kommer att uppnås. I bedömningen har även vägts in att kommunfullmäktiges och nämndens aktiviteter genomförs under året.

Nämnden arbetar enligt plan inom områdena anställningar, arbetsmiljö, kompetensförsörjning samt chefsupdrag och ledarskap.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2022	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Aktivt Medskapandeindex	77	80	77	79		81	83	2023
Analys Förvaltningen har ett AMI-index som är två punkter lägre jämfört med föregående år. Områdena motivation och styrning har minskat med en indexpunkt och området ledarskap har minskat med två indexpunkter. Varje arbetsgrupp kommer under våren och hösten att gå igenom sina resultat och sätta upp handlingsplaner för områdena att fokusera på. Varje chef kommer även tillsammans med sin respektive chef gå igenom sin individuella chefsrapport.								
  Andelen arbetade timmar av timavlönad personal i förhållande till samtliga arbetade timmar inom vård, omsorg och pedagogiska verksamheter						12,5 %	Tas fram av nämnd	2023
  Sjukfrånvaro	8,9 %	5,9 %	9,4 %	9,4 %	9 %	9 %	Tas fram av nämnd/styrelse	Tertial 1 2023
  Sjukfrånvaro dag 1-14	3,4 %	3 %	4,5 %	3,8 %	3,5 %	3,5 %	Tas fram av nämnd/styrelse	Tertial 1 2023

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Förskolenämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna och i samråd med kommunstyrelsen ta fram en samlad strategi för kompetensförsörjningen inom förskolan i Stockholms stad	2023-01-01	2023-12-31	

Nämndmål: Stadsdelsnämnden är en attraktiv arbetsgivare och har en god arbetsmiljö

 Uppfylls helt

Beskrivning

Stadsdelsnämnden kommer utifrån arbetsgivarperspektivet att ha fokus inom områdena; anställningar, arbetsmiljö, kompetensförsörjning samt chefsuppdrag och ledarskap.

Goda och trygga anställningsvillkor där medarbetares anställningsform är tillsvidareanställning på heltid är normen vid nyanställningar. Rekryteringsprocessen säkerställer att rekrytering sker kompetensbaserat och i linje med verksamhetens kompetensförsörjningsplan och bemanningsstrategi.

Systematiskt arbete inom arbetsmiljöområdet är ett prioriterat område för att medarbetare och chefer ska ha en god arbetsituation och förutsättningar att nå ett gott arbetsresultat. En god arbetsmiljö och ett närvarande ledarskap ska säkerställas genom balans mellan uppdrag och

resurser, samt ett rimligt antal medarbetare per chef. För skyddsombud och chefer hålls gemensam utbildning i grundläggande systematiskt arbetsmiljöarbete regelbundet.

Att arbeta främjande och förebyggande med friskfaktorer för att sänka sjukfrånvaron och skapa en god social och organisatorisk arbetsmiljö är prioriterat. Friskvård är en viktig del inom arbetsmiljöarbetet för att skapa förutsättningar för medarbetare att må bra. Som personalförmån kan medarbetare i stadsdelsnämnden ta ut friskvård på arbetstid när arbetet och verksamheten så tillåter. Förvaltningen arbetar systematiskt med kort- och långtidsfrånvaro enligt den rehabiliteringsprocess som är gemensam för staden.

Under perioden augusti – november utför alla enheter arbetsmiljöronder som även inkluderar ett avsnitt rörande årlig uppföljning av det systematiska arbetsmiljöarbetet. Resultatet av den årliga uppföljningen summeras på avdelnings- respektive nämndnivå och följs upp i samverkansgrupper tillika arbetsmiljökommittéer. Resultatet analyseras och eventuella åtgärder som är gemensamma för en stor del av stadsdelsnämnden samordnas.

Ett aktivt strategiskt kompetensförsörjningsarbete utifrån uppdrag och mål är fortsatt prioriterat för att utveckla, behålla samt rekrytera verksamhetskritisk kompetens. Varje verksamhet planerar kompetensutvecklingsinsatser och för att bibehålla en kontinuitet i verksamheten och stärka försörjningen av chefer och nyckelkompetenser är det även viktigt med en strategisk successionsplanering. Inom äldreomsorgen kommer den genomförda kartläggningen av formell kompetens ligga till grund för vidare utvecklingsinsatser för att säkerställa kompetensbehovet på kort och lång sikt. Vid rekrytering av chefer är det även viktigt att de fem kompetenserna i stadens chefsprofil är vägledande i rekrytering och urval.

Chefsuppdraget kräver ett tydligt och utvecklingsinriktat ledarskap där en helhetssyn kopplat till mål och resultat kan förmedlas till medarbetarna. Ledarskapet ska vara präglad av tillgänglighet, kommunikation, tillit och mod. Chefer ska stöttas och stärkas i detta för att på bästa sätt kunna leda sin verksamhet och i det uppmuntra medarbetare att omsätta idéer och förslag i konkreta verksamhetsförbättringar med stockholmarnas fokus.

Chefer som är nya i sin chefsroll, genomgår chefsintroduktion för att få en god grund till vad som förväntas i uppdraget kopplat till personalansvar och att vara arbetsgivarföreträdare. Utvecklingsinsatser för chefer kan även ske genom stadens chefsutvecklingsprogram och upphandlade insatser.

Förväntat resultat

- För de anställningar som ingås ska normen vara tillsvidareanställning på heltid.
- Stadsdelsnämnden har en god systematik inom arbetsmiljöarbetet.
- Planering av kompetensförsörjning sker utifrån verksamhetens uppdrag och mål.
- Nya medarbetare och chefer får en god introduktion i uppdraget.

Analys

Stadsdelsnämnden bedömer att nämndmålet kommer att uppnås helt. Bedömningen grundas på att förväntat resultat prognostiseras uppnås och att nämndens aktiviteter planeras genomföras under året. Nämnden arbetar enligt plan inom områdena anställningar, arbetsmiljö, kompetensförsörjning samt chefsuppdrag och ledarskap. Inom området anställningar har förvaltningen bland annat arbetat med att anpassa scheman inom äldreomsorgen för att kunna erbjuda fler möjlighet att arbeta heltid. Inom arbetsmiljöområdet har nämnden följt upp det systematiska arbetsmiljöarbetet och genomfört utbildningsinsatser för chefer och skyddsombud inom både grundläggande arbetsmiljöarbete och i incidentrapporteringsystemet (IA).

Kartläggning av formella kompetenser inom äldreomsorgen fortgår. I kompetensförsörjningsarbetet för förskoleverksamheten vidtas åtgärder för att säkerställa försörjning av barnskötare med relevant utbildning, då denna grupp blivit allt svårare att rekrytera. Individ- och familjeomsorgens myndighetsutövning har svårt att rekrytera erfarna medarbetare, och ansträngningar görs för att introducera, utveckla och behålla socialsekreterare. Under tertialen har ett lokalt LKUF (lokalt kompetens- och utvecklingsforum) startats på familjeenheten. Genom att möjliggöra delaktighet och tillvarata goda idéer från verksamhetens medarbetare är ambitionen att förbättra arbetsmiljön.

Inom området chefsuppdrag och ledarskap fortsätter implementeringen av stadens chefsprofil och ett antal workshops har under perioden genomförts med flertalet ledningsgrupper. Utöver chefsprofilen har förvaltningen under perioden utbildat chefer i stadens rehabiliteringsprocess, arbetsrätt, rekryteringsprocess och HR-systemet Winlas.

Under tertialen gick 439 av förvaltningens medarbetare utbildningen om hot och våld på arbetet och 760 gick den obligatoriska brandskyddsutbildningen. Siffrorna är något högre i verkligheten eftersom flera enheter inom utförarverksamheterna har genomfört utbildningarna tillsammans på APT. Statistiskt blir det då bara en person som har genomfört utbildningen även om en hel enhet deltagit.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Stadsdelsnämnden ska fortsätta arbetet med lokalt kompetensutvecklingsforum (LKUF) inom ramen för Handlingsplanen för förbättrad arbetssituation för socialsekreterare och biståndshandläggare.	2022-01-01	2023-12-31	
 Stadsdelsnämnden ska fortsätta systematisera och digitalisera processen för chefsutveckling inom arbetsgivarområdet.	2023-01-01	2023-12-31	
 Stadsdelsnämnden ska starta ett arbete för att identifiera och stärka friskfaktorer som bidrar till en god arbetsmiljö	2023-01-01	2023-12-31	
 Stadsdelsnämnden ska utveckla det strategiska kompetensförsörjningsarbetet ytterligare utifrån stadens kompetensförsörjningsprocess.	2023-01-01	2023-12-31	
 Stadsdelsnämnden tillsammans med förskoleenheterna ska fortsätta utveckla arbetet med förbättrad arbetssituation för förskollärare och barnskötare inom ramen för det ordinarie arbetsmiljöarbetet.	2022-01-01	2023-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.5 Hög beredskap och stark rådighet ska råda i alla verksamhetsområden

 Uppfylls helt

Analys

Stadsdelsnämnden bedömer att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet kommer att uppnås helt. Bedömningen av måluppfyllelsen baseras på prognos för helåret som utgår från att förväntat resultat på underliggande tre nämndmål och att målen i kommunfullmäktiges indikatorer kommer att uppnås. I bedömningen har även vägts in att kommunfullmäktiges och nämndens aktiviteter genomförs under året.

Beredskapen har stärkts genom kunskapsstärkande insatser bland chefer och medarbetare, övning samt planering. Kontinuitetshöjande aktiviteter som utgår ifrån risk- och sårbarhetsanalysen ligger till grund för stora delar av arbetet. Ett särskilt fokus ligger på de samhällsviktiga verksamheterna.

Rådigheten över välfärdsverksamheter har stärkts genom att en omfattande kartläggning av verksamheter inletts. Kartläggningen sammanställer både detaljer bland verksamheternas funktion i beredskapsplaneringssyfte, och avtalskrav som rör krisberedskap bland verksamheter på entreprenad.

Vid upphandlingar tillämpar nämnden gällande regelverk som innebär att den upphandlande myndigheten ska utesluta anbudsgivare från att delta i upphandling om beställaren får kännedom om att anbudsgivaren enligt lagakraftvunnen dom är dömd för brott. Beställaren begär att anbudsgivaren lämnar utdrag ur brottsregister eller likvärdiga handlingar. I praktiken innebär detta att anbudsgivaren ska redovisa att hen själv eller medlem i ledning inte fällts för

- Deltagande i brottslig organisation.
- Korruption
- Bedrägeri
- Terrorbrott eller brott med anknytning till terrorverksamhet.
- Penningtvätt eller finansiering av terrorism.
- Barnarbete och andra former av människohandel.
- Obetalda skatter och socialförsäkringsavgifter.
- Betalda skatter.
- Betalning av Sociala avgifter
- Missförhållanden i övrigt i fråga om leverantörens verksamhet
- Åsidosättande av skyldigheter enligt miljölagstiftning, sociallagstiftning, arbetsrätt.
- Konkurs, insolvens, ackordsuppgörelse med borgenärer, tvångsförvaltning, avbruten näringsverksamhet.
- Allvarliga fel i yrkesutövningen.
- Avtal med andra aktörer med syfte att snedvrída konkurrensen.
- Intressekonflikt på grund av deltagande i upphandlingsförfarandet.
- Direkt eller indirekt deltagande i förberedelserna till upphandling.
- Varit föremål för förtida uppsägning, skadestånd eller andra jämförbara sanktioner.

I nya upphandlingar ställs vidare krav på särskilda arbetsrättsliga kontraktsvillkor. I korthet innebär kraven att entreprenören ska anställa och ansvara för personal i egenskap av arbetsgivare med beaktande vid var tid gällande lagar och avtal. Entreprenören förbinder sig således att inte anlita s.k. svart arbetskraft. Entreprenören svarar för löner, arbetsgivaravgifter och andra avtalsenliga och lagstadgade kostnader för sig och sin personal. Entreprenören ska i sin verksamhet följa gällande antidiskrimineringslagstiftning och ställa samma krav på sina underentreprenörer. I entreprenadavtalen ställs också krav om legitimationsplikt och närvaroredovisning. Avtalens villkor följs upp under avtalstiden i samband med avtalsuppföljning som fastställs vid avtalstecknandet i upphandlingsdokumenten. De avtalsparter som inte följer avtalade villkor riskerar vite och att avtalen hävs.

Välfärdsbrott

Inom stadsdelsnämndens förvaltning pågår ett arbete med att strukturera ett systematiskt arbetsätt mot välfärdsbrott och otillåten påverkan. En styrgrupp har tillskapats och arbetet med att förebygga och motverka välfärdsbrott sker både i verksamheterna och inom stödfunktionen mot välfärdsbrott som ger ett förvaltningsövergripande stöd utöver att själva genomföra kontroller. Förvaltningen har deltagit på konferenser i frågan och samverkanspunkter har skapats med externa aktörer som t.ex. Skatteverket.

Goda exempel

Ett gott exempel över hur arbetet med hög beredskap och stark rådighet utvecklats under planperioden är att den klustersamverkan som finns mellan söderstadsdelarnas säkerhetssamordning fortlöpt på ett mycket givande vis. Samverkan mellan stadsdelsförvaltningarna bidrar till kunskapsdelning och effektivare arbetsmetoder. Under planperioden har arbetet med trygghetspunkter och krigsorganisation underlättats genom samverkan.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2022	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel elektroniska inköp						45 %	Tas fram av nämnd/styrelse	2023
  Andel upphandlade avtal där kontinuerlig uppföljning genomförts				100 %		80 %	80 %	2023

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Förskolenämnden ska, i samarbete med stadsdelsnämnderna och i samråd med kommunstyrelsen, planera för att stadens förskolor beredskapslagrar i egen regi för att klara ett grundläggande måltidsbehov för samtliga förskolebarn och personal under flera dygn	2023-01-01	2023-12-31	

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Nämnder och bolagsstyrelser ska säkerställa att det finns resurser och kompetens tillgängliga i den utsträckning som krävs för att möta den kraftigt ökande ambitionshöjningen i arbetet med att utveckla en sammanhållen beredskap för framtida kriser och civilt försvar, både i den egna verksamheten och inom ramen för en stadsövergripande samverkan	2023-01-01	2023-12-31	
  Nämnder och bolagsstyrelser ska under ledning av kommunstyrelsen medverka i upprättandet av stadens krigsorganisation och dess bemanning	2023-01-01	2023-12-31	
  Servicenämnden ska under ledning av kommunstyrelsen och i samarbete med förskolenämnden, socialnämnden, utbildningsnämnden, äldre- och stadsdelsnämnderna utreda och påbörja etablering av ett centralt omsättningslager för vissa livsmedel och vissa förbrukningsvaror i syfte att höja stadens beredskapsförmåga	2023-01-01	2023-12-31	
  Socialnämnden, äldre- och stadsdelsnämnderna ska i samråd med kommunstyrelsen planera för att stadens boenden inom äldreomsorg och LSS beredskapslagrar i egen regi för att klara ett grundläggande måltidsbehov för brukare och personal under minst sju dygn	2023-01-01	2023-12-31	
  Stadsdelsnämnderna ska etablera en permanent beredskap och organisation för iordningsställande av trygghetspunkter inom sitt geografiska område	2023-01-01	2023-06-30	

Nämndmål: Stadsdelsnämnden har en hög beredskap i alla verksamheter

 Uppfylls helt

Beskrivning

Målet nås genom att stadsdelsnämnden utför ett genomgripande arbete för att identifiera och analysera stadsdelsnämndens viktiga och samhällsviktiga verksamheter och processer. Stadsdelsnämndens kris-, kontinuitets- och beredskapsarbete är samordnat så att de hänger ihop, är effektivt och känt för de som berörs. Kunskaphöjande insatser inom krisberedskap och civilt försvar genomförs i stadsdelsnämndens verksamheter. Arbetet med krisstödsorganisation fortsätter, i syfte att ge stadsdelsområdets invånare stöd vid kriser. Stadsdelsnämnden avsätter resurser för att implementera de lokala tillämpningsanvisningarna för informationssäkerhet. Stadsdelsnämndens beredskap att hantera kriser och samhällsstörningar stärks genom ett systematiskt planeringsarbete samt övning.

De lokala anvisningarna för informationssäkerhet ska implementeras och alla medarbetare ska känna till hur nämnden arbetar med informationssäkerhet och dataskydd. Detta sker bland annat genom att de obligatoriska utbildningarna genomförs för samtliga medarbetare och genom det nätverk av informationssäkerhets- och dataskyddsambassadörer som finns på förvaltningen.

Förväntat resultat

- Stadsdelsnämndens verksamheter har en hög beredskap inför kommande kriser.
- Risk- och sårbarhetsanalysen är genomarbetad, dynamisk och välkänd för relevanta funktioner.

- Samhällsviktiga verksamheter och de verksamheter som är av vikt för dessa har en kontinuitetsplan som är övad.
- Stadsdelsnämnden har tre permanenta trygghetspunkter.
- Nödändig information om dataskydd och informationssäkerhet har nått och är begriplig för samtliga medarbetare.

Analys

Stadsdelsnämnden bedömer att nämndmålet kommer att uppnås helt. Bedömningen grundas på att förväntat resultat prognostiseras uppnås och att nämndens aktiviteter planeras genomföras under året. Under tertialen har arbetet för en stärkt beredskap fortlöpt enligt plan. Arbetet har samordnats av säkerhetssamordnaren, tillsammans med en praktikant. En plan för trygghetspunkterna har färdigställts och innebär att trygghetspunkterna kan tas i bruk vid behov. Samtliga chefer har deltagit i utbildning och workshop om krishantering och krigsorganisation. Ledningsgruppen har fortbildats i totalförsvarsfrågor, och krisledningsgruppen har deltagit i en stadsövergripande heldagsövning tillsammans med åtta andra nämnder och bolag. Erfarenheter från övningen kommer att tas tillvara och omsättas i fler övningar inom förvaltningen framgent.

Organisationen för krisstöd har stärkts under perioden genom en heldagsutbildning med Katastrofmedicinskt center i Linköping, och ledningsgruppen för krisstödsorganisationen genomgick en tvådagarsutbildning i januari.

Arbetet med att upprätta en krigsorganisation har inletts. En prioriteringslista över samhällsviktiga verksamheter har sammanställts, en mall för bemanningsförteckning- och schema har tagits fram, och arbetet med att ta fram en krigsledningsplan och krigsorganisationsstruktur har påbörjats.

Stadsdelsnämnden har tagit fram en lokal tillämpningsanvisning för informationssäkerhet som ska implementeras under året. Dataskyddsombudet har informerat nämnden om sin årsrapport och arbetet med att förbättra de brister som identifierades under 2022 har inletts. Nämndens informationssäkerhetssamordnare och dataskyddsombud har deltagit på chefsforum vid ett tillfälle för att utbilda cheferna.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Alla medarbetare ska genomgå de obligatoriska utbildningarna om dataskydd och informationssäkerhet	2023-01-01	2023-12-31	
 Samtliga chefer ska genomgå utbildningen i informationssäkerhet och dataskydd som är framtagna för målgruppen	2023-01-01	2023-12-31	
 Samtliga verksamheter ska ta fram en beredskapspärm där rutiner för krishantering ska finnas	2023-01-01	2023-12-31	
 Stadsdelsnämnden ska utse roller inom förvaltningen i enlighet med de lokala tillämpningsanvisningarna för informationssäkerhet	2023-01-01	2023-12-31	
 Stadsdelsnämnden ska utveckla strategier för hur informationssäkerhet och dataskydd ska implementeras i upphandlingsförfarande	2023-01-01	2023-12-31	
 Stadsdelsnämndens krisledningsgrupp ska genomföra en krisledningsövning samt ta tillvara lärdomar av denna	2023-01-01	2023-12-31	

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Stadsdelsnämndens verksamheter som bedöms vara samhällsviktiga eller är av vikt för dessa ska ha en uppdaterad kontinuitetsplan som är övad	2023-01-01	2023-12-31	

Nämndmål: Stadsdelsnämnden har en stark rådighet över samhällsviktiga funktioner och välfärdsverksamheter

 Uppfylls helt

Beskrivning

Målet nås genom en genomlysning, analys och planering för att stärka rådigheten. Stadsdelsnämnden behöver vid händelse av kris kunna agera snabbt, effektivt och träffsäkert för att avvärja krisens effekter på verksamheter och i förlängningen invånare. Graden av rådighet att styra såväl krisberedskap som krishantering avgörs delvis av verksamheters driftsform, och delvis av stadsdelsnämndens förmåga att ställa krav i avtal med privata utförare. Arbetet med att stärka stadsdelsnämndens rådighet inleds med en inventering som utmynnar i en sammanställning och analys av förutsättningarna. Parallellt med detta utreds förutsättningarna för nämnden att återta skötsel och renhållning av park- och naturmark i egen regi, som ett första steg att stärka rådigheten över stadsmiljöverksamheten.

Förväntat resultat

- Stadsdelsnämndens rådighet över samhällsviktiga funktioner och välfärdsverksamheter är stärkt.
- Stadsdelsnämnden har ökad kunskap om vilka samhällsviktiga verksamheter som drivs i egen eller privat regi, samt hur kravställningen ser ut avseende krisberedskap för privata utförare. Detta bidrar till en bättre helhetsbild över stadsdelsnämndens rådighet.

Analys

Stadsdelsnämnden bedömer att nämndmålet kommer att uppnås helt. Bedömningen grundas på att förväntat resultat prognostiseras uppnås och att nämndens aktiviteter planeras genomföras under året. Under tertialen har en omfattande kartläggning inletts, som inkluderar nämndens egna verksamheter och entreprenader inom äldreomsorg och social omsorg. Kartläggningen syftar till att sammanställa alla nödvändiga fakta om verksamheterna i beredskapshöjande syfte samt i händelse av kris. Parallellt med detta sker en kartläggning över avtalskrav gällande krisberedskap bland verksamheter som drivs på entreprenad. Sammantaget bidrar kartläggningen till att rådigheten stärks, genom ökad kontroll och en förbättrad sammantagen bild över egna och privata utförares förutsättningar att klara av kriser samt bidra till en stärkt beredskap.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Stadsdelsnämnden ska inventera privata aktörer som verkar inom samhällsviktig verksamhet i stadsdelsområdet, samt avtalskrav som berör hög beredskap och krishantering	2023-01-01	2023-12-31	
 Stadsdelsnämnden ska utreda förutsättningar och ta fram en plan för att driva skötsel av park och renhållning i egen regi	2023-01-01	2023-12-31	

Nämndmål: Stadsdelsnämndens offentliga upphandlingar bidrar till en hållbar utveckling

 Uppfylls helt

Beskrivning

Målet nås genom att stadsdelsnämnden beställer annonserade upphandlingar från stadens servicenämnd. Verksamheterna tar fram förfrågningsunderlag och upphandlingssamordnaren administrerar upphandlingarna i enlighet med stadens regelverk samt nämndens plan för upphandlingar. I förfrågningsunderlagen framgår att upphandlingen ska bidra till en hållbar ekonomisk, social och ekologisk utveckling. Utifrån revisionens genomförda granskning rekommenderas nämnden att säkerställa en systematisk planering avseende uppföljningen av entreprenörens arbete bl.a. genom tydliga rutiner för uppföljning samt stickprovskontroller och dokumentation av dessa. Genom att använda stadens gemensamma system för e-handel ökar förutsättningarna för att minska klimatpåverkan, göra medvetna inköp, öka avtalstroheten samt ett förenklande av den systematiska uppföljningen.

Förväntat resultat

- Tydliga krav i förfrågningsunderlag och avtal.
- Nämndens verksamheter ökar andelen elektroniska inköp.
- Systematiska avtalsuppföljningar för att förebygga otillåten påverkan, jäv och välfärdsbrott.
- Nämndens upphandlingar är ekonomiskt hållbara.
- Upphandlade varor och tjänster ska bidra till stadens miljömål om cirkulära processer och resurseffektivisering, minskade klimatutsläpp, energieffektivisering och biologisk mångfald.

Analys

Stadsdelsnämnden bedömer att nämndmålet kommer att uppnås helt. Bedömningen grundas på att förväntat resultat prognostiseras uppnås och att nämndens aktivitet planeras genomföras under året. I de upphandlingar som stadsdelsnämnden deltar i eller har genomförts hitintills har tydliga krav på social, miljömässig och ekonomisk hållbar utveckling ställts i förfrågningsunderlag och avtal. Systematiska avtalsuppföljningar genomförs och andelen elektroniska inköp har ökat sedan årsskiftet.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Stadsdelsnämndens funktion för inköp- och upphandling ska vidareutbildas inom tillgänglighetsaspekter för kravställningar i kommande upphandlingar.	2023-01-01	2023-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.6 Tryggheten ska öka genom förebyggande insatser

 Uppfylls helt

Analys

Stadsdelsnämnden bedömer att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet kommer att uppnås helt. Bedömningen av måluppfyllelsen baseras på prognos för helåret som utgår från att förväntat resultat på underliggande nämndmål och att två av kommunfullmäktiges fyra indikatorer kommer nås och två delvis. I bedömningen har även vägts in att kommunfullmäktiges och nämndens aktiviteter genomförs under året.

Inom ramen för stadsmiljöarbetet har planering för årets trygghetsinvesteringsprojekt pågått. Under tertialen har även upphandling av ny parkentreprenad för stadsdelarna Hägersten och Liljeholmen slutförts. I och med det nya avtalet kommer städningen att vara behovsstyrd, vilket bedöms kunna leda till renare offentliga miljöer.

Goda exempel

Inom ramen för samverkansformen SSPF (skola, socialtjänst, polis och fritid) haft fokus på ungdomskriminalitet och deltagare har fått information om skolan som brottsplats, narkotika, unga på nätet och rekrytering till kriminalitet.

Socialsekreterare hos polis har samordnat och deltagit i möten mellan polis och socialtjänst, agerat expertis i ärenden gällande kriminalitet på familjeenheten och startat upp samverkan med polisen som arbetar med grova brott - en samverkan som tidigare saknats. I samverkan med polisen har sekretessbrytande bestämmelser använts, vilket innebär att medarbetare kunnat kartlägga de ungdomar som rör sig i kriminella kretsar och/eller har ett normbrytande beteende.

Stadsdelsnämnden har kraftsamlat i området Älvsjö/Solberga utifrån att lägesbilden visat på rekrytering och aktiviteter kopplade till kriminalitet. En samverkan mellan socialtjänst, fritid, trygghetsstrateg och polis har startats upp med fokus på förbättrad samverkan och lägesbild samt genomförande av operativa insatser. Den förbättrade lägesbilden har lett till ökad informationsöverföring, vilket i sin tur lett till bättre utredningar och fler beslut om insatser på individnivå.

Stadsdelsnämnden har påbörjat en pilotsatsning där socialtjänst och fritidsverksamheter samarbetar för att nå ungdomar med normbrytande och/eller kriminellt beteende. Inom ramen för piloten har enheten valt ut några ungdomar som erbjuds utökat stöd.

Under början av året har samverkansrutinen gällande yngre avhoppare från kriminella nätverk också tagits fram, ett arbete pågår för att implementera rutinen. Sedan tidigare finns en rutin för avhoppare över 20 år och denna har under tertialen reviderats.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2022	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel stockholmare som upplever trygghet i den stadsdel där man bor				85 %		81 %	79 %	2023
  Stockholmnarnas nöjdhet med renhållning och städning				66 %		73 %	73 %	2023
Analys Medborgarundersökningen, från vilken statistik till indikatorn hämtas, genomförs senare under året. Prognosen baserad på tidigare års undersökningar, i kombination med en stramare budget till drift och underhåll, säger att årsmålet blir svårt att uppnå.								
  Stockholmnarnas nöjdhet med skötsel och städning av park och grönområden				64 %		73 %	73 %	2023
Analys Medborgarundersökningen, från vilken statistik till indikatorn hämtas, genomförs senare under året. Prognosen baserad på tidigare års undersökningar, i kombination med en stramare budget till drift och underhåll, säger att årsmålet blir svårt att uppnå.								
  Stockholmnarnas nöjdhet med stadsmiljön				84 %		84 %	Tas fram av nämnd	2023

Nämndmål: Det sociala preventionsarbetet bidrar till att stadsdelsområdet är tryggt att bo och vistas i

 Uppfylls helt

Beskrivning

Målet nås genom att stadsdelsnämndens socialsekreterare hos polis, trygghetssamordnare, strateg för förebyggande arbete och samverkan samt fältassistenter utgör samordnade funktioner för stadsdelsnämnden som särskilt säkerställer en god samverkan i det förebyggande arbetet. Vad gäller samverkan mellan skola, socialtjänst, polis och fritid (SSPF) förstärks det operativa arbetet ytterligare. Arbetet med lokala operativa samverkansforum vidareutvecklas liksom förstärkt arbete för samhandlingsplanen mot droger.

Insatserna i den lokala handlingsplanen för att förebygga och motverka att unga blir kriminella följs upp och förbättras vid behov. Samverkansmodellen SIG, social insatsgrupp etableras. Under året deltar stadsdelsnämnden i Socialstyrelsens satsning "Spridning och kunskapshöjande insatser för att motverka normbrytande beteende och återfall i brott". Stadsdelsområdet erhåller dessutom stadsbidrag för att stärka sociala insatser för barn och unga i utsatta områden där ett särskilt fokus ligger på Solberga och Älvsjö centrum.

Förväntat resultat

- Fler unga väljer ett liv utan missbruk eller kriminalitet.
- Samverkan leder till att ungdomar i behov av stöd, upptäcks tidigt och erbjuds kunskapsbaserade stödinsatser.
- Genom en effektiv samverkan och ett kunskapsbaserat socialt förebyggande arbete blir stadsdelsområdet tryggt att bo, vistas och verka i.

Analys

Stadsdelsnämnden bedömer att nämndmålet kommer att uppnås helt. Bedömningen grundas på att förväntat resultat prognostiseras uppnås och att aktiviteterna kommer att genomföras under året.

Inom ramen för samverkansformen SSPF (skola, socialtjänst, polis och fritid) har ett möte med fokus unga i kriminalitet genomförts. Information om skolorna som brottsplats, narkotika, unga på nätet och rekrytering till kriminalitet har getts till aktörerna. Föräldraskolan om narkotika sprids genom nätverket till vårdnadshavare via skolorna. Den samhandlingsplan gällande narkotika som arbetats fram under 2022 har spridits. Skolorna har också fått informationsmaterialet "Koll på cannabis" som syftar till att kompetensutveckla skolpersonalen kring tidiga tecken på droganvändning.

Stadsdelsnämnden har kraftsamlat i området Älvsjö-Solberga utifrån att lägesbilden visat på rekrytering och aktiviteter kopplade till kriminalitet. Arbetet har intensifierats genom att en särskild arbetsgrupp skapats - där socialtjänst, fritid, trygghetsstrateg och polis samverkar genom en gemensam lägesbild samt operativa insatser. Syftet är att förbättra samverkan kring barn och ungdomar där det finns oro för rekrytering till kriminalitet, förbättra kommunikation till vårdnadshavare samt stärka skolpersonalens kompetens i frågor relaterade till ungdomskriminalitet. Arbetsgruppen kommer även att vara en del i polisens inhämtningsuppdrag för kartläggningen av utsatta områden. Den förbättrade lägesbilden har lett till ökad informationsöverföring, vilket i sin tur lett till bättre utredningar och fler beslut om insatser på individnivå. På sikt är målet att arbetsgruppen ska verka för att förebygga brott och öka den upplevda tryggheten så att Älvsjö-Solberga upphör att vara ett utsatt område med öppen drogscen. Arbetet är förankrat inom ramen för stadsdelsförvaltningens och polisens samverkansöverenskommelse och arbetet kommer att följas upp av styrgruppen under året.

Fältgruppen och delar av familjeenheten har gjort ett gemensamma arbete för att kartlägga ungdomar som har ett normbrytande och/eller kriminellt beteende. Kartläggningen visade på att det finns fler än 30 barn eller ungdomar med detta problematik. I samverkan med polisen har sekretessbrytande bestämmelser använts utifrån stadens sekretesshandbok, vilket innebär att medarbetare kunnat kartlägga de ungdomar som rör sig i kriminella kretsar och/eller har ett normbrytande beteende. Sekretessbrytande samverkansmöten kommer fortsätta hållas regelbundet. Under tertialen har fokus legat på att utveckla och förändra arbetssätt gällande handläggningen av unga kriminella. Initiativ har tagits till en pilotsatsning gällande hur handläggare under pågående utredning kan arbeta mer intensivt med unga i riskzon samtidigt som man länkar till de resurser som finns i stadsdelens fritidsverksamhet. Öppenvårdens mest intensiva och inriktade stöd till unga kriminella – intensivteamet – har under perioden också

utvecklat samarbetet med andra aktörer gällande unga med ett kriminellt beteende.

Stadsdelsnämnden har påbörjat en pilotsatsning där socialtjänst och fritidsverksamheterna samverkar för att nå ungdomar med normbrytande och/eller kriminellt beteende. Inom ramen för piloten har enheten valt ut ett mindre antal ungdomar som erbjuds utökad stöd. Tre socialsekreterare är utsedda att arbeta med ungdomarna i deras hem- och skolmiljö. Försök pågår för att en kortare period köra ungdomar till skolan varje morgon för att öka skolnärvaron och motivera ungdomen att gå till skolan regelbundet. Från fritidsverksamheten kopplas även på en kontaktperson för att möjliggöra för ungdomen att få en meningsfull och aktiv fritid. Ungdomen och dennes familj erbjuds nätverksmöten som fältassistent håller i. Till nätverksmötena kallas såväl privat och professionellt nätverk, som polis, skola och psykiatri.

Tjänsten socialsekreterare hos polis har förändrats eftersom allvarssamtal inom 48 timmar inte längre ses som ett krav. Socialsekreteraren har haft mer utrymme att samordna och delta i kartläggningssmöten mellan polis och socialtjänst, agera expertis i ärenden gällande kriminalitet på enheten och starta upp samverkan med polisen som arbetar med grova brott - en samverkan som tidigare saknats. Ett arbete har också skett gällande hur förvaltningen ska utforma Socialinsatsgrupp (SIG), denna planering befinner sig nu i slutskedet. Nämnden deltar även i Socialstyrelsens satsning på stöd för implementering av kunskapsstöd kring insatser för att motverka normbrytande beteende och återfall i brott.

Under början av året har samverkansrutinen gällande yngre avhoppare från kriminella nätverk också tagits fram, ett arbete pågår för att implementera rutinen på enheten. Sedan tidigare finns en rutin för avhoppare över 20 år och denna har under tertialen reviderats.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Stadsdelsnämnden ska arbeta för att minska risken för att sårbara grupper som äldre och funktionshindrade ska drabbas av brott eller utsättas för våld.	2023-01-01	2023-12-31	
 Stadsdelsnämnden ska kartlägga Älvsjö-Solberga som utsatt område och ta fram fler metoder och arbetssätt för att motverka att området klassificeras som ett utsatt område med öppen drogscen	2023-01-01	2023-08-31	
 Stadsdelsnämnden ska ytterligare spetsa metoder och arbetssätt genom att insatserna som ges i egen regi till unga kriminella förbättras, fältverksamhetens aktiviteter mot målgruppen förstärks samt metoden SIG etableras.	2023-01-01	2023-12-31	

Nämndmål: Stadsmiljön upplevs som trygg att vistas och verka i

 Uppfylls helt

Beskrivning

Målet nås genom ett fortsatt arbete med platssamverkan, trygghetsvandringar, platsaktivering, trygghetsupprustningar och kontinuerligt arbete med att hålla stadsmiljön städad, välbelyst och attraktiv. Arbetet utifrån platssamverkan fortsätter i flera av stadsdelsområdets lokala centrum, och kommer att utökas utifrån de lägesbilder som tas fram tillsammans med polisen. Trygghetsvandringar ska utvecklas som metod och genomföras vid flertalet tillfällen. Arbetet med den lokala lägesbilden ska utvecklas och insatser ska initieras efter behov.

Platsaktivering används som trygghetsskapande metod med ett särskilt fokus på Älvsjö centrum, Solberga, Liljeholmen och Fruängen och med målet att Stockholm inte ska ha några utsatta områden 2025.

Trygghetsinvesteringsmedel söks för fem projekt: upprustning av naturmark i Trekantsparken, platsaktivering genom utegym i Trekantsparken, platsaktivering genom ett äldreanpassat utegym samt badmintonbana i Klackparken, en motionsslinga i Solbergaskogen, samt ett belysningsprojekt som går under namnet "Kvinnorna i Fruängen" - och som innebär belysningsinstallationer samt digitala skyltar om kvinnorna som gett namn till gatorna i Fruängen. Kvinnorna i Fruängen genomförs i samverkan med det lokala näringslivet och berörda nämnder.

Stadsdelsnämnden arbetar aktivt för att öka trygghet och trivsel i stadsdelsområdets offentliga miljöer. Parker och naturmark ska hållas städade och väl underhållna. Genom investeringar skapas nya inbjudande parkmiljöer. Tillgänglighetsfrågor genomsyrar stadsmiljöarbetet och bidrar till att alla, oavsett funktionsgrad, ska känna sig trygga i stadsmiljön. Det stadsövergripande trädmålet ska efterlevas. Stadsdelsnämnden har en nära samverkan med trafiknämnden, exploateringsnämnden och stadsbyggnadsnämnden i arbetet med stadsdelsområdets gröna infrastruktur.

Stadens städgaranti ska efterlevas och det ska finnas tillräckligt med skräpkorgar i parkerna. En ny entreprenör kommer att tillträda områdena Hägersten och Liljeholmen under 2023. I det nya avtalet är städningen behovsstyrd, vilket kommer att förbättra renhållningen i stadsdelsområdets parker avsevärt.

Stadsdelsnämnden har tilldelats medel för större parkinvesteringar för ett projekt under 2023 - den avslutade delen av Kerstin Hesselgrens park/Vippan i Fruängen som väntas kosta 9,0 mnkr. Stadsdelsnämnden bidrar även själv med medel för att ytterligare höja nivån på den nya lekplatsen i Vippan. De mindre parkinvesteringsmedlen kommer även att användas till upprustning av Hertigvägens lekplats, upprustning av lekplatsen vid Ada Nilssons väg, renovering av Herrängens dansbana och reinvesteringar i grusytor och bollplaner.

Nämndens badplatser är mycket populära och under 2023 kommer arbete pågå för att inrätta ytterligare två officiella badplatser i stadsdelsområdet, Vintervikens badplats och bryggan vid Herrängens gård.

Förväntat resultat

- Den upplevda tryggheten i stadsmiljön bland stadsdelsområdets invånare är fortsatt hög.
- Invånarnas nöjdhet med städning och skötsel av parker ökar
- Tillgängligheten i stadsdelsområdets parker ökar
- Samverkan med polis och det lokala näringslivet är fortsatt god och utvecklas.
- Metoden trygghetsvandringar, som är en form av medborgardialog, har utvecklats och praktiserats.

Analys

Stadsdelsnämnden bedömer att nämndmålet kommer att uppnås helt. Bedömningen grundas på att förväntat resultat prognostiseras uppnås och att nämndens aktivitet kommer att genomföras under året. Under tertialen har flertalet aktiviteter ägt rum för att stärka tryggheten i stadsmiljön. I början av året arrangerade stadsdelsförvaltningen en trygghetsdialog i Fruängen i samband med de många våldsdåd som Stockholm drabbades av under perioden. Platssamverkan har löpt på enligt plan och hittills i år har sex stycken möten inom ramen för samverkan hållits. Trygghetsstrategen har genomfört en trygghetsinventering tillsammans med seniorhälsan, och även haft informationsmöte tillsammans med polisen för pensionärsrådet. Inom ramen för samverkansöverenskommelsen med polisen har beredningsgruppen och styrgruppen sammanträtt.

Parkskötseln har under årets första månader främst handlat om snöröjning, halkbekämpning, slyröjning, vårstädning och planering av årets parkinvesteringar. Utöver den vårstädning som utförs av entreprenörerna fram till den 15 maj, arrangeras även en vårstädning då föreningar hemmahörande i stadsdelsområdet deltar. Flertalet ansökningar om parkinvesteringar har beviljats avseende trygghet och Stockholm vid vattnet. Planeringen för alla projekt pågår nu. Vid glasgången intill Trekantsparken förses slänten med ett marktäckande skikt, ett trädsikt samt solitära buskar för god översyn av ytan. Ett nytt utegym planeras att anläggas i Trekantsparken. Nämnden ansöker i tertialrapport 1 om ytterligare trygghetsinvesteringsmedel för projektet Kvinnorna i Fruängen.

Upphandlingen av ny entreprenör för parkdrift i stadsdelarna Hägersten och Liljeholmen slutfördes under tertialen, och i och med det nya avtalet kommer städningen från oktober 2023 att vara behovsstyrd - för förbättrad renhållning.

För att alla ska kunna känna sig trygga i stadsmiljön pågår ett kontinuerligt arbete med att tillgänglighetsanpassa offentliga miljöer. Under tertialen har en lekplats för småbarn vid Hertigvägen tillgänglighetsanpassats med gummiyta samt fått en tillgänglighetsanpassad sandlek. I Båtparken pågår ett arbete med installation av en ny funktionsanpassad sandlek. På Ada Nilssons lekplats kommer renoveringar att ske där corkeen valts som ersättning för gummiasfalt för att kunna erbjuda fortsatt tillgänglighetsanpassning. På Lugnets parklek pågår planering för renovering av konstgräsplanen under säsongen.

Naturmarksvården som utförts under tertialen kan på flera platser fylla en funktion av att förbättra den upplevda tryggheten.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Stadsdelsnämnden ska utveckla metoderna för trygghetsdialoger och trygghetsvandringar, med fokus på målgruppen särskilt utsatta brottsoffer	2023-01-01	2023-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.7 Stockholm ska vara en öppen, jämställd och demokratisk stad som samarbetar internationellt

 Uppfylls helt

Analys

Stadsdelsnämnden bedömer att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet kommer att uppnås helt. Bedömningen av måluppfyllelsen baseras på prognos för helåret som utgår från att förväntat resultat på underliggande nämndmål och att kommunfullmäktiges aktiviteter och nämndens fem aktiviteter genomförs under året.

Nämnden arbetar enligt plan med de aktiviteter som ska genomföras under året .

Mänskliga rättigheter och lokal demokrati

Jämställdhet

Äldreomsorgens insatser utgår ifrån den äldres individuella behov och att vården och omsorgen är personcentrerad. Jämställdhetsarbetet är integrerat i såväl biståndsbedömningen som i verksamheterna. I biståndsbedömningen har en intervjuguide använts som stöd i utredningsarbetet där vikten av att ställa könsneutrala och jämställda frågor tas upp.

På vård- och omsorgsboende, servicehusen, dagverksamheterna och mötesplatserna har t.ex. olika aktiviteter erbjudits som passar både män och kvinnor och där den äldre också har möjlighet att välja utifrån sina intressen och önskemål.

Nationella minoriteter

Nämndens förskolor deltar sedan år 2022 i ett projekt för romsk inkludering i syfte att introducera romska familjer för öppna förskolans verksamhet. Målet är att besöken på öppna förskolan leder till att fler barn från målgrupper börjar i ordinarie förskoleverksamhet. Projektet har fortsatt under tertialen och fortsätter under 2023. Stadsdelsnämndens förskola Metronomen erbjuder förskola på finska.

Äldreomsorgens beställarenhet lämnar ut information om nationella minoriteters rättigheter vid hembesök och erbjuder vid behov finstalande handläggare. På Trekantens servicehus och på Fruängsgårdens verksamheter är några av de boende finstalande och det finns finstalande personal. På Fruängsgården uppmärksammas minoriteters högtidsdagar under året, och finsk litteratur har samlats. På Trekantens servicehus erbjuds på torsdagar finsk karaoke.

Barns rättigheter

Stadsdelsnämndens förskoleavdelningen har en samlingssida för alla styrdokument och riktlinjer rörande barns rätt på stadens intranät. Stadens övergripande och stadsdelsnämndens eget framtagna dokument är alltid uppdaterade och lättillgängliga för alla medarbetare. Samlingssidan innehåller dokument så som Säker förskola, Akutmatris vid misstanke om brott mot barn, Handlingsplan för allvarliga händelser och kriser, Aktiva åtgärder och plan mot kränkande behandling, blankett för orosanmälan, checklista för arbetet med barn i behov av särskilt stöd, sekretess och skydd av identitet m.m. Barns rätt till pedagogisk, säker och

hållbar lärmiljö av hög kvalitet säkerställs via barnsäkerhetsrond och barnkonsekvensanalyser. Förskolor genomför årliga barnsäkerhetsrond som en del av det systematiska kvalitetsarbetet. Syftet är att identifiera och åtgärda det som kan orsaka fysisk och psykisk ohälsa och/eller direkt skada barnet. Barnkonsekvensanalys är ett verktyg som används för att synliggöra ett barns bästa, en grupp barns bästa eller barns bästa i allmänhet när det gäller förändringar eller åtgärder som påverkar barns vistelse på förskolan. Barns rätt till inflytande och rätt att uttrycka sig ligger till grund för utbildningen, där barns åsikter, tankar och idéer påverkar undervisningens innehåll. Barngrupper delas i mindre konstellationer under dagen för att möjliggöra samtalstid och social interaktion mellan barn och mellan barn och vuxen.

Lokal demokrati

Arbetet med lokala utvecklingsplaner har påbörjats, men instruktioner från stadsledningskontoret inväntas inför det fortsatta arbetet.

Nämnden har som mål att utreda möjligheten att genomföra en medborgarbudget i några eller någon av nämndens verksamheter. På avdelningen för samhällsplanering finns det förslag som ska utredas under hösten för att om möjligt lämna förslag för genomföring under 2024.

Förvaltningen har under planperioden planerat för årets tillgänglighetsanpassningar på lekplatser i stadsdelsområdet. Mer om detta under 3.6.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Kommunstyrelsen ska i samarbete med stadsdelsnämnderna, exploateringsnämnden, stadsbyggnadsnämnden och trafiknämnden inleda arbete för att uppdatera de lokala utvecklingsprogrammen	2023-01-01	2023-12-31	

Nämndmål: Stadsdelsnämnden är öppen, jämställd och demokratisk

 Uppfylls helt

Beskrivning

Målet nås genom att Agenda 2030 utgör ett stöd och genomsyrar nämndens verksamheters arbete med mänskliga rättigheter. Som beskrivs under respektive verksamhetsmål arbetar nämndens verksamheter med de globala hållbarhetsmålen i Agenda 2030 genom att vidareutveckla arbetet med barns rättigheter, jämställdhet, jämlikhet och nationella minoriteter. I detta sammanhang kommer nämnden se över och uppdatera handlingsplanen mot rasism och förvaltningens tjänsteutlåtande genomförs både en jämställdhetsanalys och en barnkonsekvensanalys i ärenden där detta är relevant. Arbetet med att nå klimat- och miljömålen sker systematiskt inom de verksamheter där det är möjligt och tryggheten och servicen i stadsdelsområdet stärks och utvecklas genom medborgardialoger.

Äldreomsorgen verkar för att skapa forum för dialog med målgruppen inom särskilda boende samt med seniorerna i den öppna verksamheten. I arbetet för en Äldrevänlig stad pågår ett utvecklingsarbete för samverkan med föreningar och andra aktörer för dialog, informations-, erfarenhets-, och idéutbyte med fokus på det gemensamma arbetet med att tillgodose de äldre

medborgarnas behov av socialt innehåll, kultur, hälsa, fritid, vardagsmotion, social delaktighet och samvaro samt medmänskligt stöd.

Medborgardialoger kommer att genomföras för att stärka lokaldemokratien och nämnden ska även utreda möjlighet och genomföra medborgarbudet som ett sätt att utveckla det demokratiska inflytandet. Ett led i det är att arbetet med det lokala utvecklingsprogrammet ska återupptas och nämndens ambition är att programmet kommer att bidra till ett öppnare och mer inkluderande samtal och möten med stadsdelsområdets invånare.

Stadsdelsnämndens medborgarkontor i Älvsjö ger stöd och samhällsvägledning till stadsdelsområdets invånare. En prioriterad målgrupp är nyanlända. Nyanlända erbjuds samhällsvägledning i samband med inflyttning till stadsdelsområdet via mobil samhällsvägledning. Samhällsvägledarna förmedlar information om var det finns föreningsdrivna aktiviteter som ger möjlighet till språkträning, socialt nätverk och en meningsfull fritid. Utvecklingen av stödet till nyanlända fortgår i samarbete med Arbetsmarknadsnämnden och SHIS där frågor om arbete och bostad har särskilt fokus. Samverkan med föreningar och civilsamhället ska stärkas genom gemensamma aktiviteter på Medborgarkontoret. Vidare planerar medborgarkontoret att införa besöksräkning och genomföra en kundundersökning.

Stadsdelsnämndens parker och grönområden ska i så stor utsträckning som möjligt vara tillgänglighetsanpassade. Nämnden arbetar med att få bort lätt avhjälpta hinder från lekplatser och bevakar tillgänglighetsfrågan i samtliga processer.

Förväntat resultat

- Att nämndens dialoger och inbjudan till deltagande om stadsdelsområdets utveckling ger nämnden tydligare kunskap om invånarnas önskemål och behov
- Att nämndens verksamheter har kunskap om stadens kvalitetsprogram och har stärkt sitt systematiska kvalitetsarbete
- Stadsdelsområdets invånare är nöjda med den service som medborgarkontoret erbjuder.
- Nyanlända som flyttat in i genomgångsbostäder i vårt stadsdelsområde har skaffat eget varaktigt boende.

Analys

Stadsdelsnämnden bedömer att nämndmålet kommer att uppnås helt. Bedömningen grundas på att förväntat resultat prognostiseras uppnås och att nämndens aktiviteter pågår enligt plan och kommer genomföras under året.

Under tertialen har bland annat kvalitetsforum deltagit på chefsforum där kvalitetsprogrammets förhållningssätt har tagits upp och diskuterats enligt den tidsplan som antagits. Arbetet med lokala utvecklingsplaner har påbörjats, men instruktioner från stadsledningskontoret inväntas för det fortsatta arbetet.

Inom förvaltningen pågår ett arbete med att utreda och planera att genomföra en medborgardialog under 2024.

Stadsdelsnämnderna Hägersten-Älvsjö och Skärholmens regionala råd för funktionshinderfrågor har startat och rådet har sammanträtt vid tre tillfällen. Fokus för rådet har initialt varit att hitta nya former och arbets sätt för att fortsatt stärka rådets stödjande och strategiska roll i nämndernas arbete med att genomföra stadens övergripande styrdokument "Program för tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning 2018-2023".

	Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
▶	Stadsdelsnämnden ska anordna temakvällar för nyanlända tillsammans med civilsamhället och SHIS	2023-01-01	2023-12-31	
⏸	Stadsdelsnämnden ska genomföra en nöjd-kund-undersökning på medborgarkontoret.	2023-09-01	2023-12-31	
▶	Stadsdelsnämnden ska implementera kvalitetsprogrammets förhållningssätt genom dialog och workshops i chefsforum.	2023-01-01	2023-12-31	
▶	Stadsdelsnämnden ska utreda möjligheten att genomföra medborgarbudget	2023-01-01	2023-12-31	
▶	Stadsdelsnämnden ska utveckla arbetet i rådet för funktionshinderfrågor tillsammans med Skärholmens stadsdelsförvaltning med fokus på strategiska frågor kopplade till tillgänglighet och delaktighet	2023-01-01	2023-12-31	

Uppföljning av ekonomi

Uppföljning av driftbudget

Mnkr	Budget	Begärda budgetjusteringar	Prestations- och omslutningsförändringar	Prognos	Avvikelse
Anslag för nämndens verksamhet (netto)	2 983,4	0,0	-23,5	2 972,0	-12,1
Kostnader	3 362,5		-9,2	3 373,5	-20,2
Intäkter	-379,1		-14,3	-401,5	8,1
Prognos/avvikelse före resultatdispositioner					-12,1
Resultatenheternas överskott från 2022					82,6
Resultatenheternas överskott till 2024					-70,5
Prognos/avvikelse efter resultatdispositioner					0,0

Sammantaget beräknas ett underskott om 12,1 mnkr före resultatöverföringar och en budget i balans efter resultatöverföringar. Förvaltningens prognos av helårets resultat baseras i detta ärende på analys av bokslut för 2022 samt av resultatet efter årets första fyra gångna månader. Det rådande världsläget, inflationen, höjda räntor och till viss del pandemins efterdyningar är osäkerhetsfaktorer som tillsammans med nivån på årets lönerevision försvårar prognosarbetet och arbetet för en budget i balans. Prognos per verksamhetsområde lämnas nedan.

Prognosen som lämnas är efter åtgärder och alla verksamheter arbetar systematiskt med budgethållningsåtgärder.

Mnkr Netto	Budget	Begärda budgetjusteringar	Prestationsförändringar	Prognos (före resultatöverföringar)	Prognos (efter resultatöverföringar)	Avvikelse
Nämnd och administration	73,8			73,8	73,8	0,0
Individ- och familjeomsorg	286,4	0,0	0,0	300,6	300,6	-14,2
<i>varav barn och ungdom</i>	160,7			180,9	180,9	-20,2
<i>varav vuxna</i>	51,7			53,7	53,7	-2,0
<i>varav socialpsykiatri</i>	72,3			72,3	72,3	0,0
<i>varav nyanlända</i>	1,7			-6,3	-6,3	8,0
Stadsmiljöverksamhet	32,2			32,2	32,2	0,0
<i>Avskrivningar</i>	23,9			23,9	23,9	0,0
<i>Internräntor</i>	1,5			1,5	1,5	0,0
Förskoleverksamhet	869,4	0,0	-29,8	848,3	837,4	2,2
Äldreomsorg	953,1	0,0	0,0	948,1	948,1	5,0
Stöd och service till personer med funktionsnedsättning	572,0	0,0	6,3	579,5	578,3	0,0
Barn, kultur och fritid	38,5	0,0		38,5	38,5	0,0
Arbetsmarknad åtgärder	17,9			15,9	15,9	2,0
Ekonomiskt bistånd	109,7			109,7	109,7	0,0
<i>varav handläggare</i>	32,5			32,5	32,5	0,0
Övrig verksamhet	5,0			0,0	0,0	5,0
Totalt	2 983,4	0,0	-23,5	2972,0	2959,9	0,0

Nämnd- och förvaltningsadministration

Prognosen för nämnd- och förvaltningsadministration visar ingen avvikelse mot budget.

Individ- och familjeomsorg

Individ- och familjeomsorg innefattar i stort fyra delar: barn och ungdom, vuxna, nyanlända och socialpsykiatri. Sammantaget beräknas ett underskott om 14,2 mnkr. Underskottet återfinns inom området barn och ungdom respektive vuxna. Fördelning per delområde redovisas nedan:

Barn- och ungdom visar ett underskott med 20,2 mnkr, vilket är en försämring med 5,0 mnkr i jämförelse med föregående prognos. Underskottet förklaras huvudsakligen av många pågående ärenden samt längre eller förlängda placeringstider. Personalomsättningen har minskat men inköp av konsulter behövs fortsatt men minskar framöver.

Vuxenomsorgen visar ett underskott med 2,0 mnkr. Underskottet beror till stor del på högre kostnader än budgeterat för främst stöd- och omvårdnadsboenden samt placeringskostnad på akutboende.

För nyanlända beräknas ett överskott om 8,0 mnkr. Överskottet beror på att erhållna statsbidrag från Migrationsverket endast redovisas inom ramen för nyanlända och inte inom andra delar av verksamheterna likt tidigare år.

Socialpsykiatrin visar ingen avvikelse mot budget.

Stadsmiljöverksamhet

Prognosen för stadsmiljöverksamheten visar ingen avvikelse jämfört mot budget.

Kapitalkostnader

Prognosen visar ingen avvikelse jämfört med budget efter eventuella budgetjusteringar. Detta beror på att förvaltningen i tertialrapport 2 avser föreslå nämnden att ansöka om en budgetjustering om ca 5,8 mnkr för att täcka det underskott en prognos exklusive tilltänkta budgetjusteringar visar på.

	Budget	Bokfört värde	Prognos	Avvikelse
Avskrivningar	23,9	8,8	26,3	-2,4
Internränta	1,5	1,6	4,9	-3,4

Förskoleverksamhet

Verksamhetsområdet för förskola visar ett sammantaget underskott om 8,7 mnkr och efter resultatöverföringar ett överskott om 2,2 mnkr.

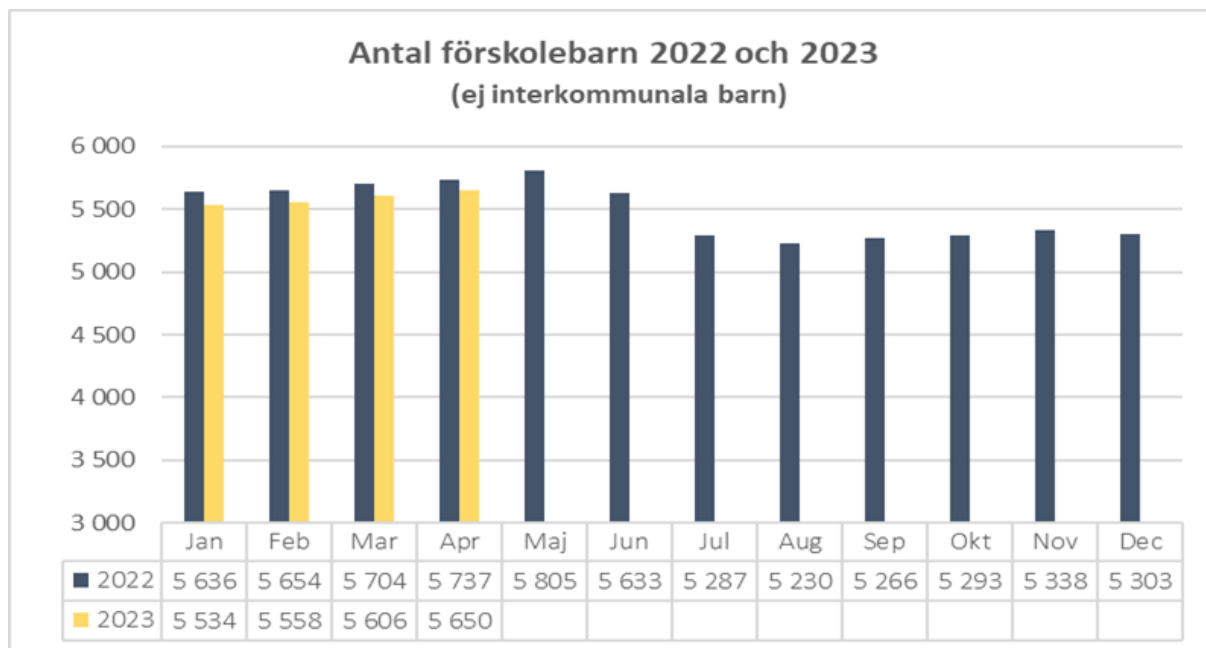
Resultatenheterna rapporterar nu ett underskott om 8,6 mnkr. Resultatenheten Axelsberg kommer att upplösas i samband med verksamhetsberättelse 2023, och fonden på 2,3 mnkr kommer inte att föras över till 2024.

Enheterna har stora utmaningar med betydligt högre kostnader under 2023. Det är primärt höga personalkostnader som utgör det stora underskottet. En höjd PO, höga löneökningar

samt ökade driftskostnader gör det svårt att hålla en budget i balans.

I likhet med 2022 fortsätter barnantalet att sjunka i stadsdelen och vi kan se en tydlig nedgång under hösten. Mellan april 2021/2022 sjönk antalet med 295 barn. Från 2022 till april i år har det sjunkit med 85 barn.

Nedan diagram och tabell visar skillnaden i barnantal mellan 2022-2023;

Tabell nedan visar antal inskrivna förskolebarn för varje månad under året (*tabellen inkluderar inte allmän förskola och interkommunala barn*).

Förskolebarn	Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
2022	5 636	5 654	5 704	5 737	5 805	5 633	5 287	5 230	5 266	5 293	5 338	5 303
2023	5 534	5 558	5 606	5 650								
Skillnad	-102	-96	-98	-87								

Äldreomsorg

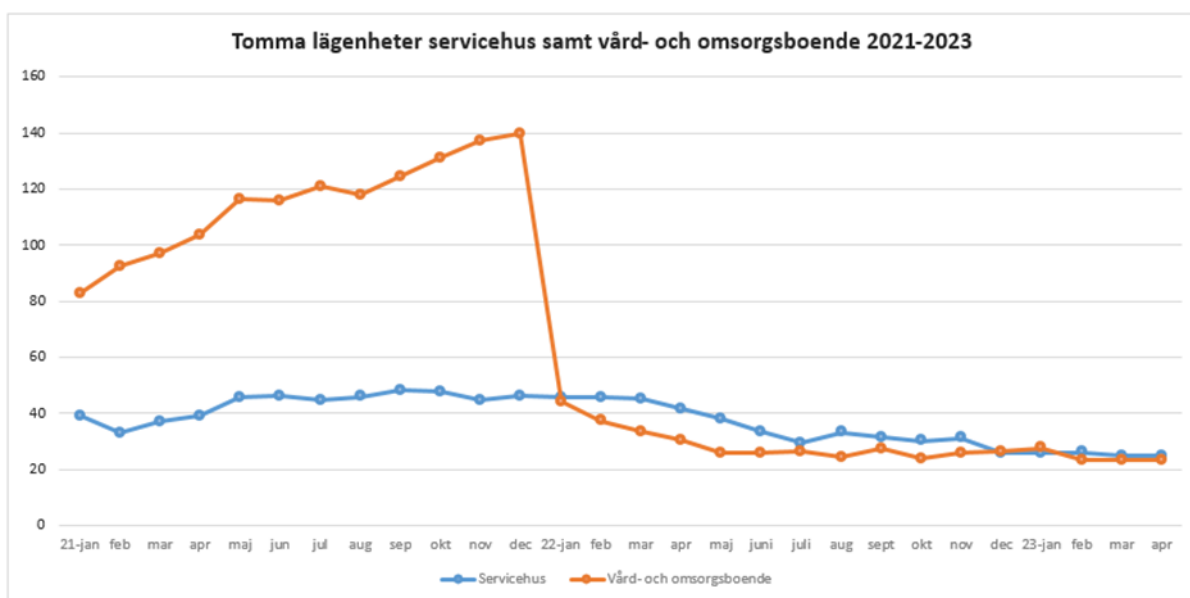
Äldreomsorgen visar ett överskott på 5 mnkr jämfört med budget. Överskottet finns inom de anslagsfinansierade enheterna.

Beställarenheten visar ett överskott, eftersom efterfrågan på placeringar var lägre de första månaderna än i prognos. Även om placeringarna ökar, förväntas enheten visa ett överskott för 2023.

Nedanstående tabell visar antal placeringar per månad för 2023 jämfört med 2021 och 2022.

Antal placeringar inom beställarenheten	Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec	Medel
Månadsplatser 2021	540	533	528	531	534	541	550	561	560	565	567	568	548
Månadsplatser 2022	565	577	582	577	581	579	587	593	608	619	617	620	592
Månadsplatser 2023	618	627	637	640									630

Utförarenheterna visar ett underskott, vilket främst beror på högre kostnader för personal samt generella kostnadsökningar till följd av inflation. Under 2023 ser utförarenheterna över sina scheman, vilket förväntas ge en positiv effekt på enheternas resultat. Nedanstående diagram visar antal tomma lägenheter hos förvaltningens vård- och omsorgsboenden samt servicehus mellan 2021 och 2023. Ett ökat antal tomma lägenheter leder till minskade intäkter.

Förändringen av antal tomma lägenheter i januari 2022 jämfört med december 2021 beror på avvecklingen av Solberga vård- och omsorgsboende, vilket har lett till att beläggningen på förvaltningens vård- och omsorgsboenden är tillbaka på samma nivå som innan Covid-19 i mars 2020.

Stöd och service till personer med funktionsnedsättning

Prognosen för stöd och service till personer med funktionsnedsättning visar ingen avvikelse mot budget.

Verksamhet för barn, kultur och fritid

Prognosen för barn, kultur och fritid redovisar ingen avvikelse mot budget.

Arbetsmarknadsåtgärder

Arbetsmarknadsåtgärder redovisar ett överskott om 2,0 mnkr. Överskottet beror främst på dem svårigheter förvaltningen har haft med att få ut kandidater till OSA-anställningar.

Ekonomiskt bistånd

Prognosen för ekonomiskt bistånd visar ingen avvikelse mot budget.

Antal hushåll med ekonomiskt bistånd

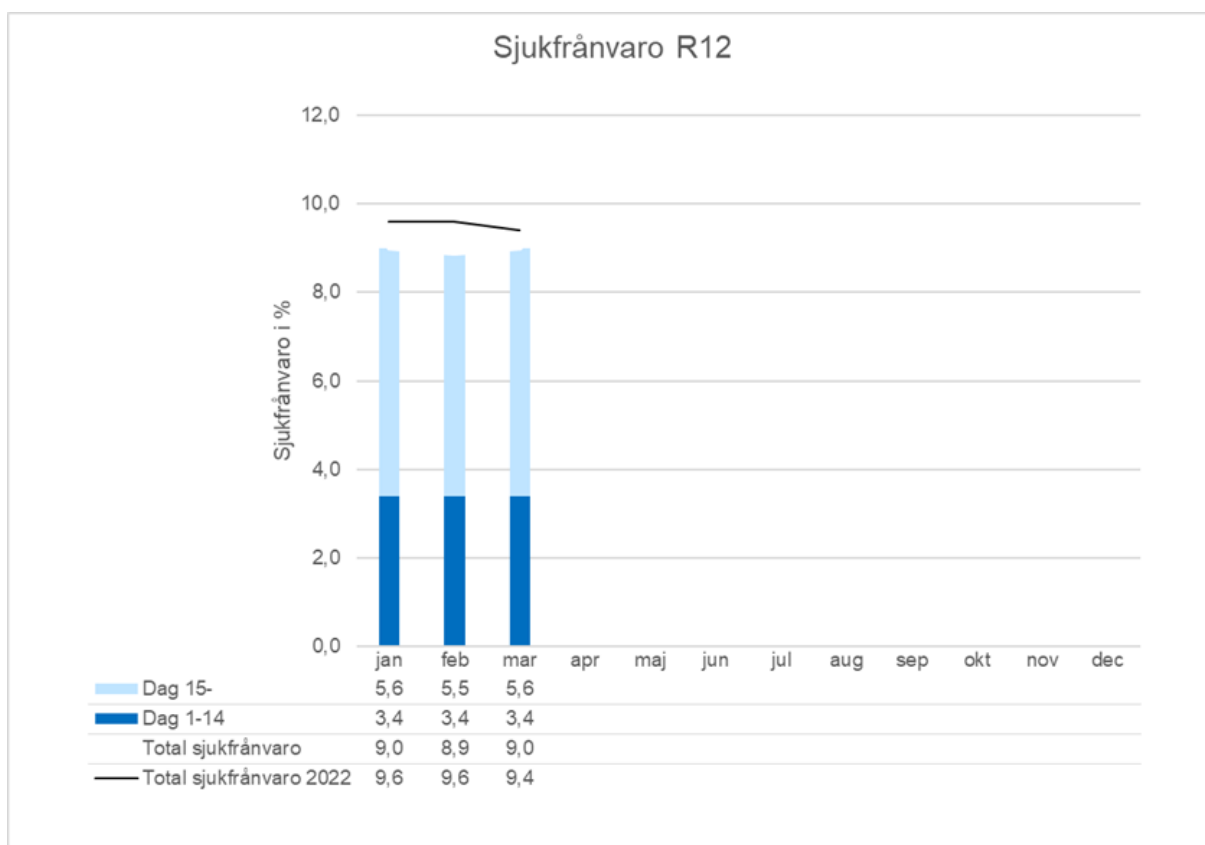
Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
679	670	690	671								

Kursiverat är preliminärt

Övrig verksamhet

Under övrig verksamhet bedrivs ingen verksamhet utan det överskott om 5,0 mnkr som redovisas här är en budgeterad justeringspost för oförutsedda händelser och eventuell underskottstäckning inom andra verksamhetsområden. Justeringsposten ianspråkats i nuläget av underskott inom individ- och familjeomsorgen.

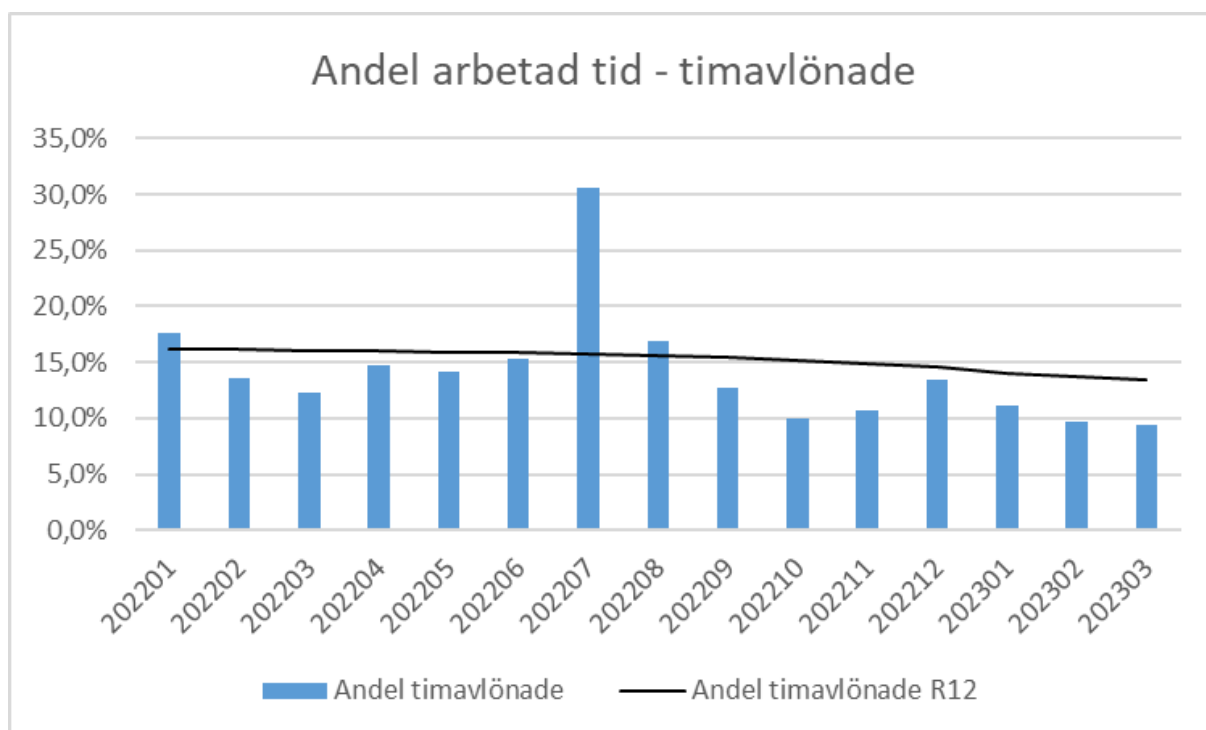
Personalnyckeltal

Sjukfrånvaron har det senaste året visat en nedåtgående trend där pandemins höga siffror successivt sjunker. Värdet på rullande 12 månader i mars är 9,0 procent. Sjukfrånvaron i staden som helhet är 6,6 procent och motsvarande värde för alla stadsdelar är 8,2 procent.

Personalomsättning i procent	T1	T2	VB
2021	i.u.	i.u.	3,40
2022	i.u.	i.u.	4,88
2023	1,62		

Personalomsättning beräknas enligt: Det lägsta talet av avgångar eller rekryteringar av tillsvidareanställningar under året ställs mot det genomsnittliga antalet tillsvidareanställningar per befattning under året. Värdet som visas ackumuleras under året. Personalomsättningen i staden som helhet var år 2021 4,2 procent och 2022 4,7 procent.

De verksamheter där andel arbetad tid – timavlönade beräknas inom är: förskola, äldreomsorg samt social omsorg (funktionsnedsättning). Andelen timavlönade totalt för dessa verksamheter minskar successivt och värdet för rullande 12 månader är per mars 13,4 procent. Motsvarande värde för alla stadsdelar under samma period är 12,1 procent.

Resultatenheter

Resultatenhetens namn	Resultatenheternas bruttobudget 2023	Resultatöverföring från 2022 Överskott (-) Underskott (+)	Beräknat resultat 2023 Överskott (-) Underskott (+)	Beräknad resultatöverföring till 2024 Överskott (+) Underskott (-)
Hägerstensåsens förskolor	69 562,0	-4 773,0	200,0	4 573,0
Fruängens förskolor	53 580,0	-4 264,0	1 800,0	2 464,0
Västertorp och Mälarhöjdens förskolor	63 523,0	-1 402,0	700,0	702,0
Axelsbergs förskolor	0,0	-2 275,0	0,0	0,0
Telefonplans förskolor	58 294,0	-3 742,0	300,0	3 442,0
Årstadals förskolor	72 542,0	-3 934,0	700,0	3 234,0
Årstabergs förskolor	70 335,0	-8 304,0	1 500,0	6 804,0
Aspuddens förskolor	63 752,0	-2 883,0	400,0	2 483,0
Gröndals förskolor	80 637,0	-8 042,0	0,0	8 042,0
Midsommarkransens förskolor	56 329,0	-4 236,0	300,0	3 936,0
Herrängen/Ålvsjöskogens förskolor	56 202,0	-3 505,0	100,0	3 405,0
Långbro/Solbergaskogens förskolor	53 031,0	-5 283,0	2 000,0	3 283,0
Solberga/Sjöängens förskolor	65 095,0	-6 439,0	700,0	5 739,0
Grupp- och servicebostad Hägersten-Ålvsjö	177 720,0	-17 772,0	0,0	17 772,0
Liljeholmens dagliga verksamhet	42 692,0	-3 407,0	1 200,0	2 207,0
Glasade gångens dagliga verksamhet	24 258,0	-2 320,0	0,0	2 320,0
Summa resultatenheter	1 007 552,0	-82 581,0	9 900,0	70 406,0

Inom stadsdelsnämnden finns femton resultatenheter, tolv inom förskola och tre inom social omsorg. Ett sammantaget överskott om 82,6 mnkr fördes över från 2022. Resultatenheterna prognostiserar uttag ur fonden under 2023 och i dagsläget bedöms överföringen till 2024 bli 70,4 mnkr.

Resultatenheter ska föra över hela sitt resultat, både över- och underskott, till följande år. Överföringen får som mest motsvara 5 procent av bruttobudgeten innevarande år. Resultatfondens ackumulerade överförda överskott får maximalt motsvara 10 procent av bruttobudgeten. En förutsättning är att resultatenheten har uppfyllt sina åtaganden. Överskott får ackumuleras och föras över under flera år. Underskott ska täckas senast under nästkommande år, annars ska nämnden upplösa resultatenheten i samband med bokslutet.

Investeringar

De flesta parkinvesteringarna löper på enligt plan, förutom Herrbackens lekplats. Medel hade avsatts till att inleda arbetet med dialoger och programarbete för Herrbackens lekplats under 2023, men eftersom kostnaderna för upprustningen av Kerstin Hesselgrens park ökar så fördelades medel om.

Mnkr	Budget	Begärda budgetjusteringar	Prognos	Avvikelse
Parkinvesteringar	5,9		5,9	0,0
Parkreinvesteringar	4,0		4,0	0,0
Nycklade medel Stadsmiljö	10,3		10,3	0,0
Klimatinvesteringar	1,9		1,9	0,0
Trygghetsinvesteringar	2,3	0,2	2,5	0,0
Övriga investeringsmedel	1,6		1,6	0,0
Maskiner & inventarier	10,1	3,9	14,0	0,0
Totalt investeringar	36,1	4,1	40,2	0,0

Försäljningar av anläggningstillgångar

Ej aktuellt.

Verksamhetsprojekt (driftprojekt)

Ej aktuellt.

Omslutningsförändringar

Med omslutningsförändring avses en ökad eller minskad kostnad som har ett direkt samband med en motsvarande ökad eller minskad intäkt. En omslutningsförändring påverkar därför inte nämndens nettobudget. Stadsdelsnämnden ansöker om omslutningsförändringar med 14,3 mnkr enligt nedan.

Omslutningsförändring (mnkr)	Kostnader	Intäkter
<i>Förskola</i>		
Statsbidrag kvalitet	14,3	-14,3
Summa	14,3	-14,3

Budgetjusteringar

Stadsdelsnämnden ansöker om 0,2 mnkr i budgetjustering för investeringsmedel för trygghet genom projektet "Kvinnorna i Fruängen" som syftar till att stärka känslan för lokalsamhället, öka känslan av trivsel och trygghet samt förebygga brott och ordningsstörningar i området. Detta ska ske genom samverkan med olika aktörer och insatser i den fysiska miljön. Upplägget för projektet är att stadsdelsförvaltningen tar fram ett koncept med digitala skyltar och installationer med information om kvinnorna som namngivit stora delar av Fruängens gator. Installationerna ljussätts med en färgkod per kvinna, och bidrar således till att öka belysningsgraden på parkmark.

Stadsdelsnämnden ansöker om budgetjustering med 3,9 mnkr för ökad investeringsbudget avseende maskiner och inventarier i huvudsak för utrustning till förskolegårdar, nya taklyftar och möbler till vård- och omsorgboenden samt inköp av inventarier till och anpassningar av kontorsmiljöer och i syfte att förbättra den fysiska arbetsmiljön och som stöd för effektivare arbetsprocesser.

Medel för lokaländamål

För 2023 utgår ett bidrag för lokaler inom förskolan med hög hyra. För 2023 beräknar Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd erhålla cirka 14,5 mnkr i bidrag för höga hyror inom förskolan.

Särskilda redovisningar

Övrigt

Nämndens kvalitetsarbete

Under perioden har förvaltningens kvalitetsforum fortsatt att tillämpa Stockholm stads kvalitetsprogram. Detta har skett genom gemensamma dialoger på bland annat chefsforum. En arbetsgrupp har tillsatts för att planera det fortsatta arbetet med implementering av programmet.

Utöver detta har kvalitetsforum fortsatt arbeta med övergripande kvalitets- och utvecklingsfrågor. Under perioden har följande områden varit i särskilt fokus:

- fortsatt arbete med att identifiera ändamålsenliga processer och aktiviteter samt tydliggöra ansvarsfördelningen
- stärka kännedom om stadens och stadsdelens styrdokument
- behovsinventering i syfte att analysera och regelbundet följa upp verksamheter och säkerställa önskat värde för målgruppen. Med kunskapen kan stadsdelen agera och fatta beslut om förbättringar som leder till utveckling av verksamhetens kvalitet. Kunskapen underlättar också arbetet med att utarbeta relevanta mål, effektiva arbetsätt och optimalt resursutnyttjande samt prioritera rätt i förhållande till målgruppens behov och önskemål samt ekonomiska resurser
- stärka den systematiska rapporterings- och analysförmåga om synpunkter och klagomål.

Förvaltningen har fattat beslut om att se över möjligheten att använda visualiseringsverktyget 2c8 som ett stöd i arbetet med att visualisera, utveckla och effektivisera verksamheterna. Under perioden har en styrgrupp och projektgrupp utsetts och en projektplan samt kommunikations- och förändringsplan har tagits fram.

Lars Wennberg
tf. stadsdelsdirektör
Hägersten-Älvsjö
stadsdelsförvaltning

Alex Baena
avdelningschef
Hägersten-Älvsjö
stadsdelsförvaltning

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Lars Wennberg, tf. stadsdelsdirektör	2023-06-01
Alex Baena, avdelningschef	2023-06-01